

UNIwersytet
Warszawski

Wydział
Socjologii

Załącznik nr 1

do uchwały nr 747/2025

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 18 września 2025 r.

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki**

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

**Uniwersytet Warszawski
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Socjologia**

1. Poziom/y studiów: I i II stopień
2. Forma/y studiów: stacjonarna
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek: nauki socjologiczne.

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż jednej dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
nauki socjologiczne (studia I stopnia)	148	82%
nauki socjologiczne (studia II stopnia)	116	95%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
	Nie dotyczy		

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK ☐ NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się zdefiniowane dla programu studiów odniesione do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomach 6-7 uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4

Symbol efektów uczenia się dla programu studiów	Efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
Wiedza: absolwent zna i rozumie		
K_W01	w zaawansowanym stopniu metodologię badań i terminologię dyscypliny nauki socjologiczne	P6S_WG

K_W02	pojęcia z zakresu dyscyplin pokrewnych (ekonomia, filozofia i historia) w stopniu umożliwiającym opis i analizę procesów społecznych	P6S_WG
K_W03	w zaawansowanym stopniu społeczną naturę relacji łączących jednostki, grupy i instytucje społeczne	P6S_WG
K_W04	tezy i wyniki najważniejszych krajowych i międzynarodowych badań socjologicznych	P6S_WG
K_W05	w zaawansowanym stopniu założenia i twierdzenia głównych historycznych i współczesnych teorii socjologicznych	P6S_WG
K_W06	procesy zachodzące w społeczeństwie polskim i globalnym oraz ich wpływ na postawy i instytucje społeczne w kontekście fundamentalnych wyzwań współczesności	P6S_WK
K_W07	podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego	P6S_WK
K_W08	podstawowe pojęcia i zasady z zakresu przedsiębiorczości	P6S_WK
Umiejętności: absolwent potrafi		
K_U01	zastosować terminy i kategorie socjologiczne do analizy złożonych problemów współczesnego społeczeństwa polskiego i globalnego	P6S_UW
K_U02	samodzielnie znaleźć informacje i materiały niezbędne do przeprowadzenia analiz socjologicznych, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym na poziomie B2) oraz posługując się nowoczesnymi technologiami i technikami informacyjno-komunikacyjnymi	P6S_UW
K_U03	zaplanować i zrealizować badanie społeczne przy użyciu ilościowych i jakościowych metod i technik badań socjologicznych	P6S_UW
K_U04	prezentować wyniki swojej pracy badawczej, również z wykorzystaniem nowych technologii	P6S_UK
K_U05	uczestniczyć w debacie, argumentując stawiane tezy i dzielić się posiadaną wiedzą w odwołaniu do literatury naukowej z zakresu socjologii i dyscyplin pokrewnych	P6S_UK
K_U06	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
K_U07	planować, organizować pracę własną i zespołową oraz współdziałać w zespole	P6S_UO
K_U08	uczyć się całe życie oraz uzupełniać wiedzę, a także doskonalić i poszerzać swoje umiejętności zawodowe	P6S_UU
K_U09	krytycznie analizować i oceniać wyniki badań naukowych w obszarze nauk socjologicznych oraz dokonywać weryfikacji ich popularnonaukowych omówień	P6S_UW

Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do		
K_S01	krytycznej oceny debaty naukowej i społecznej w obszarze nauk socjologicznych, a także swego w niej udziału, w tym uznania znaczenia dowodów naukowych i roli ekspertów w procesie tworzenia i implementacji wiedzy	P6S_KK
K_S02	inicjowania i udziału w procesie tworzenia i ewaluacji badań socjologicznych, w tym projektowania, prezentowania i realizacji własnych rozwiązań	P6S_KO
K_S03	inicjowania i inspirowania działań na rzecz interesu publicznego z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności socjologicznych oraz organizacji inicjatyw o charakterze społecznym	P6S_KO
K_S04	przestrzegania zasad etyki zawodowej, w tym dbałości o dorobek dyscypliny, poszanowania własności intelektualnej oraz szanowania godności osób uczestniczących w procesie badawczym	P6S_KR
K_S05	swoją postawą potwierdzać zrozumienie oraz szacunek wobec różnorodności celów i wartości uznawanych przez ludzi	P6S_KR

Efekty uczenia się zdefiniowane dla programu studiów odniesione do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomach 6-7 uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4

Symbol efektów uczenia się dla programu studiów	Efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
Wiedza: absolwent zna i rozumie		
K_W01	w pogłębionym stopniu metodologię badań i terminologię dyscypliny nauki socjologiczne	P7S_WG
K_W02	w pogłębionym stopniu społeczną naturę relacji łączących jednostki, grupy i instytucje społeczne	P7S_WG
K_W03	w pogłębionym stopniu tezy i wyniki najważniejszych krajowych i międzynarodowych badań socjologicznych oraz kierunki rozwoju dyscypliny	P7S_WG
K_W04	w pogłębionym stopniu założenia i twierdzenia głównych współczesnych teorii socjologicznych i stan debaty socjologicznej	P7S_WG
K_W05	w pogłębionym stopniu procesy zachodzące w społeczeństwie polskim i globalnym oraz ich wpływ na postawy i instytucje społeczne w kontekście fundamentalnych wyzwań współczesności	P7S_WK
K_W06	pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego	P7S_WK
K_W07	istotę i uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości w kontekście własnej trajektorii zawodowej	P7S_WK

Umiejętności: absolwent potrafi		
K_U01	zastosować terminy i kategorie socjologiczne do pogłębionej analizy złożonych problemów współczesnego społeczeństwa polskiego i globalnego	P7S_UW
K_U02	krytycznie selekcjonować i interpretować informacje niezbędne do przeprowadzenia twórczych analiz socjologicznych, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym na poziomie B2+) oraz posługując się nowoczesnymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi	P7S_UW
K_U03	zaplanować i zrealizować badanie społeczne przy użyciu zaawansowanych ilościowych i jakościowych metod dostosowanych do danego problemu badawczego, a także stosować zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne w badaniach jakościowych i ilościowych	P7S_UW
K_U04	prezentować wyniki swojej pracy badawczej różnego typu odbiorcom, również z wykorzystaniem nowych technologii	P7S_UK
K_U05	przewodzić debatę, proponując tematy, argumentując stawiane tezy i dzieląc się posiadaną wiedzą w odwołaniu do literatury naukowej z zakresu socjologii i dyscyplin pokrewnych	P7S_UK
K_U06	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z wykorzystaniem terminologii socjologicznej	P7S_UK
K_U07	skutecznie współpracować z członkami zespołu zadaniowego przyjmując w zespole różne role, w tym osoby kierujące pracami zespołu	P7S_UO
K_U08	uczyć się całe życie, uzupełniać wiedzę, doskonalić i poszerzać swoje umiejętności zawodowe oraz wspierać inne osoby w tym zakresie	P7S_UU
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do		
K_S01	krytycznej oceny debaty naukowej i społecznej w obszarze nauk socjologicznych, a także swego w niej udziału, w tym uznania znaczenia dowodów naukowych i roli ekspertów w procesie tworzenia i implementacji wiedzy	P7S_KK
K_S02	inspirowania, inicjowania i udziału w procesie tworzenia i ewaluacji badań socjologicznych, w tym projektowania, prezentowania i realizacji własnych rozwiązań	P7S_KO
K_S03	inicjowania i inspirowania działań na rzecz interesu publicznego z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności socjologicznych oraz organizacji inicjatyw o charakterze społecznym	P7S_KO

K_S04	przestrzegania i upowszechniania etyki zawodowej, poszanowania własności intelektualnej oraz godności osób uczestniczących w procesie badawczym	P7S_KR
K_S05	przyczyniania się do budowania zasobu wiedzy i uczestniczenia w życiu naukowym środowiska socjologicznego	P7S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Agnieszka Jasiewicz-Betkiewicz	dr, prof. ucz. Prodziekan ds. studenckich WS UW/ Kierowniczka Jednostki Dydaktycznej
Jacek Haman	dr hab., kierownik Katedry Modeli Formalnych i Metod Ilościowych w Socjologii, członek Rady Dydaktycznej WS UW
Marta Kołodziejska	dr, kierowniczka kierunku Socjologia cyfrowa, członkini Rady Dydaktycznej WS UW
Agata Komendant-Brodowska	dr, członkini Rady Dydaktycznej WS UW
Adam Ostolski	dr, koordynator ds. mobilności międzynarodowej, członek Rady Dydaktycznej
Paweł Poławski	dr, prof. ucz., kierownik kierunku Socjologia życia publicznego, członek Rady Dydaktycznej WS UW
Tomasz Rawski	dr, Pełnomocnik ds. równości, członek Rady Dydaktycznej WS UW
Krzysztof Świrek	dr, członek Rady Dydaktycznej WS UW
Michał Kowalski	dr hab., członek Rady Dydaktycznej WS UW
Sylwia Urbańska	dr, członkini Rady Dydaktycznej WS UW i Rady Dyscypliny dla Nauk Socjologicznych
Renata Włoch	dr hab. prof. ucz., kierowniczka Katedry Socjologii Cyfrowej, członkini Rady Dydaktycznej WS UW

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK ☒ NIE

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów _____ 6

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Wskazówki ogólne do raportu samooceny _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Prezentacja uczelni _____ 8

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim _____ 12

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się ____ 12

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się _____ 21

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie _____ 33

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry _____ 42

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie _____ 56

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku _____ 62

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku _____ 70

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia _____ 79

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach _____ 92

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów _____ 97

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów _____ 105

Część III. Załączniki _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Warszawski to największa polska uczelnia, a jednocześnie jeden z najlepszych w kraju ośrodków naukowych. Społeczność UW tworzy ponad 8 tys. pracowników (z czego 4,1 tys. to nauczyciele akademicki, spośród których aż 2,7 tys. zatrudnionych jest na etatach badawczo-dydaktycznych), blisko 36 tys. osób kształcących się na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich (z czego niemal 79% kształci się na studiach stacjonarnych), 1,7 tys. doktorantów oraz 2,1 tys. słuchaczy na studiach podyplomowych. Liczba cudzoziemców, którzy uczą się na UW na studiach prowadzonych przez uczelnię, będących doktorantami lub jako stypendyści programów wymiany akademickiej, to 3,6 tys. Działalność edukacyjna prowadzona jest na 25 wydziałach, w 2 kolegiach indywidualnych studiów międzydziedzinowych, 4 szkołach doktorskich oraz centrach i ośrodkach naukowo-dydaktycznych. Uniwersytet należy do 3% najlepszych uczelni na świecie według rankingów międzynarodowych THE, QS, ARWU oraz regularnie uzyskuje najwyższe miejsca w prestiżowym rankingu szkół wyższych miesięcznika „Perspektywy”.

W dniu 29 czerwca 2023 r. Senat Uniwersytetu przyjął [Strategię UW na lata 2023 – 2032](#) (Monitor UW z 2023 r. poz. 245). W dokumencie, będącym efektem szerokich konsultacji ze społecznością akademicką oraz interesariuszami zewnętrznymi, sformułowano cele rozwojowe uczelni dotyczące dydaktyki, badań naukowych, zarządzania i środowiska pracy. Odnoszą się one do czterech filarów działalności uczelni (wszechstronne kształcenie, doskonałość badawcza, odpowiedzialne zarządzanie uczelnią oraz rozwój infrastruktury, przyjazne i aktywizujące środowisko pracy) i są ułożone według najważniejszych kontekstów wynikających z bieżących wyzwań i szans Uniwersytetu, do których należą: wpływ na społeczeństwo, odpowiedzialność i procesy wewnętrzne, cyfryzacja, budowanie wspólnoty, umiędzynarodowienie.

Uniwersytet Warszawski prowadzi intensywną współpracę międzynarodową. Od 2018 roku jest członkiem Sojuszu 4EU+ mającego status uniwersytetu europejskiego nadany przez Komisję Europejską i zrzeszającego osiem uczelni europejskich (Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Karola w Pradze, Uniwersytet w Heidelbergu, Uniwersytet Paris- Panthéon-Assas, Uniwersytet Sorboński, Uniwersytet Kopenhaski, Uniwersytet w Mediolanie, Uniwersytet Genewski). Członkowie Sojuszu wspólnie prowadzą badania naukowe, realizują inicjatywy edukacyjne, działają na rzecz społecznej odpowiedzialności uczelni. W ramach Sojuszu prowadzonych jest obecnie pięć kierunków studiów wspólnych (Global Environment and Development, Humanitarian Action, International Management and Intercultural Communication - Global MBA, Master in Food Systems, Migration Studies and New Societies) i planowane jest utworzenie kolejnych. Studenci uniwersytetów 4EU+ mogą korzystać również ze wspólnej oferty przedmiotów fakultatywnych, brać udział w szkołach letnich, warsztatach i seminariach naukowych. Strategicznym celem Uniwersytetu jest uzyskanie dobrej pozycji w europejskiej czołówce uczelni badawczych oraz międzynarodowa rozpoznawalność. UW wielokrotnie wyróżniany był także za aktywny udział w programie Erasmus.

Uniwersytet posiada status uczelni badawczej na lata 2020–2026, dzięki zajęciu I miejsca w konkursie MNiSW „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza (2020 – 2026)”. Realizacja tego programu MNiSW, daje możliwość podniesienia poziomu jakości działalności naukowej i poziomu jakości kształcenia, oraz, w konsekwencji, podniesienia międzynarodowego znaczenia działalności uczelni. Jednym z głównych celów programu jest podniesienie jakości kształcenia studentów i doktorantów, w szczególności na kierunkach i w dyscyplinach naukowych związanych z priorytetowymi obszarami badawczymi, z uwzględnieniem potrzeby włączenia studentów i doktorantów w prowadzenie badań naukowych, a także potrzeby skutecznego konkurowania o najzdolniejszych kandydatów na studia i do szkół doktorskich, również z zagranicy, oraz zarządzania talentami. Dodatkowo zakłada się przygotowanie i wdrożenie kompleksowych rozwiązań służących rozwojowi zawodowemu pracowników uczelni, w szczególności młodych naukowców. W ramach programu Uniwersytet realizuje 5 priorytetowych obszarów badawczych oraz 70 działań zaplanowanych na lata 2020-2026,

dzięki którym chce stać się uczelnią badawczą mocniej rozpoznawalną na arenie międzynarodowej. Więcej informacji pod adresem [Program IDUB](#).

Oferta studiów na Uniwersytecie Warszawskim obejmuje kierunki z zakresu nauk humanistycznych, społecznych, ścisłych i przyrodniczych oraz medycznych. Obecnie na UW realizowany jest Program wieloletni „Uniwersytet Warszawski 2016-2027”, który stanowi kompleksowy program przemiany Uniwersytetu. Jego celem jest ożywienie potencjału nauk humanistycznych i społecznych, wzmocnienie międzynarodowej pozycji uczelni, a także zwiększenie wpływu uniwersytetu na otoczenie społeczne i gospodarcze. Cele programu wieloletniego to: rozwój przedsięwzięć transdyscyplinarnych, większe umiędzynarodowienie uczelni, rozwój programu kształcenia przez całe życie, rozwój przedsiębiorczości akademickiej, wspieranie innowacyjnych form kształcenia, podnoszenie jakości życia publicznego. W latach 2016-2027 Uniwersytet zrealizuje 14 inwestycji – na trzech uniwersyteckich kampusach: przy Krakowskim Przedmieściu, na Ochocie oraz na Służewcu powstaną nowe budynki lub zmodernizowane zostaną już istniejące gmachy. Realizacja programu pozwoli stworzyć odpowiednie warunki do pracy i studiowania. Inwestycje realizowane są w sposób partycypacyjny. Przyszli użytkownicy budynków będą mogli wypowiedzieć się na temat potrzeb swojej jednostki. Do 2027 roku uczelnia otrzyma na realizację programu z budżetu państwa około 1 mld złotych. Więcej informacji na stronie: [Program Wieloletni "Uniwersytet Warszawski 2016-2025"](#) <https://www.uw.edu.pl/universytet/program-wieloletni>.

Na Uniwersytecie Warszawskim są prowadzone zaawansowane prace nad wdrożeniem mikropoświadczeń, stanowiącego formalne potwierdzenie osiągniętych efektów uczenia się w ramach krótkich form kształcenia, poddanych ocenie według zdefiniowanych kryteriów jakościowych. Rozwiązanie to jest projektowane jako narzędzie wspierające elastyczne ścieżki edukacyjne oraz realizację idei uczenia się przez całe życie, odpowiadając jednocześnie na potrzeby rynku pracy oraz indywidualnego rozwoju studentów, doktorantów i innych uczestników procesu kształcenia. W celu zapewnienia spójności działań powołany został zespół doradczy ds. mikropoświadczeń, złożony z przedstawicieli różnych jednostek organizacyjnych UW, a także reprezentantów studentów i doktorantów. Pracami zespołu kieruje Pełnomocnik Rektora ds. mikropoświadczeń. Więcej informacji na stronie [Biura Innowacji Dydaktycznych UW](#).

W grudniu 2024 r. Uniwersytet Warszawski i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju podpisały umowę na realizację projektu „Zintegrowany Program Rozwoju Dydaktyki – ZIP 2.0”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS). W ramach projektu wsparciem objętych zostało 47 kierunków studiów ze wszystkich jednostek dydaktycznych Uniwersytetu.

Założeniem projektu jest, aby ciągu pięciu lat (2025- 2029):

- programy tych studiów zostały dostosowane do zmieniających się oczekiwań i kompetencji studentów, potrzeb rozwijającej się gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji,
- studenci skorzystali z oferty dodatkowych zajęć prowadzonych w nowoczesnych formach (projekty, warsztaty, laboratoria), wyjazdów do innych ośrodków akademickich i kluczowych dla UW partnerów biznesowych, pomocy mentorów- praktyków i środków służących do finansowania kosztów badań naukowych,
- wykładowcy rozwinęli swoje kompetencje informatyczne i dydaktyczne, w tym związane z kształceniem wspierającym zieloną transformację,
- zmodernizowane zostało kształcenie językowe realizowane w trybie zdalnym,
- podjęte zostały działania zmierzające do ograniczenia zjawiska przedwczesnego kończenia nauki (drop- out). Więcej informacji pod adresem: [ZIP 2.0](#).

Uniwersytet Warszawski jest w gronie 12 polskich uczelni uczestniczących w projekcie „Uczelnie Przyszłości”, którego liderem jest Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Jest to innowacyjny program edukacyjny, który zmienia sposób, w jaki studenci zdobywają wiedzę i rozwijają swoje kompetencje. W jego ramach wdrażany jest Model Edukacji Spersonalizowanej (MES), który pozwala uczestnikom

realizować Indywidualne Projekty Innowacyjne (IPI) oraz współpracować z mentorami z różnych branż. W lipcu 2025 r. Uniwersytet Warszawski i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju podpisały umowę na realizację projektu „Program antydropoutowy – Zostań na UW!”, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Głównym celem projektu jest wypracowanie systemowego podejścia uczelni w obliczu wyzwania, jakim jest zjawisko dropoutu, poprzez systematyczne i kompleksowe monitorowanie zjawiska i podjęcie działań w odpowiedzi na zidentyfikowane przez UW przyczyny porzucania studiów. Główne zadania, jakie będą realizowane w ramach projektu:

- przygotowanie ogólnouniwersyteckiego modelu monitorowania zjawiska dropoutu;
- wsparcie i koordynacja funkcjonujących struktur UW odpowiedzialnych za przygotowanie informacji o ofercie dydaktycznej;
- podjęcie działań służących zwiększaniu poziomu włączenia społecznego osób studiujących i wsparciu ich kondycji psychicznej.

Projekt skierowany jest do osób studiujących na I, II stopniu studiów oraz jednolitych studiach magisterskich ze szczególnym uwzględnieniem osób studiujących na kierunkach humanistycznych oraz nauczycieli akademickich, przedstawicieli kadry zarządzającej procesem kształcenia, a także kadry zaangażowanej w upowszechnianie informacji o ofercie dydaktycznej UW.

W wyniku ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2017-2021, 8 dyscyplin prowadzonych na Uniwersytecie Warszawskim otrzymało najwyższą możliwą kategorię naukową A+, 12 – kategorię A, 4 – kategorię B+. W sumie ewaluacja jakości działalności naukowej objęła 24 dyscypliny prowadzone na UW. W 2024 r. pracownicy UW uczestniczyli w przeszło 300 międzynarodowych projektach badawczych, w tym blisko 20 grantów Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (European Research Council – ERC) oraz realizowali blisko 1300 projektów badawczych finansowanych ze źródeł krajowych.

Od 2016 roku Uniwersytet Warszawski może posługiwać się wyróżnieniem „HR Excellence in Research” przyznawanym przez Komisję Europejską i potwierdzającym, że uczelnia spełnia standardy Europejskiej Karty Naukowca. 22 listopada 2022 roku Uniwersytet Warszawski zachował prawo do posługiwania się przyznanym wyróżnieniem.

Socjologia na Uniwersytecie Warszawskim

Wydział Socjologii jest jednym z najmniejszych Wydziałów Uniwersytetu Warszawskiego, który pod obecną nazwą działa od 2019 r. (wcześniej funkcjonował jako Instytut Socjologii w ramach Wydziału Filozofii i Socjologii). Wydział organizuje cztery kierunki studiów – Socjologię I i II stopnia oraz (tylko na II stopniu) Język i społeczeństwo – interdyscyplinarne studia nad dyskursem, Socjologię cyfrową i Socjologię życia publicznego. Zatrudniamy 63 nauczycieli akademickich, a na naszym Wydziale studiuje w sumie 515 osób.

Na Wydziale realizowanych jest wiele grantów badawczych, w tym dwa granty ERC, dwa projekty HEUROPE i trzy projekty Erasmus+ oraz liczne projekty NCN.

Wśród wyróżników koncepcji kształcenia na kierunku socjologia, zgodnie ze [Strategią UW na lata 2023-2032](#), wymienić można:

- silne powiązanie dydaktyki i prowadzonych badań oraz działalności naukowej
- indywidualizację kształcenia, widoczną w dużej liczbie zajęć do wyboru oraz indywidualnym trybie przygotowywania prac dyplomowych pod opieką samodzielnie wybranego opiekuna lub opiekunki
- nacisk na przygotowanie studentów i studentek do samodzielnej pracy badawczej dzięki dużej liczbie zajęć warsztatowych i projektowych
- rozwijanie u naszych studentek i studentów umiejętności krytycznego myślenia oraz wykorzystywania zdobytej wiedzy i umiejętności w różnorodnych kontekstach zawodowych i społecznych

Na Wydziale Socjologii dużą rolę odgrywa dbałość o dobre relacje między wszystkimi uczestnikami procesu dydaktycznego oraz dbanie o kulturę ewaluacji jakości kształcenia.

Bogata historia Wydziału/Instytutu Socjologii przedstawiona jest w książce „Socjologia na Uniwersytecie Warszawskim. Fragmenty historii” (oprac. Antoni Sułek, 2007), wydanej w ramach obchodów 50-lecia powrotu socjologii na UW oraz w części „Socjologia”, w książce „Nauki społeczne na Uniwersytecie Warszawskim” wydanej w serii „Monumenta Universitatis Varsoviensis 1816-2016) (2020).

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Opis koncepcji kształcenia

Wydział Socjologii prowadzi dydaktykę na obu poziomach kształcenia: I stopnia (licencjackim), II stopnia (magisterskim), oferując studia w ramach profilu ogólnoakademickiego.

Najważniejsze cechy wyróżniające kształcenie na Wydziale Socjologii to:

- kształtowanie umiejętności badawczych zgodnie z koncepcją uczenia się przez doświadczenie, przede wszystkim poprzez realizację szeregu projektów badawczych przez osoby studiujące,
- ścisłe powiązanie dydaktyki i działalności naukowej prowadzonej na najwyższym poziomie,
- dbałość o całościowe kształtowanie doświadczenia studiowania w oparciu o wartości takie jak: dialog, współpraca, wspólnota oraz indywidualne podejście do każdej osoby studiującej,
- rozwój umiejętności i kompetencji przekrojowych takich jak: kompetencje komunikacyjne, praca zespołowa, etyczne prowadzenie badań i zaangażowanie społeczne.

Oferta dydaktyczna Wydziału Socjologii charakteryzuje się szczególnym naciskiem kładzionym na:

- zapoznanie studentów z szerokim spektrum podejść teoretycznych w socjologii, zarówno klasycznych, jak i współczesnych;
- metodologiczne i praktyczne przygotowanie studentów do prowadzenia badań społecznych zarówno o charakterze ilościowym, jak i jakościowym, m.in. poprzez włączanie osób studiujących w badania.

Zasadam tym podporządkowane są programy studiów, proces studiowania oraz efekty uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia, co zostanie szerzej omówione w dalszej części rozdziału.

O docenieniu jakości kształcenia na Wydziale Socjologii UW świadczy m.in. jego pozycja w rankingu Szkół Wyższych Fundacji Edukacyjnej „Perspektywy”. Wydział Socjologii – nieprzerwanie od 2013 roku – zajmuje w tym rankingu pierwsze miejsce w kategorii Socjologia. Oceny Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych świadczą natomiast o wysokim potencjale naukowo-badawczym Wydziału. W ramach ostatniej kompleksowej oceny jednostek naukowych pod względem jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej przeprowadzonej dla okresu 2017-2021 Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych przyznał Uniwersytetowi Warszawskiego kategorię A dla dyscypliny “Nauki socjologiczne”, którą uzyskało w Polsce jedynie 6 uczelni (oraz dwie jednostki nieprowadzące działalności dydaktycznej na poziomie studiów I i II stopnia, przy czym żadna jednostka nie uzyskała kategorii A+).

Świadectwem wysokiego poziomu dydaktyki jest także fakt, że kadra Wydziału Socjologii UW tworzy oraz tłumaczy podstawowe podręczniki i zbiory tekstów wykorzystywane w kształceniu – obejmujące historię myśli socjologicznej, współczesne teorie socjologiczne, statystykę, metodologię i analizę współczesnego społeczeństwa polskiego. Prace te wykorzystywane są powszechnie w nauczaniu socjologii i dyscyplin pokrewnych także poza Uniwersytetem Warszawskim. Dorobek badawczy kadry Wydziału Socjologii upowszechniany w formie monografii, publikacji w czasopiśmie i pracach zbiorowych oraz tłumaczeń literatury obcej zajmuje poczesne miejsce wśród lektur wykorzystywanych w nauczaniu socjologii i nauk społecznych w ogólności, tak na UW, jak i w innych ośrodkach w Polsce.

1.2. Koncepcja kształcenia na kierunku Socjologia

Studia I stopnia zapewniają uporządkowaną wiedzę socjologiczną i umiejętności analizy danych i realizacji badań, łącząc je z dorobkiem pokrewnych nauk społecznych. Studia II stopnia pogłębiają

socjologiczną wiedzę i umiejętności studentów Wydziału Socjologii, wspierając jednocześnie interdyscyplinarne formy kształcenia. [Program studiów I i II stopnia jest opisany szczegółowo w Kryterium 2]. Dyscypliną wiodącą na kierunku socjologia zarówno na I, jak i na II stopniu, są nauki socjologiczne.

Program studiów pierwszego stopnia - cele i sylwetka absolwenta

Program studiów I stopnia zakłada realizację następujących celów kształcenia:

- nabycie przez absolwenta zaawansowanej wiedzy z zakresu socjologii, poszerzonej o podstawy nauk społecznych;
- przygotowanie absolwenta do samodzielnego projektowania i realizowania projektów badawczych;
- ukształtowanie umiejętności i kompetencji umożliwiających efektywną pracę zespołową;
- nabycie kompetencji niezbędnych do dzielenia się nabytą wiedzą, wykorzystywania nabytych umiejętności oraz przekazywania ich w życiu społecznym i zawodowym;
- ukształtowanie wrażliwości etycznej absolwenta, refleksyjności, poczucia odpowiedzialności oraz postaw prospołecznych.

Realizacja powyższych celów kształcenia polega na:

- łączeniu dydaktyki z badaniami naukowymi poprzez angażowanie studentów i studentek do badań i projektów realizowanych przez pracowników Wydziału;
- przygotowaniu studentów i studentek do pracy badawczej dzięki dużej liczbie zajęć w warsztatowych i projektowych;
- rozwijaniu u naszych studentek i studentów umiejętności krytycznego myślenia.

Nacisk na przygotowanie teoretyczne i metodologiczne znajduje odzwierciedlenie w programie studiów i wysokiej liczbie punktów ECTS (jak również liczbie godzin dydaktycznych) przewidzianej dla zajęć związanych z poznawaniem teorii socjologicznych (np. Klasyczne Teorie Socjologiczne, Współczesne Teorie Socjologiczne, socjologie szczegółowe) oraz metodologii (np. Statystyka, Metody Badań Ilościowych, Metody Badań Jakościowych), a także praktycznej realizacji procesu badawczego (np. seminarium badawcze, seminarium dyplomowe). Seminarium licencjackie służy wspieraniu studentów i studentek w pisaniu pracy dyplomowej. Co ważne, studenci i studentki samodzielnie wybierają tematy prac licencjackich oraz promotora lub promotorkę. Warto też dodać, że promotorzy mają pod opieką zazwyczaj nie więcej niż czterech dyplomantów lub dyplomantki w ciągu roku, wliczając w to zarówno osoby przygotowujące prace licencjackie, jak i magisterskie. Pozwala to na indywidualne podejście do każdej osoby przygotowującej pracę.

Absolwenci i absolwentki studiów pierwszego stopnia posiadają odpowiednie kwalifikacje do podjęcia pracy w administracji, w firmie badawczej lub consultingowej, w instytucji kultury, w organizacji prowadzącej działalność na rynku medialnym lub w organizacji pozarządowej prowadzącej działalność związaną z organizacją życia społecznego i kulturalnego. Jednocześnie są przygotowani do kontynuacji studiów socjologicznych i uzyskania pełnego wykształcenia socjologicznego bądź do podjęcia studiów II stopnia na wybranym kierunku z zakresu nauk społecznych (np. ekonomia, etnologia, politologia, dziennikarstwo, polityka społeczna, stosunki międzynarodowe) i humanistycznych (historia, filozofia, kulturoznawstwo).

Dane dotyczące losów absolwentów potwierdzają, że **studiowanie socjologii pozwala na uzyskanie kompetencji cenionych na rynku pracy**. Wśród absolwentów studiów pierwszego stopnia sprzed 4–5 lat mediana zarobków przekraczała 6500 zł brutto, a przeciętny czas pozostawania bez pracy w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosił 1,2%. Absolwenci i absolwentki szybko znajdują pracę

i osiągają wynagrodzenia na poziomie zbliżonym do ogółu absolwentów kierunków z dziedziny nauk społecznych.

Program studiów drugiego stopnia - cele i sylwetka absolwenta

Program studiów drugiego stopnia zakłada realizację następujących **celów kształcenia**:

- nabycie przez absolwentów i absolwentki pogłębionej wiedzy z zakresu socjologii oraz pogłębionej wiedzy w ramach wybranej subdyscypliny socjologii;
- przygotowanie do samodzielnego projektowania i realizowania projektów badawczych;
- ukształtowanie umiejętności i kompetencji umożliwiających efektywną pracę zespołową;
- nabycie kompetencji niezbędnych do dzielenia się nabytą wiedzą oraz wykorzystywania nabytych umiejętności oraz przekazywania ich w życiu społecznym i zawodowym;
- ukształtowanie wrażliwości etycznej, refleksyjności, poczucia odpowiedzialności oraz postaw prospołecznych.

Realizacja powyższych ogólnych celów kształcenia polega na:

- łączeniu dydaktyki z badaniami naukowymi poprzez angażowanie najlepszych studentów i studentek do badań i projektów realizowanych przez pracowników Wydziału;
- przygotowaniu studentów i studentek do samodzielnej pracy badawczej dzięki dużej liczbie zajęć w warsztatowych i projektowych, także indywidualnych projektów badań, finansowanych w systemie „minigrantów” ([więcej w kryterium 8](#));
- rozwijaniu u naszych studentek i studentów umiejętność krytycznego myślenia, wychodzenia poza schematy, dostrzegania złożoności problemów poprzez ofertę programu studiów uwzględniającą różnorodność podejść teoretycznych, metodologicznych i problemowych.

Program studiów II stopnia odzwierciedla dążenie do realizacji powyższych celów, o czym świadczy np. wysoka liczba punktów ECTS (jak również liczba godzin dydaktycznych) przewidziana dla zajęć związanych z **pogłębianiem wiedzy o teoriach socjologicznych** – zwłaszcza tych najnowszych, ich zastosowań badawczych w Polsce i na świecie, jak również oferta zajęć warsztatowych poświęconych budowaniu **pogłębionych kompetencji metodologicznych**, w tym przede wszystkim kompetencji praktycznej realizacji procesu badawczego, stanowi największą część programu studiów. Budowaniu tego rodzaju kompetencji naukowych i zawodowych towarzyszy dążenie do wykształcenia u naszych studentów i studentek wrażliwości etycznej zarówno w odniesieniu do realizowanych przez nich przedsięwzięć badawczych, jak również w odniesieniu do problemów i wyzwań współczesnych społeczeństw. Warto podkreślić także rolę seminarium magisterskiego, które wspiera studentki i studentów w pisaniu pracy dyplomowej. Podobnie jak na studiach licencjackich, osoby studiujące samodzielnie wybierają temat pracy oraz promotorkę lub promotora. Jak wspomniano wyżej, opiekunowie i opiekunki prac mają zazwyczaj nie więcej niż czworo dyplomantów rocznie, co umożliwia indywidualne wsparcie każdej osoby przygotowującej pracę.

Ważnym elementem studiów jest rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i eksperckich, umiejętności zarządzania czasem i pracy zespołowej, a także kształtowanie szeroko rozumianych cech przedsiębiorczych oraz postawy otwartej na potrzebę ciągłego uczenia się i doskonalenia kompetencji – kluczowych na współczesnym, zglobalizowanym rynku pracy.

Absolwenci studiów znajdują pracę na stanowiskach związanych z wykonywaniem, prowadzeniem, zlecaniem, zarządzaniem, monitorowaniem i analizą badań społecznych (w tym konsultacji społecznych) oraz diagnostyką procesów społecznych i zjawisk kulturalnych w administracji publicznej, firmach badań społecznych i rynkowych, organizacjach trzeciego sektora, firmach *public relations*, w mediach i instytucjach kultury.

Studia dają przygotowanie do podjęcia studiów w szkołach doktorskich w celu podjęcia pracy naukowej bądź studiów podyplomowych dla uzyskania wyspecjalizowanych kompetencji zawodowych w wąskich obszarach problemowych. Dane dotyczące losów absolwentów potwierdzają, że studiowanie socjologii pozwala na uzyskanie kompetencji cenionych na rynku pracy. Wśród absolwentek i absolwentów studiów drugiego stopnia sprzed 4–5 lat mediana zarobków przekraczała 7600 zł brutto, a przeciętny czas pozostawania bez pracy w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu wynosił 1,8%. Absolwenci i absolwentki szybko znajdują pracę i osiągają wynagrodzenia na poziomie zbliżonym do ogółu absolwentów kierunków z dziedziny nauk społecznych.

1.3. Konstrukcja programu studiów - współpraca z otoczeniem zewnętrznym

Otwartość na otoczenie zewnętrzne, będąca jednym z celów Uniwersytetu, znajduje na Wydziale odzwierciedlenie we współpracy z różnymi organizacjami. Aktualną wiedzę o zapotrzebowaniu rynku pracy na określone umiejętności i kompetencje kadra Wydziału pozyskuje m.in. dzięki współpracy z administracją rządową i samorządową, organizacjami pozarządowymi – w tym stowarzyszeniami branżowymi – oraz firmami badawczymi. Kadra Wydziału jest reprezentowana w instytucjach i gremiach zewnętrznych, zarówno w organizacjach pozarządowych, administracji publicznej, stowarzyszeniach branżowych oraz akademickich, czy też instytucjach naukowych [[więcej w Kryterium 4](#)]. Udział w działaniach takich podmiotów potwierdza, że wiedza ekspercka pracowników i pracowniczek Wydziału jest wysoko ceniona przez otoczenie zewnętrzne, a jednocześnie umożliwia bieżącą identyfikację wyzwań, z którymi mierzy się polskie społeczeństwo. Dostarcza także istotnych sygnałów z rynku pracy, co pozwala odpowiednio rozwijać program studiów i prowadzone zajęcia.

1.4. Efekty uczenia się i kompetencje przekrojowe

Efekty uczenia się obejmują rozwój wiedzy teoretycznej, umiejętności metodologicznych i kompetencji badawczych, a także kształtowanie postaw etycznych, wrażliwości na współczesne procesy społeczne i dylematy etyczne oraz budowanie profesjonalnej postawy zgodnej z aktualnymi standardami etycznymi obowiązującymi w socjologii.

Realizacja opisanej powyżej koncepcji kształcenia wymaga dużego zaangażowania osób studiujących w aktywne zdobywanie wiedzy i umiejętności socjologicznych. Wiedza o teoriach socjologicznych na studiach I stopnia rozwijana jest na zajęciach z Klasycznych i Współczesnych Teorii Socjologicznych oraz na zajęciach fakultatywnych realizowanych na III etapie. Na studiach II stopnia zdobyciu zaawansowanych efektów wiedзовych służy przede wszystkim blok teoretyczny, składający się z zajęć seminaryjnych i konwersatoryjnych, rozwijających umiejętność krytycznego i refleksyjnego udziału w dyskusji. Umiejętności metodologiczne i badawcze kształtujemy, między innymi, poprzez wymóg realizacji projektów badawczych. Na studiach I stopnia projekty są realizowane w ramach zajęć obowiązkowych na drugim i trzecim roku (Metody Badań Ilościowych, Metody Badań Jakościowych, Seminarium Badawcze, Seminarium Licencjackie), na studiach II stopnia obowiązkowe zajęcia związane z realizacją badań są obecne w programie na pierwszym i drugim roku (zajęcia z kategorii Projekt Badawczy, Analiza Danych Ilościowych, Analiza Danych Jakościowych, Seminarium Magisterskie). Efekty uczenia się są dostosowane do poziomu kształcenia i zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji [[Program i organizacja studiów są szczegółowo opisane Kryterium 2](#)].

W toku studiów osoby studiujące pozyskują nie tylko wiedzę socjologiczną i umiejętności oraz kompetencje związane ściśle z dyscypliną, ale również umiejętności i kompetencje przekrojowe, cenione na rynku pracy. Warto podkreślić tu umiejętności komunikacyjne, kształtowane na zajęciach o charakterze konwersatoryjnym oraz – ogólniej – w ramach uczestnictwa w społeczności stawiającej na dialog. Innym przykładem są umiejętności badawcze, kształtowane poprzez samodzielne projekty badawcze oraz włączanie osób studiujących w projekty prowadzone przez wykładowców.

W ramach koncepcji kształcenia na Wydziale istotną rolę odgrywa rozwijanie **umiejętności pracy zespołowej**. Praca w grupach, realizowana zarówno na studiach I stopnia, jak i II stopnia, wspiera kształtowanie kompetencji związanych z uczestnictwem w projektach i ich organizacją, rozwija umiejętności planowania pracy własnej i zespołowej, zarządzania czasem oraz radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych.

Studenci są zachęceni do rozwijania **własnych zainteresowań badawczych**: realizują projekty dotyczące samodzielnie wybranych tematów, zarówno w ramach zajęć grupowych, jak i w trakcie przygotowywania prac dyplomowych. Rozwiązanie to wzmacnia samodzielność i odpowiedzialność, a także sprzyja rozwijaniu gotowości do uczenia się przez całe życie, poprzez nabywanie wiedzy i umiejętności w odpowiedzi na zidentyfikowane problemy badawcze.

Wsparciem dla rozwoju kompetencji przekrojowych jest też rozbudowane kształcenie językowe uwzględniające opanowanie języka angielskiego na poziomie co najmniej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w przypadku I stopnia (co zapewniają lektoraty przygotowujące także do obowiązkowego w programie studiów egzaminu certyfikacyjnego) oraz na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, dzięki socjologicznym przedmiotom specjalistycznym prowadzonym w języku angielskim (II stopień). Ponadto, studenci I stopnia mogą wykorzystać 240 godzin zajęć na doskonalenie znajomości języka angielskiego lub innego, wybranego przez siebie języka obcego (jest to liczba godzin bezpłatnej nauki języka obcego przyznawana każdej osobie studiującej na Uniwersytecie Warszawskim). Nauczanie języków obcych i certyfikacja jest regulowane zarządzeniem Rektora (nr 156/2021 z późn. zmianami), a na uczelni działa [Rada Koordynacyjna ds. Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji Biegłości Językowej](#), która dba o wysoki poziom nauczania.

1.5. Koncepcja kształcenia na Wydziale Socjologii a Strategia UW

Koncepcja kształcenia na Wydziale Socjologii w pełni odpowiada misji i głównym celom strategicznym Uniwersytetu Warszawskiego, wyrażonych w [Strategii UW](#) na lata 2023-2032, związanym z: 1) wszechstronnym kształceniem, 2) doskonałością badawczą, 3) odpowiedzialnym zarządzaniem oraz 4) tworzeniem przyjaznego i aktywizującego środowiska pracy. Poniżej opisujemy najważniejsze filary koncepcji kształcenia na Wydziale w odniesieniu do czterech głównych obszarów Strategii Uniwersytetu Warszawskiego.

1.5.1. *Wszechstronne kształcenie i zapewnianie jakości*

Wszechstronne kształcenie jest bezpośrednio powiązane z dbałością o wysoką jakość procesu kształcenia [[więcej o polityce jakości w Kryterium 10](#)]. Strategia UW akcentuje znaczenie kształtowania talentów i postaw, prowadzenia nowoczesnego kształcenia opartego na dialogu i partycypacji, budowania relacji mistrz-uczeń i wspólnoty wartości, wykorzystywania innowacji cyfrowych w edukacji oraz rozwijania międzynarodowej wymiany edukacyjnej.

Koncepcja kształcenia na kierunku Socjologia obejmuje wszystkie te elementy. Wysoką jakość kształcenia na kierunku wspierają w szczególności: indywidualizacja ścieżek badawczych, rozwijanie kultury dyskusji, realizacja samodzielnych projektów badawczych przez osoby studiujące oraz włączanie ich w projekty badawcze prowadzone przez kadrę. Kluczową rolę odgrywa również konsekwentny nacisk na rozwój wiedzy teoretycznej – zarówno klasycznej, jak i najnowszej – oraz na jej zastosowanie w praktyce badawczej.

Cel kształcenia opartego na **dialogu i partycypacji** realizowany jest poprzez dbałość o wysoką kulturę dyskusji oraz otwartość na postulaty zgłaszane przez społeczność osób studiujących. Rozwiązania te są widoczne w formach dydaktycznych stosowanych na Wydziale – ćwiczeniach, warsztatach, seminariach i konwersatoriach – które sprzyjają systematycznemu rozwijaniu umiejętności

dyskusowania od pierwszego roku studiów aż do etapu przygotowywania prac dyplomowych. Istotnym elementem procesu kształcenia jest również rozwijanie umiejętności pracy zespołowej. Kompetencja ta kształtowana jest zarówno podczas zajęć badawczych, w ramach których powstają zespoły projektowe, jak i na konwersatoriach oraz seminariach, gdzie osoby studiujące wspólnie opracowują zagadnienia merytoryczne. Osoby studiujące zachęcane są do aktywnego udziału w dyskusjach, formułowania argumentów i prezentowania własnych opinii – także krytycznych – zarówno w trakcie zajęć, jak i poprzez zgłaszanie informacji zwrotnej dotyczącej zajęć, programu studiów oraz funkcjonowania Wydziału.

Realizacja postulatu budowania **relacji mistrz-uczeń**, rozumianej na Wydziale Socjologii w sposób partnerski, wspierana jest przez politykę limitów przyjęć. Na studiach I stopnia kształci się rocznie ok. 250 osób, a na studiach II stopnia ok. 100 osób, co umożliwia indywidualne podejście do osób studiujących oraz sprzyja kształceniu zorientowanemu na ich potrzeby i zainteresowania. Takie warunki pozwalają m.in. na samodzielny dobór tematów badawczych w pracach dyplomowych oraz elastyczne wybory w obszarze zajęć fakultatywnych. Przyjęte górne limity liczby uczestników zajęć zapewniają możliwość tworzenia zindywidualizowanych relacji dydaktycznych oraz sprzyjają aktywnej pracy metodami warsztatowymi, konwersatoryjnymi i projektowymi, które stanowią podstawę procesu kształcenia na Wydziale.

Kluczową rolę w budowaniu wydziałowej **wspólnoty** pełni Rada Samorządu Studentów. Przedstawiciele osób studiujących mają realny wpływ na kształtowanie dydaktyki, zasiadając w Radzie Dydaktycznej, odpowiedzialnej za projektowanie i monitorowanie procesu kształcenia, oraz w Radzie Wydziału, która opiniuje wnioski dotyczące nowych zatrudnień nauczycieli akademickich dydaktyki [[szczegółowo opisujemy to w Kryterium 10](#)]. Rada Samorządu Studentów pozostaje w stałym kontakcie z Kierowniczką Jednostki Dydaktycznej / Prodziekan ds. studenckich, przekazując na bieżąco informacje o potrzebach osób studiujących. Jednocześnie prowadzi działania wzmacniające integrację społeczności studenckiej – od wspierania osób rozpoczynających studia, poprzez udział w pracach organów Wydziału, aż po współtworzenie i podtrzymywanie tradycji, takich jak Wigilijna Aukcja na Karowej.

Na Wydziale Socjologii systematycznie wprowadzane są **innowacje cyfrowe** wspierające proces kształcenia. Zajęcia na studiach I i II stopnia są obecnie ściśle powiązane z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych, a doświadczenia zdobyte podczas przejścia na kształcenie zdalne w 2020 roku zostały trwale zaimplementowane w praktyce dydaktycznej. Repozytoria materiałów edukacyjnych oraz narzędzia do współpracy online, intensywnie rozwijane w okresie pandemii, stały się standardowym elementem organizacji zajęć. Osoby studiujące mają stały dostęp do zasobów kursowych w dedykowanych przestrzeniach na [platformie Kampus UW](#) oraz w Google Classroom, gdzie aktualizacja materiałów i zadań odbywa się na bieżąco. W ramach seminariów i zajęć badawczych zespoły studenckie wykorzystują narzędzia Google do współdzielenia plików, komentowania postępów prac i uzyskiwania informacji zwrotnej, co sprzyja rozwijaniu współpracy oraz uczeniu się od rówieśników.

Pracownicy Wydziału angażują się w dostosowywanie procesu dydaktycznego do dynamicznego rozwoju nowych technologii, w szczególności generatywnej sztucznej inteligencji. Wymaga to stałego doskonalenia metod kształcenia, aktualizowania sposobów weryfikacji efektów uczenia się oraz uwzględniania kwestii związanych z ochroną danych osobowych i prywatności. W dydaktyce wdrażane są rozwiązania sprzyjające odpowiedzialnemu i krytycznemu korzystaniu z narzędzi GenAI, z podkreśleniem zarówno ich możliwości, jak i ograniczeń etycznych, prawnych oraz epistemicznych. Zaangażowanie kadry w rozwój tej problematyki potwierdza współorganizacja przez Wydział konferencji „[GenAI w Szkolnictwie Wyższym: Nowe Perspektywy dla Badań i Dydaktyki](#)” w 2025 roku oraz współtworzenie ogólnouniwersyteckiego [poradnika](#) dotyczącego wykorzystania GenAI na UW.

Międzynarodowa wymiana edukacyjna jest rozwijana przede wszystkim poprzez mobilność studentów, w szczególności w ramach programu Erasmus Plus, który stanowi kluczowy kanał zagranicznych wyjazdów dydaktycznych. Ważnym uzupełnieniem tych działań jest szeroka współpraca międzynarodowa kadry, obejmująca prowadzenie zajęć na uczelniach partnerskich oraz zapraszanie badaczy i badaczek z zagranicy do prowadzenia wykładów gościnnych na Wydziale, co wzmacnia umiędzynarodowienie procesu kształcenia [szerzej opisane w Kryterium 7].

1.5.2. Doskonałość badawcza i łączenie dydaktyki z działalnością naukową

Obok wszechstronnego kształcenia kolejnym filarem Strategii UW jest **doskonałość badawcza**, a charakter kształcenia na Wydziale Socjologii ściśle wiąże się z celami dotyczącymi tego obszaru. Łączenie dydaktyki i badań naukowych, zarówno podstawowych, jak i aplikacyjnych jest od wielu lat fundamentem działania Wydziału. Zatrudnieni naukowcy i naukowczynie współpracują z nauką światową, są zachęceni do udziału w międzynarodowych badaniach i do publikowania w czasopismach o międzynarodowym oddziaływaniu. W okresie ewaluacji za lata 2017–2021 dyscyplina nauki socjologiczne na Uniwersytecie Warszawskim, w której afiliowani są pracownicy Wydziału Socjologii, uzyskała kategorię naukową A (żadna uczelnia nie uzyskała wyższej kategorii). Kadra Wydziału prowadzi badania, które są szeroko doceniane zarówno w skali krajowej, jak i międzynarodowej, a także realizuje wiele projektów, które wnoszą nową jakość w dyscyplinie nauki socjologiczne. Pracownicy aktywnie nawiązują współpracę z zagranicznymi instytucjami badawczymi i edukacyjnymi, ale też dbają o istniejące partnerstwa i współpracę. W tym miejscu warto podkreślić przede wszystkim, że pracownicy Wydziału nie tylko pozyskują granty na badania i rozwój innowacji dydaktycznych, ale też uwzględniają w ich realizacji udział osób studiujących i doktoryzujących się [Więcej na ten temat w Kryterium 4]. Osoby pracujące na naszym Wydziale publikują w czołowych polskich czasopismach socjologicznych, a także w czasopismach międzynarodowych, jak również wydają monografie w prestiżowych wydawnictwach krajowych i międzynarodowych.

Kadra Wydziału realizuje również liczne projekty badawcze, pozyskując finansowanie w ramach konkursów. W latach 2022–2025 na Wydziale Socjologii zrealizowano 49 projektów badawczych finansowanych ze środków zewnętrznych, głównie z Narodowego Centrum Nauki (m.in. Opus, Preludium, Sonata BIS). Wydział prowadzi również projekt w ramach ERC Consolidator Grant, a od 2026 roku rozpocznie realizację projektu finansowanego z ERC Advanced Grant, co potwierdza wysoki i rosnący potencjał naukowy kadry [więcej w Kryterium 4].

Zarówno liderzy i liderki grantów, jak i autorzy publikujący w najbardziej prestiżowych czasopismach i wydawnictwach prowadzą lub prowadzili w ostatnich latach zajęcia na Wydziale, nie ograniczając się wyłącznie do działalności naukowej. Kadra dydaktyczna opiera pracę ze studentami na własnych badaniach, wykorzystując aktualną wiedzę dziedzinową, współczesne koncepcje teoretyczne i metodologiczne oraz wyniki najnowszych analiz empirycznych, co zapewnia badawczo zorientowany charakter kształcenia.

Prowadzący zajęcia włączają wyniki swojej pracy naukowej do praktyki dydaktycznej na różne sposoby: a) poprzez bezpośrednie angażowanie studentów w projekty badawcze oraz wykorzystywanie na zajęciach najnowszych metod badawczych i analitycznych; b) poprzez wprowadzanie do programu zajęć aktualnej literatury przedmiotu, analizę danych ze współczesnych badań oraz wybór tematów istotnych społecznie i ważnych dla rozwoju dyscypliny; c) poprzez odnoszenie się do bieżących sporów teoretycznych i metodologicznych toczących się w środowisku socjologicznym. Tak rozumiane łączenie dydaktyki z działalnością badawczą przygotowuje osoby studiujące do samodzielnej pracy naukowej i świadomego uczestnictwa w życiu publicznym, a jednocześnie wzbogaca proces badawczy o perspektywę doktorantów i studentów oraz sprzyja rozwijaniu współpracy [więcej w Kryterium 4].

1.5.3. Odpowiedzialne zarządzanie a koncepcja kształcenia

Włączanie wyników pracy naukowej w dydaktykę jest możliwe dzięki przyjętym na Wydziale praktykom zarządzania dydaktyką, obejmującym elastyczne uruchamianie nowych zajęć fakultatywnych, coroczne tworzenie szerokiej oferty takich zajęć, szybkie reagowanie na informacje zwrotne od osób uczestniczących w zajęciach oraz dobór opiekunów prac dyplomowych zgodnie z zainteresowaniami zarówno dyplomanta, jak i opiekuna. Praktyki te wpisują się w kolejny filar strategii Uniwersytetu – odpowiedzialne zarządzanie uczelnią – rozumiane w tym przypadku jako zarządzanie dydaktyką w oparciu o ideę wszechstronnego kształcenia oraz zapewnienie przepływu wiedzy i umiejętności między działalnością naukową a dydaktyczną.

1.5.4. Przyjazne i aktywizujące środowisko pracy i nauki wspierające jakość

Koncepcja kształcenia na Wydziale Socjologii uwzględnia postulat tworzenia przyjaznego i aktywizującego środowiska pracy dla kadry dydaktycznej. Zakłada ona umożliwienie prowadzącym przekazywania osobom studiującym nie tylko wiedzy i umiejętności, lecz także naukowych pasji i zaangażowania. Szeroka oferta zajęć fakultatywnych oraz zajęć badawczych i analitycznych pozwala na optymalne dopasowanie prowadzących do przedmiotów, co wzmacnia ich motywację i pozytywnie wpływa na jakość kształcenia. W ankietach ewaluacyjnych osoby studiujące regularnie podkreślają zarówno wartość merytoryczną zajęć, jak i aktywną, wspierającą postawę prowadzących oraz ich gotowość do dzielenia się pasją naukową. Dbłość o środowisko pracy sprzyja ponadto refleksji nad dydaktyką i wymianie doświadczeń – kwestie jakości kształcenia omawiane są w katedrach, podczas spotkań Kolegium Dziekańskiego z kierownikami katedr oraz na forum Rady Wydziału. [\[Więcej o polityce zapewniania jakości i ewaluacji piszemy w Kryterium 10\]](#).

Podsumowanie

Studia na Wydziale Socjologii łączą solidne przygotowanie teoretyczne z intensywnym kształceniem metodologicznym, opartym na doświadczeniu badawczym i pracy projektowej. Najważniejszą zasadą kształtującą program studiów pierwszego i drugiego stopnia jest nacisk na:

- zapoznanie studentów z szerokim spektrum podejść teoretycznych w socjologii, tak historycznych, jak i współcześnie przyjmowanych;
- teoretyczne i praktyczne przygotowanie studentów do prowadzenia badań społecznych, zarówno o charakterze ilościowym, jak i jakościowym.

Konstrukcja programów studiów podporządkowana jest tej nadrzędnej zasadzie, przy czym w toku realizacji programu istotne jest również budowanie kompetencji przekrojowych, takich jak np. umiejętności komunikacyjne, kształtowanie wrażliwości etycznej, wspieranie interdyscyplinarności oraz zaangażowania społecznego. Wydział Socjologii konsekwentnie integruje dydaktykę z działalnością naukową, tworząc inspirujące środowisko akademickie, a także dbając o całościowe kształtowanie doświadczenia studiowania, budując spersonalizowane relacje i poczucie wspólnoty.

Efekty uczenia się powiązane są ściśle z koncepcją kształcenia na Wydziale i kładą nacisk na rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji, które czynią z absolwentów świadomych, odpowiedzialnych i znakomicie przygotowanych do pracy socjologów. O wysokiej jakości kształcenia na Wydziale Socjologii UW świadczą wyniki badań losów absolwentek i absolwentów, a także utrzymywane od wielu lat pierwsze miejsce w rankingu Perspektyw wśród krajowych socjologii.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	nie dotyczy/ brak	

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Ogólna charakterystyka studiów I stopnia

Wydział Socjologii prowadzi studia I stopnia o profilu ogólnoakademickim w obszarze nauk społecznych i dyscyplinie nauki socjologiczne. Trwają one 6 semestrów, mają wartość 180 punktów ECTS i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata. Liczba punktów ECTS jest równomiernie rozłożona między poszczególne lata studiów (60 ECTS na każdym roku) a także między poszczególne semestry (30 ECTS w każdym semestrze).

Studia licencjackie wyróżnia kształcenie, które łączy solidne przygotowanie teoretyczne z systematycznym rozwijaniem warsztatu metodologicznego i analitycznego podczas zajęć praktycznych i warsztatowych. Dzięki temu absolwentki i absolwenci studiów licencjackich otrzymują wiedzę, która zapewnia dobry start na rynku pracy, a zarazem otwiera drogę do dalszego rozwoju w ramach studiów magisterskich i doktoranckich.

Program studiów I stopnia zakłada realizację następujących ogólnych celów kształcenia:

- nabycie przez absolwenta zaawansowanej wiedzy z zakresu socjologii;
- przygotowanie absolwenta do samodzielnego projektowania i realizowania projektów badawczych;
- ukształtowanie umiejętności i kompetencji umożliwiających efektywną pracę zespołową;
- nabycie kompetencji niezbędnych do dzielenia się nabytą wiedzą oraz wykorzystywania nabytych umiejętności oraz przekazywania ich w życiu społecznym i zawodowym;
- ukształtowanie wrażliwości etycznej absolwenta, refleksyjności, poczucia odpowiedzialności oraz postaw prospołecznych.

Realizacja powyższych ogólnych celów kształcenia polega na:

- łączeniu dydaktyki z badaniami naukowymi poprzez angażowanie studentów i studentek do badań i projektów realizowanych przez pracowników Wydziału;
- Przygotowaniu studentów i studentek do pracy badawczej dzięki dużej liczbie zajęć warsztatowych i projektowych;
- Rozwijaniu u naszych studentek i studentów umiejętności krytycznego myślenia.

2.2. Treści programowe, organizacja i dynamika studiów I stopnia

Pierwszy rok studiów to wprowadzenie do socjologii i zapoznanie studiujących z teoriami i pojęciami ważnymi dla dyscypliny. Odbywa się to zarówno w ramach obszernego, całorocznego kursu ze „Wstępu do socjologii” jak i wykładu „Współczesne społeczeństwo polskie”, podczas których omawiane są najnowsze trendy i wzory występujące w społeczeństwie polskim. Początek studiów zapewnia studentom i studentkom solidne podstawy z zakresu badawczego warsztatu socjologa („Wprowadzenie do statystyki”), a także umożliwia poznanie najważniejszych tekstów klasycznej myśli społecznej („Klasyczne teorie socjologiczne”). Podczas pierwszego roku studentki i studenci zdobywają także wiedzę z zakresu antropologii („Antropologia społeczna”) oraz najważniejszych dziedzin pokrewnych dla socjologii w ramach kursów z „Filozofii”, „Historii społecznej” i „Ekonomii”. Ponadto, pierwszy rok wyposaża osoby studiujące w ogólne kompetencje analitycznego myślenia niezbędne w pracy badawczej i naukowej („Techniki pracy naukowej”, „Logika”).

Drugi rok studiów umożliwia poznanie warsztatu badawczego w ramach różnych paradygmatów socjologicznych. W tym kontekście najważniejsze są kursy: „Metody badań ilościowych” i „Metody badań jakościowych”, na których studentki i studenci po raz pierwszy mierzą się z **samodzielnym**

prowadzeniem badań w obu tych podejściach metodologicznych, przechodząc cały proces badawczy: od postawienia pytań badawczych i konceptualizacji badania, przez jego operacjonalizację, zbieranie materiałów, przygotowanie ich do analizy, po analizę zakończoną sformułowaniem wniosków przedstawionych w raporcie i prezentacji. Na „Metodach badań ilościowych” osoby studiujące dowiadują się, między innymi, jak dobierać próbę badawczą, jak rekrutować respondentów, jak konstruować kwestionariusz. Na „Metodach badań jakościowych” studiujący poznają z kolei szeroki wachlarz metod, takich jak obserwacja, wywiady pogłębione (IDI), czy grupy fokusowe (FGI). Na „Warsztatach statystycznych” mają okazję przeciwiczyć wiedzę zdobytą w czasie pierwszorocznego kursu statystyki, a przede wszystkim poznać zastosowania i nauczyć się obsługi narzędzia badawczego – pakietu statystycznego SPSS. Wymienione kursy nie tylko wszechstronnie rozwijają analityczne myślenie, ale także pozwalają zdobyć bardzo cenną umiejętność współpracy w zespole.

Zajęcia na drugim roku studiów zapewniają również pogłębienie wiedzy teoretycznej studentek i studentów. Kurs „Współczesne Teorie Socjologiczne”, złożony z wykładu i ćwiczeń, wyposaża w kluczową zdolność kompleksowego, **krytycznego myślenia o rzeczywistości społecznej**, a także uczy dostrzegać związki między koncepcjami teoretycznymi a praktyką badań społecznych. Zajęcia dotyczące polityki społecznej („Problemy społeczne”), państwa i globalnej polityki („Instytucje, procesy, systemy”), czy przestrzeni medialnej („Media i komunikacja”) pozwalają nie tylko bliżej poznać kolejne obszary problemowe socjologii, ale także pomagają studentkom i studentom dokonać wyboru modułu tematycznego, w ramach którego będą studiować na III roku. Na drugim roku studenci i studentki mają okazję po raz pierwszy w czasie studiów wybrać i uczestniczyć w zajęciach ogólnouniwersyteckich, czyli zajęciach spoza własnej dyscypliny (przy czym nie mniej niż 5 ECTS z zajęć OG musi być zrealizowanych w ramach dziedziny nauk humanistycznych).

Trzeci rok studiów składa się przede wszystkim z zajęć prowadzonych w ramach wybranego przez osobę studiującą jednego z czterech modułów tematycznych. Studentki i studenci pogłębiają zdobyte dotychczas umiejętności warsztatowe i wiedzę teoretyczną zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. Każdy z modułów oferuje wykłady z socjologii szczegółowych, które dostarczają wiedzy o wybranym obszarze życia społecznego i teoriach oraz powiązane ze sobą problemowo, zajęcia fakultatywne, które zapewniają zdobycie dodatkowej wiedzy i umiejętności oraz zapewniają ciągłość rozwoju zainteresowań. W ramach modułu realizują też roczne seminarium badawcze, w trakcie którego realizują zespołowy projekt badawczy, doskonaląc umiejętności stawiania pytań badawczych, konceptualizowania badania, projektowania narzędzi badawczych, realizowania badania, a na koniec analizowania i prezentowania jego wyników. Są to też kolejne zajęcia, których kluczowym efektem uczenia się jest umiejętność pracy w zespole oraz rozwój wrażliwości społecznej. Na koniec, to w ramach modułu i rocznego seminarium licencjackiego powstaje praca dyplomowa. Specyfiką naszych seminariów dyplomowych jest duża swoboda w dobrze interesującego dyplomantkę czy dyplomanta tematu pracy oraz możliwość prezentowania i dyskusowania swojego pomysłu na forum grupy na kolejnych etapach jego realizacji.

2.3 Opis modułów tematycznych

W ramach wybranego przez siebie modułu na III roku osoby studiujące realizują następujące kursy:

- 1) cztery socjologie szczegółowe (wykłady);
- 2) seminarium badawcze, czyli całoroczne warsztaty poświęcone realizacji terenowego projektu badawczego;
- 3) seminarium licencjackie kończące się złożeniem pracy licencjackiej;
- 4) przedmioty fakultatywne – mogą mieć one różną formę w zależności od oferty zajęć fakultatywnych oferowanych w danym roku akademickim.

Przykładowe zajęcia modułowe z ostatnich dwóch lat akademickich znajdują się w załączniku 2.1.

2.2.1. Moduł Media i komunikacja

Celem modułu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi pojęciami, teoriami i metodami wykorzystywanymi w badaniach komunikacji społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem

problematyki komunikacji w różnych kontekstach społecznych, w tym interpersonalnej, interakcji społecznych, mediatyzacji życia społecznego, dyskursu publicznego.

Główną osią modułu jest problem komunikacji analizowany w zróżnicowanych kontekstach społecznych: od komunikacji jednostkowej i grupowej poprzez dyskurs publiczny do komunikacji masowej. Moduł kładzie duży nacisk na kwestie metodologiczne i jakościowe metody badań społecznych. Osoby studiujące dowiadują się, jak za pomocą tych metod można badać komunikację, jej uczestników i wytwory.

Zajęcia w ramach modułu służą kształtowaniu umiejętności analizy, diagnozy i krytyki treści procesów komunikacji oraz wiązania ich z głębszymi cechami społecznej struktury i kultury. Taka wiedza pozwala studentom zrozumieć związki między badaniem komunikacji, metodologiami badań rynkowych, a przemianami kulturowymi oraz społecznymi praktyk komunikacyjnych. Dzięki temu, zdobywanie praktycznej wiedzy o badaniach oraz analizie fenomenów związanych z kulturą masową, konsumpcją czy rynkiem reklamy jest podbudowane głębszym rozumieniem procesów, które determinują przemiany komunikacji masowej i interakcji społecznych.

2.3.2. Moduł Problemy społeczne i sprawy publiczne

Moduł jest skierowany do studentek i studentów zainteresowanych zjawiskami i procesami stanowiącymi wyzwanie dla ładu zbiorowego, instytucji społeczeństwa obywatelskiego i współczesnego państwa opiekuńczego. Daje on orientację w takiej problematyce jak bezrobocie i inne problemy rynku pracy, ubóstwo, wykluczenie społeczne, nierówności społeczne, starzenie się społeczeństwa, uzależnienia itp. — zbiorczo określanych mianem problemów społecznych.

Moduł dostarcza wiedzy o głównych pojęciach, teoriach i badaniach dotyczących problemów społecznych, a także zinstytucjonalizowanych reakcji na te zjawiska. Umożliwia poznanie mechanizmów i dynamiki zarządzania sprawami publicznymi w Polsce i na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem polityki rynku pracy, polityki edukacyjnej, polityki karnej, pomocy społecznej i wsparcia socjalnego. Dzięki zintegrowanemu zestawowi zajęć studentki i studenci zyskują także umiejętność analizy i diagnozy problemów będących często przedmiotem istotnych, aktualnych i głośnych debat publicznych, a także ewaluacji proponowanych rozwiązań z wykorzystaniem zarówno jakościowych, jak i ilościowych technik badawczych. Dowiadują się ponadto, jakie przesłanki teoretyczne regulują opis, pomiar i analizę tych zjawisk oraz jakie metodologiczne komplikacje się z nimi wiążą.

Wiedza i umiejętności zdobywane w ramach modułu są przydatne w pracy w agencjach i instytutach badawczych, administracji publicznej, instytucjach pomocy społecznej, w organizacjach pozarządowych, mediach, a także instytucjach edukacyjnych.

2.3.3. Moduł Polityka i demokracja

Głównym celem kształcenia w ramach modułu jest zapoznanie studentek i studentów z teoriami i badaniami z zakresu socjologii polityki oraz uczynienie z nich sprawnych badaczy rzeczywistości politycznej i społecznej oraz ich wzajemnych relacji. Zintegrowana oferta dydaktyczna dotyczy ogólnych zagadnień dotyczących ładu społeczno-politycznego i reguł funkcjonowania demokracji, a także szczegółowych obszarów badań socjologii polityki. Jest ona skierowana zarówno do studentów wybierających metody jakościowe jak i ilościowe. Zapewnia orientację w takich zagadnieniach, jak: mechanizmy wyborcze, funkcjonowanie partii politycznych, marketing polityczny, mechanizmy konfliktów politycznych, teoria gier i jej zastosowanie, filozofia polityki i inne. Tematyka seminarium badawczego zmienia się z roku na rok, ale zawsze jest ściśle związana z analizami przemian życia politycznego i społeczeństwa obywatelskiego. Efektem pracy w ramach seminarium bywają zbiorowe publikacje naukowe. Seminarium licencjackie zaprojektowano tak, aby stanowiło efektywne wsparcie dla piszących prace licencjackie studentów – ma częściowo charakter warsztatowy.

Umiejętności zdobywane w ramach modułu pozwalają kompleksowo rozumieć i analizować funkcjonowanie polskiej demokracji na szczeblu unijnym, krajowym i lokalnym. Okazuje się to wysoce

przydatne w pracy w instytutach badawczych, agencjach PR-owych, mediach, administracji publicznej (w strukturach UE, instytucjach państwowych i samorządowych) i trzecim sektorze.

2.3.4. Moduł Zróżnicowanie kulturowe współczesnego świata

Moduł jest skierowany do studentek i studentów zainteresowanych współczesnymi przemianami kulturowymi, zróżnicowaniem kulturowym, odmiennością i tożsamością kulturową. Jego celem jest ukazanie współczesnego znaczenia dotychczas istniejących różnic językowych, etnicznych, narodowych, religijnych, cywilizacyjnych oraz nowych zróżnicowań stylów życia i praktyk kulturowych, których rozprzestrzenianiu służy kultura popularna, komunikacja internetowa i nowe ruchy społeczne. Dzięki uczestnictwu w zajęciach modułu studium uzyska wiedzę o najważniejszych problemach wielokulturowości oraz umiejętności ich diagnozowania i badania. Poznają ważne pojęcia, teorie i badania z dziedziny kontaktów i komunikacji międzykulturowej, migracji oraz socjologii etniczności. Zajęcia uczą także dostrzegać znaczenie występujących współcześnie różnic językowych, etnicznych, narodowych, religijnych, cywilizacyjnych oraz stylów życia i praktyk kulturowych. Kształtują dyspozycje pozwalające kompetentnie radzić sobie w sytuacjach kontaktów międzykulturowych oraz uwrażliwiają na kwestie konsekwencji różnorodności kulturowej i związanych z nią uprzedzeń i konfliktów.

Moduł wyposaża studentki i studentów w kompetencje zawodowe przydatne w sektorze prywatnym i publicznym, w organizacjach pozarządowych, w korporacjach międzynarodowych i w mediach.

2.3.5. Zajęcia pozakierunkowe

W trakcie studiów I stopnia wszystkie osoby studiujące na Uniwersytecie Warszawskim muszą też zaliczyć zajęcia z:

- Podstaw Ochrony Własności Intelktualnej (POWI),
- Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (BHP),
- Wychowania fizycznego (trzy semestry zajęć organizowanych przez [Studium Wychowania Fizycznego i Sportu UW](#)), w ramach którego mogą wybrać zajęcia bezpłatne (obecnie oferowanych jest 36 różnych [dyscyplin](#)) lub płatne zajęcia organizowane przez [AZS UW](#).
- cztery semestry dowolnego lektoratu z języka obcego, organizowane przez [Centrum Nauczania Języków Obcych UW](#)

Podsumowując, powyżej opisane metody i treści kształcenia pozwalają na stopniowe uzyskiwanie założonych efektów uczenia się i tym samym wpisują się w przedstawioną wcześniej koncepcję kształcenia realizowaną przez Wydział Socjologii.

2.1. Ogólna charakterystyka studiów II stopnia

Wydział Socjologii prowadzi dydaktykę na II stopniu (magisterskim), oferując studia w ramach profilu ogólnoakademickiego. Studia magisterskie pogłębiają socjologiczną wiedzę i umiejętności studentek i studentów, wspierając jednocześnie interdyscyplinarne formy kształcenia.

Studia II stopnia na kierunku ogólnoakademickim trwają 2 lata i wymagają od studentów nakładu pracy równego 120 punktom ECTS. Nakład pracy w poszczególnych semestrach został rozłożony równomiernie: po 30 punktów ECTS w każdym. Program studiów II stopnia – zwłaszcza na II roku – opiera się w dużej mierze na bloku przedmiotów do wyboru, który obejmuje: seminarium magisterskie (łącznie 18 pkt ECTS – 90 godzin na II, III i IV semestrze, rozliczanych wraz ze złożeniem pracy magisterskiej), przedmioty ogólnouniwersyteckie, a przede wszystkim zajęcia do wyboru z szerokiej oferty dydaktycznej. Tak duża liczba zajęć do wyboru pozwala osobom studiującym na indywidualne kształtowanie programu studiów zgodnie z własnymi zainteresowaniami naukowymi i planami zawodowymi.

[Program studiów II stopnia](#) zakłada realizację następujących ogólnych celów kształcenia:

- nabycie pogłębionej wiedzy z zakresu socjologii oraz pogłębionej wiedzy w ramach wybranej subdyscypliny socjologii;
- przygotowanie do samodzielnego projektowania i realizowania projektów badawczych;
- ukształtowanie umiejętności i kompetencji umożliwiających efektywną pracę zespołową;
- nabycie kompetencji niezbędnych do dzielenia się nabytą wiedzą oraz wykorzystywania nabytych umiejętności oraz przekazywania ich w życiu społecznym i zawodowym;
- kształtowanie wrażliwości etycznej, refleksyjności, poczucia odpowiedzialności oraz postaw prospołecznych.

Realizacja powyższych ogólnych celów kształcenia polega na:

- łączeniu dydaktyki z badaniami naukowymi poprzez angażowanie studentów i studentek do badań i projektów realizowanych przez pracowników Wydziału;
- Przygotowaniu studentów i studentek do samodzielnej pracy badawczej dzięki dużej liczbie zajęć w warsztatowych i projektowych, projektowych, także indywidualnych projektów badań, finansowanych w systemie „minigrantów” [\[więcej w kryterium 8\]](#);
- Rozwijaniu u naszych studentek i studentów umiejętność krytycznego myślenia, wychodzenia poza schematy, dostrzegania złożoności problemów poprzez ofertę programu studiów uwzględniającą różnorodność podejść teoretycznych, metodologicznych i problemowych.

Studia II stopnia przygotowują absolwentki i absolwentów do pracy na stanowiskach związanych z wykonywaniem, prowadzeniem, zlecaniem, zarządzaniem, monitorowaniem i analizą badań społecznych (w tym konsultacji społecznych) oraz diagnostyką procesów społecznych i zjawisk kulturalnych w administracji publicznej, firmach badań społecznych i rynkowych oraz zajmujących się public relations, w mediach, organizacjach trzeciego sektora oraz w instytucjach kultury.

Studia te stanowią również solidny fundament do kontynuacji nauki w ramach szkół doktorskich (przede wszystkim w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych oraz w Międzydziedzinowej Szkole Doktorskiej UW). W ostatnich 5 latach kształcenie w SDNS podjęło prawie 40 osób, które ukończyły studia II stopnia na Wydziale Socjologii (i jest to znacząca większość osób, które są doktorantami Szkoły).

Oferta programowa studiów II stopnia pozwala na realizację założonych celów kształcenia oraz nabycie przez studentów i studentki pogłębionych kompetencji w ramach wybranej przez nich subdyscypliny socjologii, bez niepożądanego zawężania horyzontów i ograniczania możliwości dalszego kształcenia i rozwoju.

2.2. Treści programowe, organizacja i dynamika studiów II stopnia

Organizacja studiów pomyślana jest w taki sposób, by nakład pracy odzwierciedlał wymóg pogłębiania wiedzy, umiejętności i kompetencji, a zarazem umożliwiał elastyczność w kształtowaniu indywidualnego planu zajęć i łączeniu studiów z innymi rolami. Nakład pracy jest równo rozłożony – każdy rok studiów zakłada konieczność realizacji zajęć w wymiarze 60 punktów ECTS. Zajęcia z socjologii II stopnia organizowane są podczas trzech dni w tygodniu. Ułatwia to osobom studiującym organizację czasu i łączenie studiów np. ze stażami, praktykami czy nabywaniem doświadczenia zawodowego. Ułatwienie łączenia studiów z pracą jest odpowiedzią na potrzeby osób studiujących, które coraz częściej muszą godzić studia z pracą zarobkową z powodu presji rosnących kosztów życia.

Oferta dydaktyczna na kierunku Socjologia II stopnia gwarantuje studentom szerokie pole wyboru zajęć odpowiadających ich zainteresowaniom i potrzebom, które uporządkowane są w trzy, nieobowiązkowe moduły tematyczne: (1) *Kapitał ludzki - rynek pracy - sprawy publiczne*; (2) *Socjologia polityki, państwa i życia publicznego* oraz (3) *Wspólnoty, różnicowanie, migracje*. Program jest zróżnicowany, jeśli chodzi o oferowane metody i typy zajęć: przeważają seminaria i zajęcia

konwersatoryjne, oprócz tego w programie znajdują się warsztaty i zajęcia projektowe, oraz seminaria przygotowujące do pisania pracy magisterskiej. W programie studiów jest niewiele wykładów, ponieważ program kładzie nacisk na aktywne formy uczestnictwa, odpowiadające charakterowi studiów drugiego stopnia, przygotowujących do prowadzenia własnych badań do pracy magisterskiej i otwierających drogę do kontynuacji pracy naukowej w ramach Szkół Doktorskich. Rokrocznie oferowane są zajęcia poświęcone wykorzystaniu nowych technologii w pracy badawczej, co gwarantuje studiującym dobre przygotowanie do wymogów współczesnego rynku pracy.

W roku akademickim 2025/2026 [oferta dydaktyczna](#) dla studentów II stopnia na kierunku Socjologia składa się z blisko siedemdziesięciu zajęć/przedmiotów (semestralnych i całorocznych), obejmujących łącznie 2400 godzin dydaktycznych.

Treści i metody kształcenia na Socjologii II stopnia są nakierowane na uzyskanie zaawansowanych umiejętności badawczych i analitycznych oraz zdobycie zaawansowanej wiedzy socjologicznej poprzez uczestnictwo studentów i studentek w szerokiej ofercie zajęć o charakterze warsztatowym i teoretycznym. Oferowane zajęcia uwzględniają samodzielne uczenie się studentek i studentów oraz współpracę w podejmowanych inicjatywach badawczych. Pozostają przy tym zgodne z tradycjami kształcenia uniwersyteckiego, a ich podstawą jest bezpośredni kontakt osób studiujących z nauczycielami akademickimi.

2.2.1. Opis bloków problemowych

Program studiów stacjonarnych na II stopniu składa się z trzech dużych bloków zajęć:

1. Bloku teoretycznego obejmującego:

a. **Centralne Problemy Socjologii (CPS)** – zajęcia prowadzone przez samodzielnych pracowników naukowych dotyczące kluczowych problemów badawczych i teoretycznych, wokół których koncentruje się współczesna myśl socjologiczna. Mogą to być zajęcia poświęcone takim zagadnieniom jak: zmiana społeczna, instytucje i decyzje polityczne, zróżnicowanie i nierówności społeczne, problemy edukacji, kontrola społeczna, zróżnicowanie kulturowe i jego przemiany, problemy władzy i legitymizacji, kwestia więzi społecznych itp. Zajęcia te w założeniu są wykładami monograficznymi, w trakcie których specjaliści z Wydziału Socjologii przedstawiają poszczególne (wybrane przez siebie, zgodnie z własnymi doświadczeniami naukowo-badawczymi) zagadnienia – teorie socjologiczne, które się na nich koncentrują, najważniejsze pytania badawcze, propozycje odpowiedzi udzielanych na nie w przeszłości i współcześnie przez naukowców z różnych szkół i tradycji naukowych. Dla studentów i studentek zajęcia te są okazją do zdobycia zaawansowanej wiedzy o najważniejszych problemach socjologii współczesnej socjologii w zakresie, który ich najbardziej interesuje. Studiujący muszą zrealizować dwa kursy z tej kategorii (przykładowe zajęcia z tej kategorii w załączniku 2.2)

b. **Teorie i Analizy w Badaniach Socjologicznych (TABS)** – zajęcia poświęcone krytycznej analizie wybranych prac socjologicznych i teoretycznej interpretacji wyników badań empirycznych. Mogą to być zajęcia poświęcone jednej książce, jednemu autorowi lub też kilku pracom na jeden temat lub z jednej dziedziny. W trakcie zajęć studenci i studentki analizują prace socjologiczne pod kątem ich założeń teoretycznych i ideologicznych, metod badań, sposobu formułowania i prezentowania wniosków oraz sposobu prowadzenia dyskusji i argumentowania stanowisk. Szczególny nacisk kładziony jest na sposób przekładania założeń teoretycznych na projekty badawcze i na analizy socjologiczne. Studentki i studenci muszą zrealizować dwa kursy z tej kategorii (przykładowe zajęcia z tej kategorii w załączniku 2.2)

c. **Filozofia i metodologia nauk** – celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi problemami filozoficznymi i metodologicznymi nauk społecznych, a w szczególności wskazanie paradygmatycznej natury nauki i wiedzy naukowej oraz pokazanie zasadniczej roli teorii i myślenia teoretycznego w

konstruowaniu programów badawczych i ustrukturuowaniu procesu badawczego. Zajęcia składają się z dwóch części: pierwsza dotyczy pytań o charakterze filozoficznym – czym są nauki społeczne, czego można od nich oczekiwać a czego nie, jaka jest ich wartość, w jaki sposób można ją uzasadnić, na czym polega specyficzna perspektywa nauk społecznych i humanistycznych w kwestii prawdy, autorytetu i wolności krytyki. Druga część dotyczy konkretnych podejść teoretycznych z różnych dziedzin nauk społecznych oraz ich konsekwencji metodologicznych i badawczych.

d. **Współczesna Myśl Społeczna (WMS)** – zajęcia poświęcone dyskusji nad współczesnymi teoriami i badaniami w ramach subdyscyplin socjologii i innych nauk społecznych, takich jak: filozofia i socjologia kultury, antropologia społeczna, filozofia społeczna, psychologia społeczna, ekonomia, historia społeczna. Zajęcia pokazują współczesną socjologię i jej dorobek na tle innych nauk społecznych – wzajemne relacje, inspiracje i nieporozumienia. Wskazują też zalety i ograniczenia podejścia interdyscyplinarnego oraz prezentują najważniejsze dylematy związane z rozumieniem życia zbiorowego (przykładowe zajęcia z tej kategorii w załączniku 2.2).

Zajęcia z bloku teoretycznego umożliwiają osiągnięcie dwóch zasadniczych typów efektów uczenia się: pierwsze, charakterystyczne dla TABS i CPS, skoncentrowane są na dawaniu osobom studiującym zaawansowanej wiedzy, odnoszącej się do poszczególnych sfer życia społecznego, współczesnych problemów społecznych czy politycznych i dają im możliwość poznania współczesnego stanu badań, a także najważniejszych kierunków teoretycznych w poszczególnych subdyscyplinach socjologii (np. socjologii polityki, socjologii kultury, socjologii problemów społecznych). Efekty drugiego typu odnoszące się do nabywanej wiedzy, realizowane szczególnie w przypadku zajęć Filozofia i metodologia nauk oraz WMS (częściowo także TABS) skoncentrowane są na pogłębianiu świadomości teoretycznej osób studiujących, ich otwartości na wielość podejść teoretycznych i metodologicznych współistniejących w socjologii współczesnej (co jest istotne z powodu wieloparadygmatycznej natury socjologii jako nauki). Pozwala im to także dostrzec powiązanie pomiędzy wyborem perspektywy teoretycznej, a typem pytań badawczych i dociekań, które można w efekcie prowadzić, co ma istotne znaczenie dla badań własnych, do których zajęcia II stopnia mają przygotowywać.

Warto dodać, że także w tej grupie zajęć zdecydowana większość ma charakter seminaryjny, co ma aktywizować studentki i studentów, przyzwyczajając ich do sytuacji dyskusji i konfrontowania różnych sposobów ujęcia problemów i tematów badawczych, a także ośmielać do formułowania samodzielnych interpretacji, zgodnie z umiejętnościami wskazywanymi dla efektów uczenia w tej grupie przedmiotów, zakładających między innymi umiejętność dostrzeżenia głębokich uwarunkowań idei w naukach społecznych czy formułowania sądów na temat istotnych procesów społecznych.

2. Bloku badawczego, na który składają się:

a. **Warsztat/Projekt badawczy** (od roku akademickiego 2019/20 zmieniliśmy nazwę z „warsztat” na „projekt badawczy”, jako lepiej odpowiadającą założeniom i efektom uczenia się przypisanym do tej grupy zajęć) – grupa zajęć, które mają na celu pogłębienie kompetencji badawczych, umiejętności planowania i realizowania badania w zespole oraz które zapewniają udział studentów w badaniach naukowych prowadzonych w dyscyplinie (przykładowe zajęcia z tej kategorii w załączniku 2.2).

b. **Analiza Danych Jakościowych i Analiza Danych Ilościowych (ADJ i ADI)** – zajęcia warsztatowe mające na celu rozwinięcie umiejętności stosowania zaawansowanych technik analizy i interpretacji danych, zarówno jakościowych i ilościowych. Z założenia są to zajęcia, w trakcie których studenci pracują na gotowych zbiorach danych ćwicząc umiejętność opracowywania danych, ich kodowania oraz analizy z wykorzystaniem dostępnych programów tj. SPSS, Maxqda, Atlas.ti. i inne (przykładowe zajęcia z tej kategorii w załączniku 2.2)

Zajęcia należące do bloku badawczego są skoncentrowane na pogłębieniu umiejętności analitycznych, takich jak posługiwanie się programami używanymi współcześnie do analizy danych, ćwiczenie umiejętności gromadzenia i analizy danych oraz prezentacji wyników. Powiązanie zajęć metodologicznych z konkretnymi projektami badawczymi (w przypadku zajęć warsztatowych) pozwala studentkom i studentom pogłębiać umiejętności metodologiczne pod okiem osób realizujących podobne projekty badawcze w ramach własnej pracy naukowej, wyczuła na specyfikę badań prowadzonych z wykorzystaniem określonych materiałów, a także aktywizuje studentki i studentów poprzez uczestnictwo w pracy badawczej realnie odnoszącej się do współczesnych standardów badań naukowych i rynkowych.

Rozbudowany blok zajęć badawczych pozwala: 1) zrealizować zakładane cele kształcenia i kluczowe efekty uczenia się, takie jak samodzielne projektowanie i realizowanie projektów badawczych, 2) wzmacnia umiejętności i kompetencje umożliwiające efektywną pracę zespołową oraz 3) przygotowuje do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych.

3. Blok zajęć fakultatywnych - szeroki zakres wyboru i uporządkowanie oferty zajęć

Studia II stopnia oferują osobom studiującym znaczny zakres wyboru zajęć – zajęcia fakultatywne (ale również opisane wyżej CPS, TABS, WMS) stanowią autorskie ujęcia, ściśle związane z zainteresowaniami badawczymi pracowników i zapewniające osobom studiującym dostęp do najnowszych badań oraz pogłębioną orientację we współczesnej debacie naukowej. Dzięki czytelnemu zdefiniowaniu różnych kategorii zajęć, spełniających kryteria odzwierciedlone w odmiennych zestawach efektów uczenia się, osoby studiujące mają gwarancję, że niezależnie od doboru zajęć zdobędą odpowiednią wiedzę teoretyczną oraz umiejętności badawcze wymagane od absolwenta kierunku. To powiązanie szerokiego wyboru ze ściśle zdefiniowanymi typami zajęć stanowi odpowiedź na dwie odmienne potrzeby: umożliwienie osobom studiującym samodzielnego kształtowania własnej socjologicznej ścieżki i zapewnienie programowych punktów orientacyjnych, dzięki którym studentki i studenci mają pewność, że studia ukończą dobrze przygotowani do różnych aspektów roli społecznej i pracy socjologa.

Większość zajęć fakultatywnych na II stopniu zorganizowana jest w trzy moduły tematyczne: „Kapitał ludzki-rynek pracy-sprawy publiczne”, „Socjologia polityki, państwa i życia publicznego”, „Wspólnoty, zróżnicowanie społeczne, migracje”, co jest odbiciem aktualnych zainteresowań naukowych i badawczych pracowników Wydziału. Moduły tematyczne służą profilowaniu zainteresowań i orientacji w wyborze zajęć z bogatej oferty zajęć zaawansowanych. Konstrukcja i dobór modułów odzwierciedlają istotne współczesne kierunki zainteresowania socjologii, a także role eksperckie pełnione przez socjologów w różnych obszarach życia społecznego (ekspertów rynku pracy, administracji publicznej, rynku badawczego). Osoby podejmujące studia w ramach modułu zdobywają więc klarowne wyobrażenie o tym, czym może być współczesna praca socjologa, a równocześnie – zgodnie z ogólnoakademickim profilem studiów – nabierają zaawansowanej wiedzy teoretycznej i umiejętności krytycznego, zdystansowanego rozumienia tej roli. O ile jednak w przypadku studiów I stopnia wybór modułu na III etapie studiów jest obowiązkowy, o tyle w przypadku studiów II stopnia – na których oczekujemy większej samodzielności od studiujących – można budować też, jak wspomniano wyżej, własną ścieżkę rozwoju naukowego, z czego osoby studiujące chętnie korzystają. Dodatkowo, rokrocznie osobom studiującym na Socjologii II stopnia dajemy możliwość skorzystania z szerszego wachlarza zajęć fakultatywnych poprzez uczestniczenie w wybranych zajęciach oferowanych na innych kierunkach II stopnia organizowanych przez Wydział Socjologii – Języku i społeczeństwie, Socjologii cyfrowej oraz Socjologii życia publicznego.

W ramach modułu „Kapitał ludzki-rynek pracy-sprawy publiczne” studiujący zdobywają wiedzę na temat społecznych i instytucjonalnych uwarunkowań rozwoju kapitału ludzkiego, współczesnych stosunków pracy i polityk publicznych (public policy); poznają funkcjonujące w debatach publicznych i w instytucjonalnej praktyce sposoby konceptualizacji rozmaitych problemów życia zbiorowego;

dyskutują kontrowersje wokół różnych, stosowanych w praktyce, sposobów diagnozowania i wyjaśniania problemów społecznych; uczą się rozpoznawania możliwości i barier rozwoju kapitału ludzkiego tkwiących w środowisku edukacyjnym, w rodzinie, na rynku pracy, z uwzględnieniem cyklu życia jednostek; zdobywają orientację w teoriach umożliwiających krytyczną ocenę polityk i ideologii odnoszących się do sfery pracy, edukacji i warunków życia zmieniającego się społeczeństwa.

Moduł „Socjologia polityki, państwa i życia publicznego” obejmuje szeroką problematykę: od klasycznej socjologii władzy politycznej, poprzez rozwijające się studia nad państwem i administracją publiczną, aż po zróżnicowane i zmienne zjawiska życia publicznego, analizowane od historycznych korzeni po płynną nowoczesność.

W ramach modułu „Wspólnoty, zróżnicowanie, migracje” studentki i studenci zdobywają wiedzę na temat szeroko pojętych wspólnot i zróżnicowania społecznego. Kontekstem, w którym przedstawiana jest ta problematyka są procesy globalizacji i regionalizacji ze szczególnym uwzględnieniem konsekwencji członkostwa w UE, różnic międzynarodowych (w kontekście badania systemów wartości) oraz lokalnych kultur. Program zajęć obejmuje również zagadnienia komunikacji kulturowej i międzykulturowej oraz różnych wymiarów tożsamości społecznej, w trakcie których uczestnicy rozwijają specjalistyczne umiejętności badania i rozumienia przemian kulturowych.

Każdy moduł obejmuje trzysemestralne **seminarium magisterskie**. Podobnie jak na studiach I stopnia, osoby studiujące mają pełną swobodę wyboru tematu pracy oraz promotora lub promotorki. Zachęcamy je, by dobierały opiekunów naukowych zgodnie z własnymi zainteresowaniami i kierunkiem rozwijanego projektu – uczestnictwo w danym seminarium nie oznacza więc obowiązku pisania pracy pod opieką osób prowadzących zajęcia. Zgodnie z przyjętymi zasadami dyplomowania [\[szczegóły w Kryterium 3\]](#), po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Dydaktycznej możliwe jest także pisanie pracy magisterskiej pod opieką osoby niezatrudnionej na Wydziale Socjologii.

Studenci i studentki studiów II stopnia mają zróżnicowane zainteresowania badawcze i teoretyczne, które prezentują i dyskutują podczas spotkań seminaryjnych. Seminarium stanowi przestrzeń wspólnej refleksji nad projektami i uzupełnia indywidualną współpracę z promotorem lub promotorką. Osoby prowadzące seminaria zapewniają wsparcie merytoryczne oraz moderują dyskusje grupowe, dbając o to, by towarzyszyć indywidualnym poszukiwaniom naukowym, a także systematycznie wspierać rozwój umiejętności i technik pracy naukowej osób studiujących. Proces pisania pracy magisterskiej jest końcowym potwierdzeniem zdobycia zaawansowanej wiedzy z wybranej subdyscypliny socjologii oraz zdolności do samodzielnej realizacji własnego projektu badawczego.

2.2.2. Zajęcia w języku obcym

W trakcie studiów II stopnia studenci muszą zrealizować dwa **kierunkowe zajęcia fakultatywne prowadzone w języku obcym**, które – poza treścią programową związaną z konkretnym przedmiotem – służą ćwiczeniu umiejętności dyskusowania i przygotowywania prac pisemnych w języku obcym, potwierdzając tym samym zaawansowaną znajomość języka obcego (na poziomie B2+). Są to w związku z tym zajęcia o charakterze konwersatoryjnym, seminaryjnym bądź warsztatowym. Są to też zajęcia, w których uczestniczą osoby przyjeżdżające na naszą uczelnię w ramach mobilności zagranicznej (najczęściej w ramach programu Erasmus +), które wzbogacają ją o swoją perspektywę i doświadczenia.

Wszystkie zajęcia prowadzone w języku obcym realizowane są obecnie po angielsku. W przeszłości oferowano również kursy w języku niemieckim, jednak zainteresowanie studiujących okazało się zbyt niewielkie, aby utrzymać je w ofercie zajęciowej.

2.3. Powiązanie dydaktyki z działalnością naukową

Powiązanie oferty dydaktycznej z działalnością naukową Wydziału [\[szczegóły w Kryterium 4\]](#) ma charakter systemowy i stanowi jeden z kluczowych elementów zapewniania wysokiej jakości kształcenia. Realizowane jest ono w dwóch uzupełniających się wymiarach. Po pierwsze, w sposób pośredni: każdy kurs jest projektowany w oparciu o profil badawczy osoby prowadzącej, co gwarantuje spójność treści programowych z najnowszym stanem wiedzy oraz ich zakorzenienie w aktualnie prowadzonych badaniach. Po drugie, w sposób bezpośredni: wybrane zajęcia są strukturalnie powiązane z działalnością projektową poprzez włączanie studentek i studentów w projekty badawcze realizowane na Wydziale. Rozwiązanie to umożliwia im zdobywanie praktycznego doświadczenia badawczego, rozwija kompetencje metodologiczne i wzmacnia synergii między dydaktyką a działalnością naukową jednostki.

Oferowane przez pracowników Wydziału zajęcia są wynikiem ich naukowych specjalizacji oraz prowadzonej działalności badawczej. Przykładem mogą być zajęcia „Socjologia migracji” prowadzone przez prof. UW dr hab. Aleksandrę Grzymałę-Kazłowską (2024/2025) – autorkę wielu prestiżowych, międzynarodowych publikacji na ten temat, np. „Bringing anchoring and embedding together: Theorising migrants’ lives over-time” (Comparative Migration Studies 10(1)/46), zajęcia „Socjologia pracy” (2024/2025) prowadzone przez prof. UW dr hab. Julię Kubisę, wieloletnią przewodniczącą Sekcji Socjologii Pracy PTS, czy zajęcia „Państwo, władza, demokracja współczesna” prowadzone przez prof. UW dr hab. Przemysława Sadurę (2024/2025), autora licznych badań współczesnego obszaru polityki i współautora książki „Społeczeństwo populistów” (KP, 2023).

Również zajęcia dotyczące ważnych we współczesnej socjologii teorii są oferowane przez osoby, które mają udokumentowany publikacjami dorobek w zakresie danych perspektyw teoretycznych: przykładem mogą być zajęcia „Interakcje symboliczne: strategie, rytuały, emocje” prowadzone przez prof. dr hab. Elżbietę Hałas (2024/2025) – autorkę książki „Interakcjonizm symboliczny” (PWN 2020), zajęcia „Otium cum dignitate, czyli o godziwym spędzaniu czasu wolnego)” (2023/2024) prowadzone przez dr hab. Andrzeja Waśkiewicza prof. ucz. , autora książki „Otium cum dignitate...” (Universitas 2025), zajęcia dr hab. Joanny Wawrzyniak prof. ucz. „Memory Studies: Key Concepts and Future Directions” – badaczki od lat prowadzącej liczne i szeroko zakrojone badania z obszaru memory studies, istotne dla rozwoju tego subpola socjologii, czy dr hab. Lecha Nijakowskiego prof. ucz. „Ludobójstwa, czystki etniczne i masakry”, autora licznych publikacji na ten temat.

2.4. Włączanie osób studiujących w badania socjologiczne

Kluczowe treści kształcenia na kierunku Socjologia pozostają ściśle związane z badaniami naukowymi prowadzonymi na Wydziale oraz odzwierciedlają aktualny stan wiedzy w naukach społecznych. Pracownicy i pracownice badawczo-dydaktyczni wykorzystują własne zainteresowania i doświadczenia naukowe przy projektowaniu i prowadzeniu zajęć – zwłaszcza seminariów magisterskich, seminariów i projektów badawczych oraz w ramach szerokiej oferty zajęć fakultatywnych. Coroczne przygotowywanie oferty dydaktycznej jest złożonym procesem, który łączy aktualną tematykę badań prowadzonych na Wydziale z zainteresowaniami osób studiujących, możliwościami organizacyjnymi i kadrowymi oraz wynikami ewaluacji zajęć z lat poprzednich. Opiniowanie oferty dydaktycznej spoczywa na Radzie Dydaktycznej, której istotną częścią są reprezentanci Samorządu Studentów. Dzięki ich aktywnemu udziałowi osoby studiujące mają realny wpływ na kształt programu, a oferta dydaktyczna pozostaje dobrze dopasowana do ich potrzeb, zainteresowań i planów rozwojowych. Powiązanie dydaktyki z działalnością naukową na studiach pierwszego stopnia realizowane jest przede wszystkim poprzez seminarium badawcze. Przykładem takich zajęć jest seminarium „Dlaczego dziewczyny nie idą na historię” (prowadzący: prof. UW dr Agnieszka Jasiewicz, prof. UW dr Paweł Poławski, cykl 2023/2024). Uczestniczki i uczestnicy wzięli udział w projekcie prowadzonym we współpracy z Wydziałem Historii, którego celem było lepsze zrozumienie motywacji oraz poziomu satysfakcji studentek i studentów tego kierunku. Dzięki udziałowi w seminarium osoby studiujące zdobyły doświadczenie w realizacji badań na rzecz interesariusza wewnętrznego – od wspólnego

definiowania celów projektu, przez przygotowanie narzędzi, po analizę i prezentację wyników. Innym przykładem jest seminarium badawcze „Przestrzenie inkluzji i wsparcie osób z doświadczeniem uchodźczym”, w ramach którego prowadzące – dr hab. Aleksandra Grzymała-Każłowska i mgr Maria Nawrocka (cykl 2024/2025) – umożliwiły osobom studiującym obserwację życia codziennego osób uchodźczych w Polsce, włączając ich w jeden ze swoich projektów badawczych.

Na studiach II stopnia włączanie studiujących w badania prowadzone na Wydziale ma miejsce przede wszystkim w ramach „Projektu badawczego”, czyli zajęć warsztatowych pozwalających studentom uczestniczyć w kluczowych momentach procesu badawczego (konceptualizacja, praca „w terenie”, interpretacja danych i pisanie raportów). Przykładem takich zajęć są „Doświadczenie studiowania i dropout na kulturoznawstwie” (prowadzące: dr Agata Komendant-Brodowska, dr Anna Baczek-Dombi, dr Łucja Krzyżanowska, cykl: 2023/2024) – zajęcia te pozwoliły uczestnikom na przejście całego procesu badawczego, od konceptualizacji, przez przeprowadzenie badania aż po prezentację wyników na zlecenie interesariusza zewnętrznego, Instytutu Kultury Polskiej UW.

2.5. Metody i techniki kształcenia na odległość

W zajęciach oferowanych na kierunku Socjologia, zarówno I, jak i II stopnia, znakomitą większość stanowią zajęcia stacjonarne prowadzone w sali, z bezpośrednim udziałem osoby prowadzącej zajęcia, zgodnie z [Zarządzeniem KJD/ prodziekan ds. studenckich WS UW](#). Oprócz tego, rokrocznie oferowane są pojedyncze zajęcia prowadzone na odległość, wykorzystujące możliwości oferowane przez nowoczesne narzędzia do nauczania zdalnego – zarówno synchronicznego, jak i asynchronicznego. Przykładem zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod e-learningu są w roku akad. 2025/26 kursy „Nowe technologie w życiu społecznym”, prowadzony przez dr Annę Baczek-Dombi, „Rethinking Contemporary Migration”, prowadzony przez dr hab. Aleksandrę Grzymałę-Każłowską, prof. UW oraz „Micro to macro. Social processes and individual behaviour”, prowadzony przez dr Katarzynę Abramczuk, dr Annę Baczek-Dombi oraz dr Agatę Komendant-Brodowską.

W pracy dydaktycznej na Wydziale Socjologii rutynowo wykorzystywane są narzędzia kształcenia na odległość, które umożliwiają systematyczne wdrażanie nowoczesnych form komunikacji. Obejmują one m.in. ułatwiony dostęp do literatury i materiałów dydaktycznych, elastyczne formy zdalnych konsultacji oraz możliwość bieżącego raportowania przez studentki i studentów częściowych efektów pracy w trakcie zajęć. Do narzędzi tych należą przede wszystkim [platforma Kampus](#), zarządzana przez [Centrum Kompetencji Cyfrowych UW](#) oraz narzędzia Google (Meet, dysk Google, Classroom). Kampus wykorzystywany jest np. przez zespół prowadzący Statystykę na I stopniu do prac domowych z tego przedmiotu, ćwiczących konieczność systematycznej pracy. Na wielu zajęciach, zwłaszcza warsztatowych, Classroom służy jako miejsce przesyłania zadań i przekazywania informacji zwrotnej dotyczącej ich wykonania. Dysk Google jest powszechnie stosowany przy pracy zespołowej umożliwiając jednoczesną pracę nad wspólnym dokumentem oraz gromadzenie efektów tej pracy. W wyjątkowych sytuacjach platformy takie jak Google Meet czy Zoom umożliwiają studentom przebywającym na wymianach zagranicznych lub krajowych dołączenie do zajęć w trybie hybrydowym. Narzędzia te są również powszechnie wykorzystywane podczas konsultacji, znacząco zwiększając elastyczność oraz ułatwiając dopasowanie terminów do potrzeb obu stron.

2.6. Wspieranie zróżnicowanych potrzeb osób studiujących

Osoby studiujące na kierunku Socjologia mają bardzo zróżnicowane zainteresowania i potrzeby, które staramy się systematycznie uwzględniać w modyfikowanych i oferowanych zajęciach. Po pierwsze, służy temu konstrukcja studiów, zarówno I, jak i II stopnia która – poza blokiem zajęć obowiązkowych i takich samych dla wszystkich (szczególnie na I stopniu) – daje możliwość wyboru zajęć zgodnie z własnymi preferencjami i zainteresowaniami. Wzmocnione jest to seminariami dyplomowymi, które zapewniają możliwość samodzielnego wyboru tematu pracy i jej opiekuna. Po drugie, mamy rozbudowany i skuteczny system włączania głosów studenckich w dyskusję, ewaluację zajęć i

programów studiów [\[więcej o tym piszemy w Kryterium 10\]](#), dzięki czemu możemy reagować na zgłaszane przez nich potrzeby. Po trzecie, ważnym sposobem dostosowania realizacji programu studiów do indywidualnych potrzeb studentów jest oferowanie trybu Indywidualnej Organizacji Studiów, z której można skorzystać po spełnieniu warunków określonych w § 26 [Regulaminu studiów UW](#), do których należą, między innymi, sytuacja zdrowotna, studia równoległe czy wysokie wyniki w nauce [\[więcej o tych rozwiązaniach w kryterium 8\]](#).

Podsumowanie

Programy studiów zarówno I, jak i II stopnia realizowane są w taki sposób, by przedstawiać osobom studiującym szeroki i zróżnicowany pejzaż współczesnej socjologii, pokazywać im złożoność podejść teoretycznych, wyzwania stojące przed badaczami społecznymi, a zarazem zachęcać do praktykowania socjologii jako dyscypliny nauki bliskiej życia społecznego. Równocześnie logika programów studiów odzwierciedlać ma – w przypadku studiów I stopnia – przechodzenie od zajęć o charakterze ogólnym, wprowadzającym do dyscypliny, poprzez zajęcia rozwijające kompetencje badawcze i budujące mocne podłoże teoretyczne, po zajęcia, które umożliwiają pogłębienie efektów uczenia się w ramach wybranych subdyscyplin socjologicznych, wspierając tym samym proces pisanie pracy dyplomowej.

W przypadku studiów II stopnia pierwszy etap służy przede wszystkim zdobywaniu zaawansowanej wiedzy teoretycznej (czemu służą zajęcia takie jak Centralne Problemy Socjologii, Współczesna Myśl Społeczna oraz Teorie i Analizy w Badaniach Socjologicznych) oraz umiejętności badawczych i analitycznych (które rozwijane są na zajęciach z kategorii Projekt badawczy, Analiza Danych Ilościowych oraz Analiza Danych Jakościowych). Na drugim etapie osoby studiujące rozwijają wybraną ścieżkę akademicką – korzystając z dostępnych modułów lub planu indywidualnego. Jej zwieńczeniem jest praca magisterska odpowiadająca potrzebom teoretycznym i badawczym, przygotowywana pod opieką promotorki lub promotora, przy wsparciu grupy seminaryjnej.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	nie dotyczy/ brak	

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Rekrutacja na Wydziale Socjologii UW – zasady i organizacja

3.1.1. Rekrutacja na UW – przepisy ogólnouniwersyteckie, system IRK

Rekrutacja na studia I i II stopnia na Wydziale Socjologii prowadzona jest w oparciu o obowiązujące przepisy prawne oraz ogólne regulacje wewnątrzuniwersyteckie, w tym [wytyczne Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia](#).

Szczegółowe wymogi rekrutacyjne sformułowane wobec kandydatów na studia „Socjologia I stopnia” oraz „Socjologia II stopnia” mają zapewnić selekcję osób posiadających odpowiednie predyspozycje, oraz rzeczywistą motywację do studiowania socjologii. W przypadku studiów II stopnia istotne jest także posiadanie przez osoby kandydujące odpowiedniej wiedzy i kompetencji w zakresie teorii socjologicznej oraz metodologii nauk społecznych (znaczna część kandydatów to absolwenci studiów I stopnia innych niż socjologia). Z tego względu, oprócz elementu konkursu matur (na I stopniu) bądź ocen ze studiów I stopnia (rekrutacja na II stopień), w procesie rekrutacji wykorzystujemy przygotowywane przez nas testy predyspozycji (I stopień) oraz egzaminy kompetencyjne (II stopień).

[Uchwała nr 430 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego](#) z dnia 22 maja 2024 r. określa szczegółowe zasady rekrutacji na I rok studiów na kierunku Socjologia I oraz II stopnia. Zasady rekrutacji w poprzednich latach, określane w odpowiednich uchwałach Senatu UW, były identyczne jak w roku 2025/26. Szczegółowe unormowania dotyczące postępowania rekrutacyjnego na studia, takie jak zasady i tryb rejestracji, wysokość opłaty rekrutacyjnej, lista niezbędnych dokumentów, zasady organizacji egzaminów wstępnych oraz zakres odpowiedzialności komisji rekrutacyjnej i komisji egzaminacyjnej regulowane są rokrocznie aktualizowanym [Zarządzeniem Rektora UW](#). Odrębna [Uchwała Senatu UW](#) reguluje limity przyjęć na poszczególne kierunki studiów. W przypadku Socjologii I stopnia w rekrutacji na rok akademicki 2025/26 górny limit wynosił 120, zaś w przypadku Socjologii II stopnia – 59 osób.

Rekrutacja w całości odbywa się poprzez elektroniczny system – [Internetową Rekrutację Kandydatów](#) – zwany dalej „IRK”.

3.1.2. Komisja Rekrutacyjna, formy egzaminów

Rekrutację na studia na Wydziale Socjologii prowadzi Komisja Rekrutacyjna, powoływana przez Rektora, w skład której – zgodnie z dotychczasową praktyką – wchodzi: Prodziekan ds. studenckich/ KJD, pracownicy administracji Wydziału, przedstawiciele nauczycieli akademickich oraz samorządu studentów. Komisja Rekrutacyjna odpowiedzialna jest za zapewnienie prawidłowości stosowania wszystkich obowiązujących procedur. Komisja Rekrutacyjna jest wspierana przez Komisję Egzaminacyjną, której rolą jest przygotowanie oraz przeprowadzenie testu predyspozycji na studia I stopnia oraz testu kompetencyjnego na studia II stopnia. W skład Komisji Egzaminacyjnej wchodzi dydaktycy reprezentujący różne specjalności socjologiczne – gwarantuje to, że testy są zróżnicowane tematycznie i mierzą różne umiejętności kandydatek i kandydatów.

Szczegółowe zasady rekrutacji na studia na Wydziale Socjologii UW opisane są w załącznikach 3.1 (Socjologia I stopnia) i 3.2 (Socjologia II stopnia).

Podstawą określania listy rankingowej kandydatów są, w przypadku Socjologii I stopnia, punkty przyznane za wyniki matury (waga 60% - uwzględniane są wyniki z języka polskiego, języka obcego, matematyki oraz wskazanego jednego egzaminu na poziomie rozszerzonym) oraz za wynik testu predyspozycji (waga 40%).

W przypadku Socjologii II stopnia o pozycji na liście rankingowej decyduje ocena z pracy dyplomowej i średnia ocen ze studiów (łącznie waga 40%) oraz punkty z egzaminu kompetencyjnego (waga 60%).

Test (na I stopień) i egzamin kompetencyjny (na II stopień) składają się z pytań zamkniętych oraz (w obu przypadkach) z jednego pytania otwartego – dłuższej wypowiedzi pisemnej. Tym samym, jedynie ocena pytania otwartego wymaga indywidualnej decyzji egzaminatorów; zamknięta część testów sprawdzana jest automatycznie. Dzięki temu do minimum ograniczone jest ryzyko subiektywizmu w ocenie kandydatów, jednocześnie przy zachowaniu w procesie egzaminowania elementu swobodnej wypowiedzi kandydata (w przypadku kandydatów zagranicznych daje ona jednocześnie możliwość oceny kompetencji językowych). Odpowiedzi na pytania otwarte z testu na I stopień oraz egzaminu kompetencyjnego na II stopień oceniane są przy zachowaniu zasady anonimowości i zawsze przez co najmniej dwie osoby.

W rekrutacji na kierunki Socjologia I oraz II stopnia obecnie nie dopuszczamy trybu przeniesienia z innej uczelni. Osoby studiujące na innych uczelniach mogą jednak przejść standardowy proces rekrutacji, obejmujący zdanie testu predyspozycji / egzaminu kompetencyjnego, a następnie uzyskać uznanie przedmiotów zaliczonych na innej uczelni, o ile pozwoliły one osiągnąć zakładane w programach studiów na Wydziale Socjologii efekty uczenia się.

Informacje o trybie rekrutacji udostępniane są zarówno kanałami ogólnouniwersyteckimi (przede wszystkim strona IRK), jak i Wydziałowymi: na stronie internetowej Wydziału Socjologii, a także na profilu Wydziału na Facebooku oraz Instagramie. Przedstawicielki i przedstawiciele Wydziału co roku uczestniczą w Dniu Otwartym Uniwersytetu Warszawskiego, w trakcie którego KJD oraz kierownicy studiów spotykają się z osobami zainteresowanymi studiami socjologicznymi, przedstawiają im program studiów oraz perspektywy związane z dalszą aktywnością naukową i zawodową. Bardzo ważną rolę w informowaniu o studiach na Wydziale Socjologii odgrywają osoby zaangażowane w działalność samorządu studentów, które przez cały dzień rozmawiają z maturzystami bądź (choć to ma miejsce rzadziej) osobami, które planują studia II stopnia, dzieląc się swoimi doświadczeniami i budując pozytywny wizerunek studiów na Wydziale Socjologii.

3.1.3. Liczba kandydatów uczestniczących w rekrutacji, liczba przyjętych, progi kwalifikacji

W poniższych tabelach zawarte są podstawowe dane statystyczne dotyczące rekrutacji na studia na Wydziale Socjologii w latach 2020-2025. Interpretując poszczególne liczby, należy pamiętać o specyfice konkretnych danych (np. wyniki rekrutacyjne mogą zależeć od poziomu trudności testu czy egzaminów maturalnych w danym roku; w przypadku wypełnienia limitów przyjęć w pierwszej turze nie ma potrzeby przeprowadzania drugiej tury rekrutacji – co, choć zasadniczo świadczy o „sukcesie” rekrutacji, może przełożyć się na mniejszą łączną liczbę kandydatów w danym roku itp.). Generalnie, dane te potwierdzają stabilny poziom zainteresowania studiami I stopnia i konsekwentnie selektywny charakter rekrutacji na te studia, a także stabilną sytuację w rekrutacji na II stopień.

Tab. 3.1. Statystyka rekrutacji na kierunek Socjologia I stopnia

Socjologia I stopnia	2025/26	2024/25	2023/24	2022/23	2021/22	2020/21*
Liczba kandydatów na miejsce	3,7	3,55	3,73	3,63	3,6	5,42
Liczba kandydatów	444	426	447	435	432	651
Liczba kandydatów zakwalifikowanych na studia	206	220	210	220	209	271
Liczba kandydatów przyjętych na studia	125	128	123	132	122	120

Pierwszy (najniższy) decyl wyniku rekrutacyjnego wśród przyjętych	62,16	64,59	63,47	63,38	69,33	63,00
Czy przeprowadzono II turę rekrutacji (wrześniową)?	nie	nie	nie	nie	nie	nie
Wypełnienie limitu	125/ 120	128/ 120	123/ 120	132/ 120	122/ 120	120/ 120

* W 2020/21 w procesie rekrutacji nie przeprowadzano testu predyspozycji (pandemia). Później - test predyspozycji w trybie zdalnym

Tab. 3.2. Statystyka rekrutacji na kierunek Socjologia II stopnia

Socjologia II stopnia	2025/26**	2024/25	2023/24	2022/23	2021/22	2020/21*
Liczba kandydatów na miejsce	1,78	1,29	1,56	1,81	1,65	0,92
Liczba kandydatów	105	76	92	107	89	73
Liczba kandydatów zakwalifikowanych na studia	76	66	74	71	64	60
Liczba kandydatów przyjętych na studia	59	59	58	54	46	53
Pierwszy (najniższy) decyl wyniku rekrutacyjnego wśród przyjętych	67,58	72,69	67,85	65,39	70,02	71,87
Czy przeprowadzono II turę rekrutacji (wrześniową)?	tak	nie	tak	tak	tak	tak
Wypełnienie limitu	59/59	59/59	58/59	54/59	46/54	53/79

* W 2020/21 w procesie rekrutacji nie przeprowadzano testu predyspozycji (pandemia). Później - test predyspozycji w trybie zdalnym

** Powrót do egzaminu kompetencyjnego w formule stacjonarnej. Wcześniej - egzamin w trybie zdalnym

3.1.4. Test predyspozycji na studia I stopnia oraz egzamin kompetencyjny na studia II stopnia

Test predyspozycji jako element postępowania kwalifikacyjnego na studia I stopnia został po raz pierwszy zastosowany w roku 2015 (wówczas w Instytucie Socjologii UW), jako remedium na pojawiające się trudności w procesie rekrutacji: spadek liczby osób faktycznie zainteresowanych studiami na kierunku socjologia, rozumiejących specyfikę tego kierunku, a także posiadających określone predyspozycje analityczne umożliwiające im skorzystanie z oferty dydaktycznej, a w efekcie – duża liczba kandydatów formalnie zrekrutowanych, ale faktycznie w ogóle nie podejmujących studiów oraz wysoki dropout w trakcie i po pierwszym roku studiów. Wprowadzenie testu predyspozycji, poza jego bezpośrednią funkcją doskonalenia procesu selekcji kandydatów przez premiowanie osób o rzeczywistych zainteresowaniach i predyspozycjach w kierunku socjologii, miało też bardzo istotną funkcję komunikacyjną – pozwalało lepiej zaprezentować kandydatom, z czym wiąże się studiowanie socjologii i czego oczekuje się od kandydatów (osoby zainteresowane studiami na Wydziale Socjologii mogą zapoznać się z demonstracyjną wersją testu).

Egzamin kompetencyjny na studia II stopnia wprowadzony został w 2019 roku, z podobnych przyczyn, co w przypadku studiów I stopnia. Koncepcja tego egzaminu została opracowana z wykorzystaniem doświadczeń nabytych przy wdrażaniu testu predyspozycji na I stopień. Oba egzaminy mają podobną strukturę i bazują na analogicznych typach pytań, różnią się natomiast zakresem sprawdzanej wiedzy i testowanymi kompetencjami. Rolą testu na studia II stopnia w znacznym stopniu jest sprawdzenie czy

osoby kandydujące są wystarczająco przygotowane do studiów socjologicznych II stopnia (znajomość teorii i metodologii socjologii) i mają odpowiednią wejściową wiedzę i umiejętności, podczas gdy w przypadku testu na I stopień chodzi o predyspozycje i potwierdzenie ogólnej orientacji w problematyce społecznej.

Wybuch pandemii Covid 19 i lockdown w roku 2020 uniemożliwiły przeprowadzenie testu predyspozycji na I stopień i egzaminu na II stopień, a rok później sytuacja epidemiczna nadal wiązała się z nieakceptowalnym ryzykiem dla prowadzenia testu i egzaminu w trybie stacjonarnym. Zyskane w czasie pandemii kompetencje w zakresie prowadzenia zajęć i egzaminów zdalnych, a także rozwój odpowiedniej infrastruktury na Uniwersytecie Warszawskim ([Centrum Kompetencji Cyfrowych](#)) pozwoliły nam na przeprowadzenie egzaminów w trybie zdalnym, przy wykorzystaniu platformy [Kampus Rekrutacja](#) (opierającej się na systemie Moodle). Ze względu na atrakcyjność tej formy dla kandydatek i kandydatów (możliwość uczestnictwa w egzaminie bez konieczności przyjazdu do Warszawy, a nawet bez przerywania wyjazdu wakacyjnego), przy trybie zdalnym pozostaliśmy także po zakończeniu pandemii. Nałożyło to jednak na zespoły opracowujące pytania testowe dodatkowe zadania – testy musiały być konstruowane tak, by ograniczać ryzyka związane z ewentualnym wykorzystywaniem niedozwolonych pomocy, a więc np. pytania nie mogły dotyczyć znajomości pojęć czy faktów, które łatwo można wyszukać w Internecie. Wobec rozwoju narzędzi sztucznej inteligencji i coraz powszechniejszego do nich dostępu, zapewnianie takiej „odporności” naszych egzaminów stawało się coraz trudniejsze i wymagało coraz większego nakładu pracy, w związku z czym od 2024 roku zaczęliśmy powrót do egzaminowania w trybie stacjonarnym – najpierw w rekrutacji na kierunek „Socjologia Cyfrowa”, w 2025 roku na kierunek „Socjologia II stopnia”. W przypadku kierunku „Socjologia I stopnia” – największego – powrót do egzaminu w trybie stacjonarnym wstępnie planujemy na rok 2026.

3.2. Weryfikacja osiągania efektów uczenia się w trakcie studiów

Zasady weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się na Uniwersytecie określa [Regulamin Studiów](#), a także [Uchwała nr 10 Uniwersyteckiej Rady Ds. Kształcenia](#) z dnia 7 czerwca 2020 r. Na ich bazie szersze regulacje Wydziałowe określa [Uchwała nr 15 Rady Dydaktycznej Wydziału Socjologii UW](#) z dnia 27 października 2020 r. w sprawie zasad przeprowadzania egzaminów i oceniania na Wydziale Socjologii.

Szczegółowe opisy metod i kryteriów oceniania są ogłaszane w sylabusach przedmiotów a same sylabusy dostępne dla studiujących w informatycznym systemie obsługi studiów (USOS). Również USOS jest podstawowym kanałem komunikowania wyników zaliczeń i egzaminów.

Osobą upoważnioną do przeprowadzenia egzaminu jest osoba koordynująca przedmiot lub – w przypadku zajęć realizowanych w grupach – wskazani przez nią nauczyciele akademicki, którzy w danym cyklu dydaktycznym prowadzą dany przedmiot. Przeprowadzanie egzaminu przez nauczyciela akademickiego nieposiadającego stopnia doktora możliwe jest wyłączenie za zgodą Rady Dydaktycznej WS.

Na Uniwersytecie Warszawskim stosuje się następujące oceny pozytywne: celujący (5!), bardzo dobry (5), dobry plus (4,5), dobry (4), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3) oraz ocenę negatywną – niedostateczny (2). W praktyce, ocena 5! stosowana jest jedynie w wyjątkowych przypadkach.

Student ma prawo podchodzić do egzaminu z danego przedmiotu, w danym cyklu dydaktycznym, w dwóch terminach – głównym i poprawkowym. Dopuszczalne jest poprawianie ocen pozytywnych, pod warunkiem poinformowania egzaminatora co najmniej na 7 dni przed terminem egzaminu poprawkowego.

Metody i kryteria oceniania powinny być określone w sylabusie przedmiotu; w ocenie mogą być uwzględnione np. kolokwia, prace pisemne, w tym eseje, recenzje, raporty, prezentacje. Jeśli jednak zaliczenie zajęć wymaga realizowania określonych prac w czasie trwania zajęć (np. uczestnictwo w zespołowym projekcie badawczym), których osoba studiująca nie wykonała, uzyskanie zaliczenia w terminie poprawkowym może być niemożliwe, jako sprzeczne z istotą danych zajęć. To samo dotyczy również dopuszczenia do egzaminu, w przypadku zajęć kończących się egzaminem.

W programach studiów, obok dużego udziału zajęć praktycznych i warsztatowych, obecne są formy typowo akademickie (konwersatoria, wykłady, seminaria, ćwiczenia), a nacisk w kształceniu kładziony jest na pracę polegającą na lekturze, analizie tekstów, systematycznym przygotowywaniu licznych prac pisemnych, prezentacji i raportów oraz uczestnictwie w dyskusjach i pracy grupowej a także przygotowaniu do realizacji własnych przedsięwzięć badawczych. Kładziemy nacisk na:

- samodzielną pracę osób studiujących pod mentorskim nadzorem prowadzących, służącą praktycznemu nabywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, poprzez pisanie esejów, przygotowywanie projektów badawczych, analizę danych, opracowywanie raportów;
- umiejętność stawiania pytań i formułowania i formułowania problemów przy zastosowaniu aparatu pojęciowego i analitycznego socjologii;
- kompetencje i umiejętności wykorzystania właściwej nauki społecznej metodologii w połączeniu z teoriami socjologicznymi;
- krytyczne myślenie i umiejętność dekonstrukcji rutynowo przyjmowanych założeń oraz konwencji działania – w życiu codziennym, polityce i różnych politykach, praktyce społecznej.

W konsekwencji, nasze absolwentki i absolwenci są przygotowywani do udziału w życiu publicznym nie tylko jako specjaliści zajmujący się zawodowo analizą procesów społecznych, ale również jako „świadomi obywatele”. Umiejętności myślenia krytycznego, samodzielność, świadomość uwarunkowań i kontekstów wydarzeń, polityk, struktur, decyzji itp. cechują naszych absolwentów i dają im przewagę na rynku pracy.

Metody dydaktyczne i sposoby weryfikacji efektów uczenia się wspierają aktywną postawę osoby uczącej się. Dla przykładu, zajęcia takie jak Metody Badań Ilościowych, Metody Badań Jakościowych czy seminaria badawcze kończą się pisemnym bądź ustnym raportem z prezentacją i analizą wyników badań. W trakcie zajęć systematycznej ocenie podlegają też efekty wcześniejszych etapów pracy badawczej – projekt badania, projekt narzędzi badawczych, czy terminowość realizacji badania. Z kolei efekty uczenia się na zajęciach o bardziej teoretycznym charakterze (np. Klasyczne/ Współczesne Teorie Socjologiczne) weryfikowane są przede wszystkim w pracach pisemnych (egzaminach, esejach), jak również – w przypadku zajęć o charakterze seminaryjnym i konwersatoryjnym – poprzez udział w dyskusji czy przygotowywanie publicznych wystąpień. Na zajęciach z Wprowadzenia do Statystyki, do weryfikacji efektów uczenia się wykorzystuje się wspólne dla całego roku prace domowe i kolokwia w ciągu roku, oraz egzamin pisemny składający się z części testowej i zadań otwartych.

W przypadku zajęć fakultatywnych to, czy metody weryfikacji uczenia się zostały właściwie dobrane, oceniane jest na etapie zgłaszania oferty dydaktycznej na kolejny rok akademicki. Osoby zgłaszające zajęcia mają do dyspozycji wzory sylabusów, zawierające instrukcje, jakie sposoby weryfikacji efektów uczenia się są odpowiednie dla poszczególnych form i modułów zajęć. Dopasowanie metod weryfikacji do wpisanych w program studiów efektów uczenia się jest też regularnie dyskutowane i oceniane na posiedzeniach Rady Dydaktycznej.

Upowszechnienie dostępu do systemów AI spowodowało konieczność uregulowania kwestii wykorzystania sztucznej inteligencji przy przygotowywaniu prac zaliczeniowych i dyplomowych. Kwestia ta została podjęta przez Uniwersytecką Radę ds. Kształcenia, która opracowała odpowiednie [wytyczne dotyczące korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji w procesie kształcenia](#). Zgodnie z wytycznymi, stosowanie narzędzi AI dopuszczalne jest pod warunkiem uzgodnienia zakresu ich

wykorzystania z promotorem lub prowadzącym zajęcia, opisanie w pracy wykorzystanych systemów AI oraz sposobów ich użycia oraz czytelne oznaczenie elementów opracowanych za pomocą AI. Dopuszczenie do wykorzystania narzędzi AI nie może powodować, że praca nie będzie spełniała swojej funkcji jako narzędzia weryfikacji efektów uczenia się. Osoba studiująca ponosi odpowiedzialność za nieskorygowane błędy w działaniach systemów AI (jak np. naruszenia praw autorskich, powoływanie się na nieistniejące źródła). Zastosowanie narzędzi AI w pracach dyplomowych reguluje również znowelizowana niedawno [uchwała](#) naszej Rady Dydaktycznej.

Wydział Socjologii UW zrezygnował z udziału w programie uznawania efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną (PEU/RPL), zainicjowanym na UW w 2016 roku (<https://peu.uw.edu.pl/>). Pomimo początkowych nadziei związanych z tym programem, nie mieliśmy kandydatów zainteresowanych uzyskiwaniem zaliczeń zajęć w tym trybie, być może również ze względu na jego nadmierną formalizację oraz związane z nim opłaty; jest to zresztą doświadczenie również innych jednostek dydaktycznych UW (obecnie w programie tym na całym Uniwersytecie uczestniczą już tylko dwa kierunki studiów). Planujemy natomiast udział w systemie mikropoświadczeń, nad których wprowadzeniem toczą się aktualnie prace na poziomie ogólnouniwersyteckim (Raport [System mikropoświadczeń w Uniwersytecie Warszawskim](#)).

Na Wydziale Socjologii obowiązuje system rozliczenia rocznego. Zgodnie z obowiązującymi na Uniwersytecie Warszawskim zasadami (§37-40 Regulaminu Studiów na UW), w przypadku niezaliczenia wszystkich przedmiotów uwzględnionych w planie studiów na danym roku, osoba studiująca ma prawo do warunkowego wpisu na kolejny rok, jeżeli łączna liczba punktów ECTS przypisanych do niezaliczonych przedmiotów nie przekracza 1/3 łącznej liczby punktów ECTS objętych planem studiów danego roku. Osoba studiująca może powtarzać rok, jeśli liczba punktów ECTS przypisanych do niezaliczonych przedmiotów jest większa; jeśli nie zaliczyła zajęć ze względu na które otrzymała warunkowy wpis, a także w przypadku, gdy nie uzyskała zaliczenia ostatniego roku studiów, w szczególności z powodu niezłożenia pracy w terminie.

Przebieg sesji egzaminacyjnej oraz wyniki egzaminów i zaliczeń podlegają monitoringowi Rady Dydaktycznej. Corocznie przedstawiany jest szczegółowy raport ewaluacyjny przebiegu sesji w poprzednim roku akademickim (patrz załącznik 3.3 – raport z oceny sesji 2023/24, zawierający również statystyki zaliczania etapów studiów). Również corocznie opracowywany jest raport dotyczący przebiegu rekrutacji (załącznik 3.4 - sprawozdanie z rekrutacji 2024/25). [\[Kwestie te omawiamy też w Kryterium 10\]](#).

3.3. Proces dyplomowania

Zasady dyplomowania na studiach Socjologia I oraz II stopnia, powstałe w oparciu o [wytyczne Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia](#) określone są w [uchwale Rady Dydaktycznej WS UW](#).

Podstawowym założeniem w procesie dyplomowania na Wydziale Socjologii UW – zarówno na studiach I, jak i II stopnia – jest to, że zarówno w kwestii wyboru promotora/promotorki, jak i tematu pracy, inicjatywa należy do osoby dyplomującej się. Promotorami nie muszą być osoby prowadzące seminaria dyplomowe; udział w danym seminarium nie wiąże się z narzuceniem wąsko określonej tematyki pracy, oczekuje się jedynie wyboru przez studenta czy studentkę seminarium najlepiej odpowiadającego problematyce, którą chce w pracy podjąć. Nie oznacza to oczywiście, że od każdego studenta żąda się, by już w momencie rozpoczęcia seminarium dyplomowego miał wykrystalizowaną koncepcję pracy licencjackiej czy magisterskiej – to właśnie udział w seminarium, w jego pierwszej fazie, ma wspomóc osobę studiującą w dojściu do tego momentu.

Promotorem pracy dyplomowej jest nauczyciel akademicki z co najmniej stopniem doktora, zatrudniony na Wydziale, wybrany przez studentkę lub studenta we współpracy z prowadzącym

seminarium. Wybór promotora spoza pracowników Wydziału możliwy jest za zgodą Rady Dydaktycznej. Zgodnie z § 24 ust. 2 Regulaminu studiów na Uniwersytecie Warszawskim, KJD za zgodą Rady Dydaktycznej może upoważnić do prowadzenia pracy licencjackiej także nauczyciela akademickiego z tytułem magistra (z możliwości takiej, jak dotąd, na Wydziale Socjologii skorzystano tylko raz).

Praca licencjacka powstaje w ramach dwusemestralnego seminarium dyplomowego. Temat pracy powinien ogniskować się wokół problemów teoretycznych, badawczych lub metodologicznych socjologii. Zakres problemowy i metodologia badań są ustalane przez osobę studiującą z prowadzącym pracę z uwzględnieniem ich zainteresowań, doświadczeń badawczych oraz prowadzonych aktualnie projektów naukowych. Praca licencjacka powinna zawierać przegląd aktualnej literatury, odnoszącej się do danej subdyscypliny socjologii, precyzyjnie przedstawiony problem badawczy, trafnie dobrane metody i techniki badawcze oraz przekonującą analizę zebranych danych i uzyskanych rezultatów.

Praca magisterska powstaje w ramach trysemestralnego seminarium dyplomowego. Temat pracy powinien ogniskować się wokół problemów teoretycznych, badawczych lub metodologicznych socjologii. Zakres problemowy i metodologia badań są ustalane przez studenta z prowadzącym pracę z uwzględnieniem ich zainteresowań, doświadczeń badawczych oraz prowadzonych aktualnie projektów naukowych. Praca magisterska powinna zawierać refleksyjny i krytyczny przegląd aktualnej literatury, również obcojęzycznej, odnoszącej się do danej subdyscypliny socjologii, precyzyjnie przedstawiony problem badawczy, trafnie dobrane zaawansowane metody i techniki badawcze oraz pogłębioną analizę zebranych danych i uzyskanych rezultatów.

Złożenie pracy jest warunkiem zaliczenia seminarium licencjackiego/magisterskiego i przystąpienia do egzaminu; prace muszą być złożone w formacie PDF co najmniej 14 dni przed egzaminem i przejść kontrolę antyplagiatową (Jednolity System Antyplagiatowy). Recenzje muszą być dostępne 3 dni przed egzaminem.

Szczegółowe kryteria oceny prac dyplomowych przez promotorów oraz recenzentów zawarte są w załączniku nr 2 do [Uchwały Rady Dydaktycznej](#) w sprawie szczegółowych zasad procesu dyplomowania na kierunku Socjologia. Sformułowanie w obowiązującej uchwale szczegółowych kryteriów ma zapewniać standaryzację ocen wystawianych przez różnych promotorów i recenzentów, ale pełni także istotną funkcję dydaktyczną – kryteria te są przedmiotem dyskusji na seminariach dyplomowych.

Do archiwizacji prac dyplomowych, a także do obsługi i dokumentacji całego procesu dyplomowania (wpisywanie recenzji, kontrola antyplagiatowa, przygotowywanie protokołów) wykorzystywany jest system Archiwum Prac Dyplomowych (APD).

Egzamin dyplomowy zdawany jest przed komisją, w skład której wchodzi KJD lub upoważniona przez KJD osoba jako przewodniczący oraz promotor i recenzent. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym, złożonym z trzech pytań, formułowanych przez każdego z członków komisji, z których co najmniej jedno dotyczy problematyki pracy dyplomowej.

Tematyka prac dyplomowych przygotowywanych na kierunku Socjologia jest bardzo zróżnicowana; dobrą ilustracją mogą być tematy prac dyplomowych z Wydziału Socjologii, które uzyskały w ostatnich latach nagrody i wyróżnienia w konkursach zewnętrznych [[ich lista podana jest przy omawianiu Kryterium 8](#)].

Proces dyplomowania monitorowany jest przez Radę Dydaktyczną. Dokonuje się losowania 10% prac licencjackich (ale nie mniej niż 3) oraz 10% prac magisterskich (ale nie mniej niż 3) obronionych na kierunku Socjologia w poprzednim roku kalendarzowym. Obligatoryjnie analizie poddawane są także wszystkie prace, w których różnica w ocenie kierującego pracą i recenzenta jest równa lub większa niż

1.5. Rada Dydaktyczna wybiera spośród swego grona zespół monitorujący, który przeprowadza analizę recenzji i ocen wylosowanych prac dyplomowych oraz analizę pytań zapisanych w protokole egzaminu dyplomowego, biorąc pod uwagę ich terminowość, uzasadnienie ocen oraz ich zgodność z wymaganiami wobec prac i egzaminów dyplomowych.

Zespół monitorujący przygotowuje pisemny raport zawierający wyniki analiz, który przedstawia Radzie Dydaktycznej nie później niż w grudniu roku akademickiego następującego po roku podlegającym monitorowaniu. Uwagi dotyczące poszczególnych prac i ich ocen są przekazywane promotorowi, recenzentowi oraz przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej. Rada Dydaktyczna opracowuje rekomendacje dotyczące działań doskonalących i naprawczych, a następnie przekazuje raport wraz z planem działań do Uniwersyteckiej Rady Kształcenia (załącznik 3.4: Analiza procesu dyplomowania z 2024 roku). Do kwestii tej odnosimy się także w [Kryterium 10. raportu](#).

3.4. Monitorowanie losów absolwentów

Od 2011 roku Uniwersytet Warszawski prowadzi badania poświęcone losom swoich absolwentek i absolwentów na rynku pracy. Projekt „Monitorowanie losów absolwentów uczelni wyższych z wykorzystaniem danych administracyjnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych” zrealizowała [Pracownia Ewaluacji Jakości Kształcenia Uniwersytetu Warszawskiego](#) (PEJK UW), która w kwietniu 2011 roku wygrała przetarg Instytutu Badań Edukacyjnych działającego pod auspicjami Ministerstwa Edukacji Narodowej (obecnie Ministerstwo Edukacji i Nauki). Program współfinansowała Unia Europejska. Kluczową rolę w opracowaniu systemu monitorowania losów absolwentów odegrali pracownicy ówczesnego Instytutu (a obecnie Wydziału) Socjologii UW.

W maju 2016 roku ministerstwo uruchomiło internetowy system ELA – Ekonomiczne Losy Absolwentów (<https://ela.nauka.gov.pl/>), dzięki któremu można np. sprawdzić, jak szybko znajdują pracę absolwenci danego kierunku na różnych uczelniach w Polsce. Narzędzie to stworzyła PEJK UW. Informacje w systemie pochodzą z rejestrów ZUS oraz systemu informacji o nauce i szkolnictwie wyższym – POL-on. Narzędzie jest bezpieczne i anonimowe; nie ma możliwości powiązania danych z systemu z konkretnymi osobami.

W załącznikach do Raportu Samooceny zawarte są podstawowe raporty z systemu ELA dotyczące ekonomicznych losów absolwentów (rocznik 2023 - ostatni, dla którego dostępne są dane z całego roku od ukończenia studiów) kierunku Socjologia I stopnia na Wydziale Socjologii UW (Załączniki 3.5-3.7 „Praca a dalsze studia”, „Wynagrodzenia”, „Poszukiwanie pracy i bezrobocie”). Dwie trzecie absolwentów studiów I stopnia w ciągu roku podjęła II stopnia. W okresie do końca roku 2024 (a więc roku kalendarzowego następującego po uzyskaniu dyplomu), wskaźnik bezrobocia wśród niestudujących absolwentów wynosił 3,2%. Średnie miesięczne wynagrodzenie wśród pracujących absolwentów wynosiło 5296 zł, co odpowiada 53% średnich zarobków w powiatach zamieszkania. Należy jednak pamiętać, że dotyczy to osób dopiero zaczynających pracę zawodową (bezpośrednio po studiach I stopnia), a względna wysokość zarobków odnosi się zwykle do wysokich przeciętnych zarobków w największych miastach (gdzie w nich zamieszkuje większość absolwentów).

Zgodnie z raportami dotyczącymi absolwentów studiów II stopnia z 2023 roku (również „Praca a dalsze studia”, „Wynagrodzenia”, „Poszukiwanie pracy i bezrobocie” - załączniki 3.8-3.10), w ciągu roku po uzyskaniu dyplomu magisterskiego przeciętny wskaźnik bezrobocia wśród niestudujących absolwentów wynosił zaledwie 2%, zaś przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracujących absolwentów wynosiło 6923 zł (względny wskaźnik zarobków zrelatywizowany do zarobków w powiecie zamieszkania - 71%). Należy jednak zaznaczyć, że również po ukończeniu studiów magisterskich znaczna część absolwentów (blisko 40%) miała doświadczenia dalszego studiowania, w tym blisko 9% ukończył w ciągu roku inne studia, a 13% podjęło studia doktoranckie.

Podsumowanie:

Proces rekrutacji na studia Socjologia I i II stopnia zorientowany jest na wybór kandydatów mających rzeczywiste predyspozycje do studiowania socjologii, mających odpowiednie przygotowanie do podjęcia tych studiów i rzeczywistą motywację do aktywnego w nich uczestniczenia. Aby to osiągnąć, w rekrutacji na studia I stopnia oprócz elementu „konkursu matur” wykorzystujemy własne testy predyspozycji, zaś w rekrutacji na studia II stopnia, obok informacji o ocenach z wcześniejszych studiów wykorzystujemy testy kompetencji mające potwierdzić wystarczające opanowanie przez kandydatki i kandydatów wiedzy z zakresu metodologii i teorii socjologii. Egzaminy wstępne pełnią również istotną funkcję w budowaniu obrazu studiów na Wydziale Socjologii w oczach potencjalnych kandydatów. Nasze, coraz bogatsze, doświadczenia ze stosowania w procesie rekrutacji własnych narzędzi egzaminacyjnych potwierdzają efektywność przyjętych rozwiązań. Jednocześnie, dzięki temu, że proces rekrutacji na studia na Wydziale Socjologii jest realizowany za pomocą wspólnych dla całego Uniwersytetu Warszawskiego narzędzi, jest on przyjazny osobom kandydującym, a jego ścisłe uregulowanie przepisami ogólnouniwersyteckimi i wewnętrznymi gwarantuje jego pełną przejrzystość.

Weryfikacja osiągania efektów uczenia się w trakcie studiów odbywa się zgodnie z Regulaminem studiów UW oraz programem studiów. Metody i kryteria oceniania są jasno określone w sylabusach przedmiotów, a ocena efektów uczenia się obejmuje zarówno prace pisemne (eseje), raporty, jak i egzaminy pisemne i ustne. Kwestia doboru właściwych metod oceniania dla poszczególnych zajęć jest przedmiotem regularnych dyskusji Rady Dydaktycznej, która także systematycznie analizuje przebieg kolejnych sesji egzaminacyjnych.

Proces dyplomowania na obu poziomach studiów jest transparentny i oparty na jasno określonych zasadach. Studentki i studenci mają swobodę wyboru promotora i tematu pracy, a kryteria oceny prac dyplomowych są sformalizowane i podlegają regularnej dyskusji na seminariach. Egzamin dyplomowy obejmuje pytania dotyczące zarówno pracy, jak i ogólnej wiedzy socjologicznej. Cały proces jest monitorowany przez Radę Dydaktyczną, która analizuje wybrane prace i formułuje rekomendacje doskonalące.

Na wszystkich trzech etapach – weryfikacji predyspozycji i wiedzy kandydatów na studia, weryfikacji efektów uczenia się w trakcie studiów, oraz na etapie finalnego potwierdzania osiągnięć osób studiujących w procesie dyplomowania – dążymy do tego, by doceniać osoby samodzielnie myślące i rzetelnie podchodzące do studiów, by przeprowadzać wszystkie procedury w sposób transparentny, w oparciu o ustanowione we właściwym trybie formalne regulacje, a także w sposób ciągły monitorować efekty stosowania tych procedur, by móc je doskonalić i w miarę potrzeby modyfikować, dopasowując je do zmieniających się warunków.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	nie dotyczy/ brak	

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Kadra dydaktyczna i jej osiągnięcia w kształceniu na kierunku socjologia

4.1.1. Liczebność i struktura kadry

Struktura zatrudnienia nauczycieli akademickich jest dostosowana do profilu kształcenia oraz potrzeb dydaktycznych kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Socjologii. Uwzględnia ona zarówno wymagania formalne dotyczące obsady zajęć, jak i konieczność zapewnienia wysokiej jakości kształcenia opartego na aktualnej wiedzy i zaawansowanych kompetencjach badawczych.

W analizowanym okresie do prowadzenia zajęć na kierunku zatrudnionych było łącznie 55 nauczycieli akademickich; dodatkowo ośmiu pracowników akademickich pracuje na stanowiskach badawczych i badawczo-technicznych. Trzon kadry stanowią osoby zatrudnione na stanowiskach adiunkta (29 osób) oraz profesora i profesora uczelni (24 osoby), co odpowiada charakterowi ogólnoakademickiego profilu studiów, w którym kluczowe jest łączenie działalności dydaktycznej z badawczą oraz doświadczenia z potencjałem rozwojowym. Na stanowiskach asystenckich (2) zatrudniani są doktoranci, którzy zyskują w ten sposób doświadczenie dydaktyczne.

Tab. 4.1. Kadra akademicka Wydziału Socjologii (stan na listopad 2025 r.)

Stanowisko	Tytuł/ stopień	Grupa				Razem
		Badawczo- dydaktyczna	dydaktyczna	badawcza	Badawczo- techniczna	
Starszy specjalista badawczo-techniczny	Dr				1	1
Asystent	Mgr	2				2
Adiunkt	Dr	18	2	7		27
	Dr hab.	8	1			9
Profesor uczelni	Dr		2			2
	Dr hab.	18				18
Profesor	Prof. dr hab.	4				4
Razem		50	5	7	1	63

Wszyscy nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy z ostatnich sześciu lat, obejmujący publikacje w czasopiśmie punktowanych, monografie oraz udział w projektach krajowych i międzynarodowych.

Struktura kwalifikacji kadry jest zrównoważona – wśród prowadzących znajdują się profesorowie, doktorzy habilitowani oraz doktorzy. Relacja liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów (ok. 1:12) zapewnia indywidualny kontakt dydaktyczny i możliwość prowadzenia badań we współpracy z kadrą naukową.

4.1.2. Charakterystyka dorobku naukowego

Rozwój naukowy kadry Wydziału Socjologii jest kluczowym elementem strategii zapewniania wysokiej jakości kształcenia na kierunku socjologia. Silne osadzenie nauczycielek i nauczycieli akademickich w bieżących badaniach naukowych, ich aktywność publikacyjna oraz skuteczność w pozyskiwaniu grantów przekładają się bezpośrednio na atrakcyjność i aktualność oferty dydaktycznej.

W okresie ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2017–2021 dyscyplina nauki socjologiczne na Uniwersytecie Warszawskim, w której afiliowani są pracownicy Wydziału Socjologii, uzyskała kategorię naukową A, najwyższą w tej edycji ewaluacji. Wśród pracowników Wydziału nie było osób zakwalifikowanych do grupy NO – każda osoba wykazała co najmniej jedną publikację naukową. Średnia liczba punktów uzyskanych w ramach ewaluacji na jedną osobę zaliczoną do liczby N wyniosła 459,72, co potwierdza wysoki poziom aktywności naukowej kadry Wydziału. Od początku 2022 roku pracownicy i pracowniczki Wydziału opublikowali ponad 200 artykułów naukowych, ponad 100 rozdziałów w monografiach, kilkadziesiąt redakcji tomów zbiorowych oraz kilkanaście autorskich monografii (dane Prodziekana ds. Naukowych WS na podstawie ScienceCloud). Tak znacząca aktywność publikacyjna odzwierciedla zarówno intensywność prowadzonych badań, jak i ich wkład w rozwój dyscypliny nauki socjologiczne.

Na tle innych dużych ośrodków akademickich socjologia na Uniwersytecie Warszawskim wyróżnia się nie tylko liczbą publikacji, lecz także ich jakością. Udział najwyższej punktowanych artykułów jest porównywalny z innymi czołowymi jednostkami, jednak szczególną cechą Wydziału Socjologii jest relatywnie wysoki odsetek publikacji w wysoko punktowanych czasopismach stricte socjologicznych. W zestawieniu dyscyplin z obszaru nauk społecznych na UW, Wydział uplasował się na czwartym miejscu pod względem liczby pozyskanych grantów badawczych w analizowanym okresie.

Potencjał badawczy kadry Wydziału znajduje również potwierdzenie w analizach porównawczych o zasięgu międzynarodowym. Zgodnie z danymi z bazy SciVal, w kategorii „Sociology and Political Science” Uniwersytet Warszawski zajmuje zdecydowanie wyróżniającą się pozycję na tle innych polskich jednostek – liczba publikacji afiliowanych przy UW z lat 2017–2022 była co najmniej dwukrotnie wyższa niż w przypadku innych instytucji naukowych w Polsce.

W okresie 2022–2025 na Wydziale Socjologii realizowano 49 projektów badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych, przede wszystkim przez Narodowe Centrum Nauki (m.in. w ramach konkursów Opus i Preludium), ale także w ramach prestiżowego programu Sonata BIS. Najbardziej znaczącym przedsięwzięciem jest projekt realizowany w ramach ERC Consolidator Grant. Jednocześnie dalszy rozwój potencjału naukowego kadry potwierdza pozyskanie finansowania na kolejny projekt w konkursie ERC Advanced Grant, którego realizacja rozpocznie się w 2026 roku.

Wśród najbardziej prestiżowych grantów, których liderami i liderkami są pracownicy Wydziału można wymienić:

Tab. 4.2. Granty realizowane na Wydziale Socjologii w latach 2022-25

Lider/ka projektu	Rodzaj projektu	Tytuł projektu
dr hab. Marta Bucholc, prof. UW	ERC	Abortion Figurations. Using Human Law to Change Abortion Law
dr hab. Małgorzata Głowacka-Grajper, prof. UW	NCN OPUS	Pamięć społeczna a post-imperialne dziedzictwo rosyjskie w Polsce
dr hab. Aleksandra Grzymała-Kazłowska, prof. UW	NCN OPUS	Wyzwania, możliwości i perspektywy community sponsorship – analiza wielodyscyplinarna, wielometodowa i wieloperspektywiczna

dr hab. Anna Kiersztyn, prof. UW	NCN OPUS	Dynamika niepewności zatrudnienia młodych: uwarunkowania, trajektorie i skutki w perspektywie porównawczej
dr hab. Sławomir Mandes, prof. UW	NCN T-AP	Przemiany roli religii w społeczeństwach po pandemii COVID-19
prof. dr hab. Joanna Mizielińska	ERC	Nowe spojrzenie na pokrewieństwo queer: rodziny LGBTIQ* z dziećmi w Europie Środkowo-Wschodniej (QUEERSHIP)
dr hab. Anna Przybylska	HEUROPE	INSPIRE: Intersectional Spaces of Participation: Inclusive, Resilient, Embedded
dr hab. Joanna Wawrzyniak, prof. UW	NCN DAINA	Remembering (De)industrialisation: Moral Emotions in the Memory of Post-Socialist Transformation in Lithuania and Poland (MEPOST)
dr hab. Renata Włoch, prof. UW	HEUROPE	INAIR: Increasing the uptake of AI technology in Retail

Źródło: dane Sekcji Obsługi Badań, Wydział Socjologii

Tak wysoka aktywność badawcza oraz sukcesy w pozyskiwaniu grantów potwierdzają nie tylko kompetencje naukowe kadry, lecz także sprzyjają ścisłemu powiązaniu dydaktyki z aktualną działalnością badawczą. Projekty realizowane na Wydziale stanowią ważny kontekst merytoryczny dla kursów i seminariów, umożliwiają studentom włączanie się w zespoły badawcze oraz rozwijanie własnych kompetencji analitycznych i metodologicznych w bezpośrednim kontakcie z praktyką badawczą.

Potwierdzeniem wysokiej jakości pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej pracowników Wydziału Socjologii są Nagrody Rektora Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 2020–2024 trzydziestu pracowników Wydziału uzyskało łącznie 52 takie nagrody. Wśród nich wyróżnienia przyznano 11 osobom, nagrody zespołowe – 3 osobom, a nagrody III stopnia – 27 osobom. W 2022 r. dr Paweł Poławski, prof. ucz., uzyskał Nagrodę Dydaktyczną Rektora UW, przyznawaną za wybitne osiągnięcia dydaktyczne i wprowadzanie nowatorskich metod kształcenia.

4.1.3. Charakterystyka osiągnięć dydaktycznych

Socjologia na Uniwersytecie Warszawskim od kilkunastu lat niezmiennie zajmuje pierwsze miejsce w Rankingu Szkół Wyższych miesięcznika „Perspektywy”, który uznawany jest za jedno z najważniejszych zestawień oceniających jakość kształcenia akademickiego w Polsce (od 2023 r. w rankingu oceniane są łącznie kierunki prowadzone przez WS oraz Wydział Stosowanych Nauk Społecznych). Ranking „Perspektyw” uwzględnia m.in. prestiż uczelni, potencjał naukowy, innowacyjność oraz umiędzynarodowienie studiów – obszary, w których socjologia na UW utrzymuje najwyższe standardy.

Kadra Wydziału Socjologii aktywnie uczestniczy w tworzeniu zasobów dydaktycznych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Do najważniejszych publikacji podręcznikowych z ostatnich lat należą (piszemy też o tym w kryterium 7) m.in.:

- **Dr hab. Lech Nijakowski:** rozdział „Studia nad ludobójstwem (genocide studies)” w podręczniku *Współczesne teorie społeczne. W kręgu ujęć paradygmatycznych*, red. M.S. Szczepański, A. Ślíz, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego 2019, s. 619–650.

- **Dr hab. Marta Bucholc:**
“Historical Sociology of Law” oraz “The Past and the Future of Historical Sociology: An Introduction” (z S. Mennellem) w: *The Palgrave Handbook of the History of Human Sciences*, red. D. McCallum, Palgrave Macmillan 2022; “Law” w: *The Routledge Handbook of Memory Activism*, red. Y. Gutman, J. Wüstenberg, Routledge 2023.
- **Dr hab. Joanna Wawrzyniak:**
współredaktorka sekcji podręcznika *The Routledge Handbook of Memory Activism* (2023), pod jej opieką powstało 14 rozdziałów; autorka rozdziałów: *Memory Activism in History* oraz *Redress Economies* (wspólnie z P. Filipkowskim) w tym samym podręczniku; autorka tekstu *Collective Memory and Historical Sociology* w: *The Palgrave Handbook of the History of Human Sciences*, red. D. McCallum, 2023.
- **dr hab. Renata Włoch**
autorka podręcznika “Socjologia cyfrowa. O uspołecznieniu technologii i technologiach uspołecznienia”, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2025.

Powyższe publikacje stanowią istotny wkład w międzynarodowy obieg wiedzy socjologicznej i jednocześnie pełnią funkcję dydaktyczną – zarówno jako literatura podstawowa w kursach prowadzonych na Wydziale, jak i jako źródła inspiracji metodycznej.

Przykładem innowacyjnych osiągnięć dydaktycznych Wydziału są rezultaty projektu ACTISS Erasmus +, kierowanego przez dr Agatę Komendant-Brodowską (z udziałem dr Katarzyny Abramczuk i dr Anny Baczko-Dombi), który doprowadził do powstania międzynarodowych zasobów dydaktycznych z zakresu obliczeniowych nauk społecznych. W ramach projektu actiss-edu.eu, ukończonego w 2022 roku, utworzono szereg masowych otwartych kursów online na międzynarodowej platformie Futurelearn, w których dotychczas wzięło udział ponad 5 tysięcy uczestników z różnych krajów. Ponadto na samej stronie projektu udostępniono sylabusy i materiały kursowe do wykorzystania przez edukatorów. Wysoki zasięg i dostępność materiałów szkoleniowych potwierdzają ich wartość jako zasobów edukacyjnych o zasięgu międzynarodowym, jak również ilustrują skuteczne łączenie działalności dydaktycznej z wynikami prac badawczo-projektowych kadry Wydziału [[piszemy o tym również w kryterium 7](#)].

4.2. Reguły obsadzania zajęć na Wydziale Socjologii

Dobór kadry dydaktycznej na kierunku socjologia prowadzonym na Wydziale opiera się na jasnych i konsekwentnie stosowanych zasadach. Ich celem jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, zgodnej z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie oraz potrzebami studentów na różnych etapach kształcenia. Obsada zajęć uwzględnia poziom trudności kursów, poziom studiów, charakter przedmiotu oraz doświadczenie naukowe i dydaktyczne prowadzących.

Zajęcia kursowe o profilu pogłębionym i zaawansowanym prowadzone są przez osoby posiadające ugruntowany dorobek naukowy oraz przygotowanie dydaktyczne, zatrudnione na stanowiskach adiunkta, profesora uczelni lub profesora. Przypisanie kursu poprzedza ocena zgodności tematyki z kompetencjami merytorycznymi prowadzących, ich dorobkiem publikacyjnym i aktywnością badawczą. W niektórych przypadkach, szczególnie przy zajęciach warsztatowych lub konwersatoriach specjalistycznych, w prowadzenie kursu włączani są również młodszy pracownicy i doktoranci, których badania bezpośrednio korespondują z tematyką zajęć. Pozwala to na integrację dydaktyki z aktualnie prowadzonymi projektami oraz stymuluje rozwój dydaktyczny kadry we wczesnej fazie kariery akademickiej.

Seminaria licencjackie prowadzą wyłącznie osoby posiadające co najmniej stopień naukowy doktora, co zapewnia studentom rzetelne wsparcie merytoryczne w procesie przygotowania pracy dyplomowej. W przypadku seminariów magisterskich dominuje model współprowadzenia – seminaria najczęściej

powierzone są zespołowi dwóch lub więcej opiekunów. Takie rozwiązanie pozwala studentom korzystać z różnorodnych kompetencji teoretycznych i metodologicznych, a także czerpać z doświadczeń ekspertów aktywnie uczestniczących w projektach badawczych, ewaluacyjnych i analitycznych. Dzięki temu proces dyplomowania staje się okazją do pracy problemowej i rozwijania samodzielności badawczej w ścisłym kontakcie z praktyką akademicką i ekspercką.

Seminaria i projekty badawcze, stanowiące ważny etap przygotowania studentów do samodzielnych projektów empirycznych, prowadzone są przez osoby o wysokich kompetencjach projektowych. Są to badaczki i badacze z doświadczeniem w realizacji badań terenowych, analizie danych jakościowych i ilościowych, a także w zarządzaniu projektami finansowanymi ze źródeł krajowych i międzynarodowych. Ich praktyczna wiedza z zakresu organizacji badań, pracy zespołowej oraz pozyskiwania i rozliczania grantów umożliwia studentom poznanie realiów pracy badawczej i przygotowanie do roli przyszłych badaczy i badaczek społecznych.

Wszyscy rozpoczynający prowadzenie zajęć (doktoranci, osoby świeżo zatrudnione) przez pierwszy rok zajęć są wspierani i monitorowani przez KJD oraz kierownika katedry, osobę koordynującą przedmiot bądź swojego promotora, a – w miarę możliwości – w roku poprzedzającym nauczanie uczestniczą w analogicznych zajęciach jako obserwatorzy. Są również otoczeni bieżącym wsparciem ze strony KJD. Takie rozwiązanie pozwala oswoić się z dydaktyką akademicką, jak również umożliwia bieżące korygowanie sposobów jej realizacji. Od 2024 r. na Wydziale prowadzone są również koleżeńskie hospitacje zajęć, pozwalające na wymianę doświadczeń dydaktycznych i dobrych praktyk i służące podnoszeniu jakości kształcenia.

Zajęcia na poziomie studiów II stopnia prowadzi ponad 50 osób reprezentujących wszystkie etapy rozwoju kariery naukowej – od doktorów po profesorów. Wszyscy są aktywni naukowo w dyscyplinie socjologia, prowadzą własne projekty badawcze, publikują w renomowanych czasopismach i uczestniczą w krajowych oraz międzynarodowych sieciach naukowych. Ich zaangażowanie dydaktyczne znajduje odzwierciedlenie nie tylko w prowadzeniu zajęć, ale również w opracowywaniu materiałów dydaktycznych, uczestnictwie w programach mobilności i prowadzeniu zajęć w językach obcych, działalności w projektach dydaktycznych oraz opiece nad kołami naukowymi.

Prowadzona polityka obsady zajęć wpisuje się w koncepcję kształcenia oraz realizowaną na Wydziale strategię integrowania działalności naukowej i dydaktycznej. Zajęcia są projektowane tak, by studenci mieli kontakt z najnowszą wiedzą, aktualnymi wynikami badań oraz kompetencjami praktycznymi wykorzystywanymi w pracy badawczej, analitycznej i eksperckiej. Jednocześnie system ten sprzyja doskonaleniu dydaktycznemu młodszej kadry i umożliwia jej stopniowe włączanie się w odpowiedzialne formy kształcenia.

4.3. Integracja działalności dydaktycznej i naukowej

Kształcenie na kierunku Socjologia na Wydziale Socjologii UW realizowane jest przez zespół 55 nauczycielek i nauczycieli akademickich, z których zdecydowana większość aktywnie łączy działalność dydaktyczną z nauką. Przejawia się to w organizacji zajęć wokół aktualnych projektów badawczych, włączaniu studentów w prace terenowe i analizy empiryczne, projektowaniu kursów w oparciu o dorobek własny oraz wsparciu publikacyjnym i promocyjnym. Różnorodność stylów badawczych przekłada się na zróżnicowane, a jednocześnie spójne podejście do kształcenia socjologicznego.

4.3.1. Dydaktyka powiązana z bieżącymi projektami badawczymi

Znacząca liczba kursów realizowanych na Wydziale Socjologii jest powiązana z 26 bieżącymi projektami badawczymi – krajowymi i międzynarodowymi – prowadzonymi przez członkinie i członków zespołu dydaktycznego Wydziału. Zawartość merytoryczna kursów zyskuje istotnie dzięki włączaniu wyników

najnowszych badań do praktyki dydaktycznej. Studentki i studenci są na bieżąco włączani w prace badawcze i proces współtworzenia wiedzy, co ułatwia nabywanie kluczowych umiejętności socjologicznych w praktyce – takich jak operacjonalizacja pojęć, dobór i stosowanie metod badawczych, analiza danych jakościowych i ilościowych, przygotowanie raportów i publiczne prezentowanie wyników. Wiele seminariów i konwersatoriów ma charakter projektowy, oparty na pracy zespołowej i realnej współpracy z instytucjami zewnętrznymi (m.in. samorządy, organizacje społeczne, instytucje kultury, sektor prywatny). Poniżej opisujemy wybrane działania podejmowane przez dydaktyków WS w tym obszarze:

- **Dr hab. Barbara Bossak-Herbst** prowadzi dydaktykę opartą na wynikach własnych badań etnograficznych, koncentrujących się na życiu codziennym, zróżnicowaniu kulturowym i miejskich formach wspólnotowości. Kursy takie jak *Wstęp do antropologii miasta*, *Antropologia zróżnicowania kulturowego współczesnego świata* czy *Badania etnograficzne* umożliwiały studentom praktyczne zastosowanie metod jakościowych w analizie współczesnych zjawisk społecznych. W roku akademickim 2023/2024 poprowadziła również innowacyjny kurs *Upamiętnienia. Macewy w krajobrazach (nie)pamięci*, obejmujący pięciodniowy wyjazd badawczy do Sanoka, którego celem było pogłębienie kompetencji terenowych i analitycznych uczestników.
- **Dr hab. Adam Gendźwiłł, prof. UW** prowadzi dydaktykę ściśle powiązaną z działalnością badawczą w obszarze socjologii polityki i analizy polityk publicznych. W ramach projektu IDUB *Skutki wyborcze kryzysu migracyjnego na granicy polsko-białoruskiej* prowadził seminaria i zajęcia metodyczne, podczas których studenci analizowali dane migracyjne i wyborcze, ucząc się stosowania metod ilościowych w badaniach nad procesami politycznymi i społecznymi. Równolegle, realizując projekt NCN OPUS *Reprezentacja polityczna kobiet w samorządzie lokalnym*, integrował jego wyniki z programem kursów poświęconych socjologii polityki i funkcjonowaniu samorządu. Oba projekty stanowiły przestrzeń do pracy z aktualnym materiałem empirycznym oraz rozwijania umiejętności analitycznych w zakresie interpretacji danych i diagnozowania problemów współczesnej demokracji.
- **Dr hab. Małgorzata Głowacka-Grajper, prof. UW** włączała wyniki projektu NCN OPUS *Pamięć społeczna a post-imperialne dziedzictwo rosyjskie w Polsce* do kursów z zakresu teorii pamięci i historii postkolonialnej. Zajęcia obejmowały studenckie analizy przypadków, rozwijające umiejętność stosowania podejść teoretycznych w pracy z materiałem empirycznym.
- **Dr hab. Aleksandra Grzymała-Kazłowska, prof. UW** realizowała projekt NCN OPUS *Wyzwania prywatnego przyjmowania i wspierania uchodźców z Ukrainy*, którego celem była analiza oddolnych inicjatyw wsparcia dla osób uchodźczych po agresji Rosji na Ukrainę. Projekt powstał ad hoc w bezpośredniej odpowiedzi na sytuację wojenną, a jego wyniki studenci zaprezentowali na konferencji w Łodzi (szczegóły w kryterium 8). W ramach kursów z socjologii migracji studentki i studenci analizowali polityki integracyjne, diagnozowali wyzwania stojące przed społecznościami przyjmującymi oraz formułowali praktyczne rekomendacje wspierające lokalne działania integracyjne. Zajęcia miały charakter warsztatowy i opierały się na bieżących wynikach projektu badawczego, co pozwalało rozwijać kompetencje analityczne oraz rozumienie relacji między badaniami a wdrażaniem wiedzy w praktyce społecznej.
- **Dr Agata Komendant-Brodowska** prowadzi zajęcia ściśle powiązane z realizowanymi przez siebie międzynarodowymi projektami edukacyjno-badawczymi ACTISS i ACTIPLEX (Erasmus+), których celem było opracowanie scenariuszy gier edukacyjnych oraz otwartych kursów online (MOOC) w obszarze nauk społecznych. Wypracowane w ramach tych projektów narzędzia i materiały dydaktyczne – w tym gry edukacyjne i moduły e-learningowe – stanowią podstawę kursu *Cyfrowe metody badań społecznych*. Zajęcia te tworzą przestrzeń testowania i rozwijania metod dydaktycznych opartych na aktywizujących formach nauczania, a zarazem umożliwiają studentom rozwijanie kompetencji cyfrowych i analitycznych w obszarze badań społecznych. Projektowy charakter pracy, wykorzystanie innowacyjnych narzędzi oraz doświadczenie

dydaktyczki w zarządzaniu zespołami dodatkowo wspierają rozwój umiejętności współpracy i samodzielnego myślenia badawczego.

- **Dr hab. Anna Kiersztyn, prof. UW** prowadziła zajęcia dydaktyczne ściśle powiązane z realizowanymi przez siebie projektami badawczymi z zakresu socjologii pracy i nierówności społecznych, zwłaszcza z projektem NCN OPUS *Dynamika niepewności zatrudnienia młodych*. Jej studenci pracowali na zharmonizowanych danych porównawczych z UE i USA, przygotowując własne analizy oraz raporty z rekomendacjami dla polityki społecznej. Dzięki temu rozwijali zaawansowane kompetencje analityczne, ucząc się stosowania metod ilościowych w praktyce badawczej i politycznej.
- **Dr hab. Mikołaj Lewicki, prof. UW** pokazuje, jak ściśle można łączyć działalność naukową z dydaktyką rozumianą jako przestrzeń wspólnego tworzenia wiedzy i praktyki. Jego podejście opiera się na nowoczesnych, otwartych i aplikacyjnych formach kształcenia, które rozwija zarówno poprzez autorskie zajęcia, jak i inicjatywy wspierające aktywność badawczą studentów. W centrum jego praktyki dydaktycznej znajdują się seminaria badawcze, w ramach których studentki i studenci realizują projekty empiryczne we współpracy z partnerami zewnętrznymi – m.in. Orkiestrą Sinfonia Varsovia, T-Mobile Polska, Piekarnią Lubaszka, Muscatem i Bednarską Szkołą Realną. Powstające raporty diagnozują realne procesy organizacyjne i są wykorzystywane przez zaangażowane instytucje, co przekłada się na praktyczny wymiar zajęć. Inną formą łączenia badań i dydaktyki jest interdyscyplinarne seminarium warsztatowe, realizowane wspólnie ze scenarzystą, w ramach którego studenci tworzyli koncepcje scenariuszy filmowych wokół socjologicznych problemów. Zajęcia te rozwijały zarówno wyobraźnię socjologiczną, jak i umiejętność przekładania analiz społecznych na narracje kulturowe.
- **Prof. Sławomir Łodziński** prowadzi seminaria i warsztaty oparte na własnych badaniach dotyczących mniejszości narodowych, polityk tożsamościowych oraz spisów powszechnych. W ramach seminariów badawczych na studiach I stopnia studenci uczestniczyli w analizie materiału empirycznego związanego ze spisem powszechnym ludności w 2021 roku, a efektem tej współpracy było przygotowanie wspólnego raportu oraz rozdziału naukowego. Publikacja *Mniejszości narodowe i etniczne w spisie powszechnym ludności w Polsce w 2021 roku. Przygotowania do spisu i odbiór społeczny spisowych pytań etnicznych* (w: Sławomir Łodziński, Kamilla Dolińska (red.), *Mobilizacja etniczności*, Scholar 2024), współautorstwa studentów i prowadzącego, stanowi przykład integracji dydaktyki z bieżącymi badaniami oraz rozwijania kompetencji analitycznych i publikacyjnych u studentów.
- **Dr hab. Anna Przybylska, prof. UW** wykorzystuje doświadczenia z licznych projektów badawczych, prowadząc zajęcia poświęcone partycypacji społecznej. Studenci projektowali narzędzia dialogu wielopoziomowego, udostępniane następnie w modelu open source, ucząc się stosowania wiedzy socjologicznej w praktyce obywatelskiej i instytucjonalnej.
- **Dr hab. Wojciech Rafałowski, prof. UW** realizując projekt NCN SONATA *Pozaprogramowe charakterystyki partii politycznych*, angażował studentów w analizę kampanii wyborczych oraz pracę z modelami eksperymentalnymi w ramach zajęć z socjologii polityki.
- **Dr hab. Małgorzata Sikorska, prof. UW**, w ramach swojego seminarium licencjackiego *Między salonem, kuchnią a sypialnią – o przemianach sfery życia prywatnego* wprowadzała wątki związane z prowadzonymi przez nią badaniami w ramach projektów badawczych poświęconych przemianom relacji w rodzinie (NCN OPUS: *Praktyki rodzicielskie we współczesnych polskich rodzinach – rekonstrukcja codzienności*) oraz opieki naprzemiennej (*Analiza narracji i strategii narracyjnych aktorów społecznych lobbujących na rzecz opieki naprzemiennej w Polsce*, IDUB Nowe Idee 3B).
- **Dr Sylwia Urbańska** prowadzi dydaktykę zakorzenioną w badaniach jakościowych, ściśle powiązaną z własnymi projektami naukowymi dotyczącymi migracji, relacji rodzinnych i przemian obszarów wiejskich. W ramach wasztatu badawczego (*Nie)tradycyjni tradycyjni. Przemiany relacji rodzinnych* studenci prowadzili wywiady pogłębione z mieszkańcami wsi oraz obserwacje terenowe. W ramach proseminarium badawczego *Wyzwania etyczne w badaniach*

uchodźców studenci przeprowadzali wywiady z badaczami zajmującymi się tematyką migracji i uchodźstwa, ucząc się krytycznej refleksji nad etyką badań jakościowych. Dzięki bezpośredniemu włączeniu studentów w projekty badawcze i organizacji intensywnych wyjazdów terenowych zajęcia prowadzone przez dr Urbańską zapewniały pogłębione przygotowanie metodologiczne oraz rozwój kompetencji analitycznych i etycznych, niezbędnych do samodzielnego prowadzenia badań społecznych.

- **Dr hab. Joanna Wawrzyniak, prof. UW** konsekwentnie prowadzi dydaktykę ściśle powiązaną z realizowanymi przez siebie projektami badawczymi z zakresu pamięci zbiorowej, muzeologii i dziedzictwa kulturowego – często o charakterze międzynarodowym. Kierując projektem *ECHOES – European Colonial Heritage Modalities in Entangled Cities* (Horyzont 2020), prowadziła seminaria i warsztaty uliczne, podczas których studenci analizowali dziedzictwo kolonialne miast z wykorzystaniem narzędzi etnografii wizualnej i praktyki muzealnej. Tematyka projektu *MEPOST – Moralne emocje w pamięci o post-socjalistycznej transformacji* znalazła odzwierciedlenie w kursach poświęconych pamięci zbiorowej i narracjom transformacyjnym, w ramach których studenci prowadzili wywiady oraz tworzyli analizy emocjonalne. Działalność dydaktyczna była integralną częścią pracy Centrum Badań nad Pamięcią Społeczną i zespołu Memory Studies in Eastern Europe. Studenci i doktoranci uczestniczyli w badaniach jakościowych, przygotowywali ekspertyzy, współpracowali z instytucjami kultury oraz prezentowali publicznie wyniki własnych analiz. Przykładem zajęć łączących wysoki rygor metodologiczny z refleksją nad etyką badań był kurs *Pamięć w działaniu*. W ramach projektów *ECHOES* oraz *Decolonial Museology Re-centered* (SSHRC, Kanada) realizowano zajęcia fakultatywne z wyraźnym komponentem badawczym i popularyzatorskim – m.in. *Museums and Social Interventions, Heritage, Decoloniality, Practice: A Global Perspective*, *Muzea i wyobrażenia społeczna* – a także kursy poświęcone analizie dyskursów i reprezentacji w instytucjach kultury. Zajęcia te współprowadzili eksperci z Polski i zagranicy we współpracy z takimi instytucjami jak Muzeum Warszawy, Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, Muzeum Azji i Pacyfiku czy Laboratorium Muzeum. Studentki i studenci uczestniczyli w projektach badawczych, odbywali staże oraz brali udział w międzynarodowych warsztatach, m.in. *Thinking Through the Museum* w Muzeum POLIN, gdzie prezentowali własne prace seminaryjne komentowane przez uznane ekspertki z zakresu komunikacji międzykulturowej i muzeologii dekolonialnej. Efektem tej pracy dydaktycznej były m.in. raporty z wystaw, podcasty z alternatywnymi narracjami eksponatów oraz eseje przygotowywane do publikacji planowanej na 2026 rok. Zajęcia prowadzone przez prof. Wawrzyniak rozwijały kompetencje metodologiczne i kształciły krytyczną refleksję nad dziedzictwem i pamięcią w kontekstach lokalnych i globalnych.
- **Dr hab. Renata Włoch, prof. UW** bezpośrednio angażowała studentów w realizację projektów badawczych Horizon Europe oraz Erasmus+, koncentrujących się na rozwoju kompetencji cyfrowych w sektorze sprzedaży detalicznej oraz hotelarstwa. Studenci uczestniczyli w analizie danych jakościowych i ilościowych, współtworzyli materiały edukacyjne oraz współpracowali z partnerami instytucjonalnymi, zdobywając doświadczenie w zastosowaniu badań społecznych w kontekście europejskich polityk rozwojowych.

Wyniki projektu badawczego **dr Marianny Zieleńskiej** *What gets measured gets done...*, poświęconego miernikom ubóstwa w Unii Europejskiej, stały się podstawą autorskiego fakultetu *‘119 milionów ludzi żyje w ubóstwie, a Komisja Europejska woli krykiet’ – rola wskaźników ubóstwa w tworzeniu unijnej polityki walki z ubóstwem*, zrealizowanego w semestrze letnim 2024/2025. Zajęcia opierały się na analizie mikrodanych EU-SILC oraz innych źródeł empirycznych i służyły rozwijaniu umiejętności interpretowania wskaźników społecznych w kontekście polityk publicznych. Studenci konfrontowali dane z literaturą teoretyczną i podejmowali krytyczną refleksję nad politycznością pomiaru ubóstwa w UE, pogłębiając rozumienie roli danych ilościowych w procesach decyzyjnych i instytucjonalnych.

4.3.2. Włączanie studentów w proces publikowania

Ważnym elementem włączania studentów w działalność naukową Wydziału Socjologii jest angażowanie ich w proces publikacji wyników badań. Praca nad tekstem naukowym – niezależnie od tego, czy przybiera formę współautorstwa, rozwinięcia pracy dyplomowej czy samodzielnego artykułu – pozwala nie tylko doskonalić techniki pracy akademickiej, lecz także przygotowuje do dalszego rozwoju naukowego, w tym podjęcia studiów doktoranckich. Tego rodzaju praktyka sprzyja również rozwijaniu kompetencji analitycznych, redakcyjnych i argumentacyjnych w warunkach rzeczywistych wymogów akademickiej publikowalności.

Na Wydziale Socjologii publikowane są [Working Papers](#) – prace studentów wyróżnione w konkursie i zrecenzowane przez samodzielnych pracowników naukowych (więcej piszemy o tym w Kryterium 8). Seria ta wspiera rozwój kompetencji badawczych, umożliwia studentom włączenie własnego głosu do dyskusji naukowej i zdobycie doświadczenia w prezentowaniu wyników badań. Inicjatywa przyczynia się do kształtowania postaw badawczych oraz wzmacnia wizerunek Wydziału jako środowiska łączącego wysoką jakość dydaktyki z aktywnością naukową. Taki model kształcenia rozwija kompetencje badawcze studentów i utrzuca zasadę jedności nauki i nauczania.

Zachęcanie studentów do publikowania jest elementem praktyki dydaktycznej sporej grupy dydaktyków na Wydziale Socjologii. Dzięki wsparciu **dr. Rawskiego** ukazały się artykuły jego dyplomantów Jakuba Szydelskiego i Anny Pazio w *Studiach Socjologiczno-Politycznych* oraz Aleksandry Gościckiej w *Working Papers Wydziału Socjologii*. **Dr Świrek** sprawował opiekę nad pracami dyplomowymi, które równolegle rozwijane były jako publikacje naukowe, m.in. Julii Dybczyńskiej (artykuł w czasopiśmie *Machina Myśli*) oraz Jana Kozubowskiego (*Stan Rzeczy*). **Dr hab. Włoch** wspierała w tym procesie Kają Klencką, Michała Szewczyka (artykuły w *Miscellanea Anthropologica et Sociologica*) oraz Daniela Zdrodowskiego (*Replay. The Polish Journal of Game Studies*). **Dr hab. Wawrzyniak** współpracowała z Weroniką Adamkiewicz, której współautorski artykuł ukazał się w 2024 roku w *Przeglądzie Socjologii Jakościowej*. **Dr Urbańska** wsparła przygotowanie artykułu Marty Gospodarczyk opublikowanego w *Studiach Socjologicznych*. **Prof. Łodziński** wraz ze studentami I stopnia: Martą Chmielewską, Katarzyną Czarnecką, Tomaszem Detlafem i Wojciechem Tkaczukiem przygotował raport i rozdział opublikowany w tomie *Mobilizacja etniczności* (Scholar 2024), poświęcony społecznemu odbiorowi pytań etnicznych w spisie powszechnym ludności z 2021 roku.

4.4. Polityka kadrowa na Wydziale Socjologii

4.4.1. Założenia i przebieg procesu rekrutacji pracowników

Wydział Socjologii realizuje politykę kadrową w sposób przejrzysty i zgodny z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi Uniwersytetu Warszawskiego. Podstawę stanowią m.in. zapisy Statutu UW (§ 115–124), [Zarządzenie nr 104 Rektora UW z dnia 27 września 2019 r.](#) dotyczące procedury zatrudnienia nauczycieli akademickich (Monitor UW z 2021 r., poz. 132) oraz [Zarządzenie nr 27 Rektora UW z dnia 27 lutego 2025 r.](#), określające zasady i tryb przeprowadzania konkursów na te stanowiska (Monitor UW z 2025 r., poz. 50). Polityka rekrutacyjna Wydziału jest prowadzona w sposób otwarty, transparentny i zgodny z zasadami OTM-R (Open, Transparent and Merit-Based Recruitment), stanowiącymi integralną część [Europejskiej Karty Naukowca](#) i implementowanymi w skali całego Uniwersytetu.

W procesie naboru przestrzegane są zasady transparentności, równości płci oraz równego traktowania kandydatów. Jednostka monitoruje potrzeby kadrowe w ramach corocznych przeglądów dydaktycznych i na tej podstawie planuje nabory oraz ścieżki rozwoju młodszych pracowników. Procesy rekrutacyjne są realizowane z zachowaniem wysokich standardów proceduralnych. Konkursy organizowane są przez komisję działającą przy Radzie Wydziału, złożoną z przedstawicieli dyscypliny

oraz osób spoza jednostki, co zapewnia wielostronną ocenę i przejrzystość procedur. Komisja monitoruje zgodność postępowania z przepisami oraz standardami jakości. Wydział stosuje strategię szerokiego ogłaszania konkursów, co pozwala dotrzeć do szerokiego grona kandydatów, w tym spoza UW. W ocenie kandydatów uwzględniane są zarówno potrzeby dydaktyczne, jak i naukowe. Szczególną wagę przykładają się do umiejętności łączenia tych sfer. Rygorystyczny proces oceny obejmuje analizę dorobku, rozmowę kwalifikacyjną oraz – w przypadku stanowisk dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych – ocenę projektu zajęć. Wymagany próg punktowy do wyłonienia kandydatki lub kandydata wynosi 60% maksymalnej liczby punktów, co stanowi istotne zabezpieczenie standardów merytorycznych.

Efektom tak prowadzonej polityki było pozyskanie w ostatnich latach znakomitych młodych badaczek i badaczy z międzynarodowym doświadczeniem oraz wysokimi kompetencjami dydaktycznymi – m.in. dr Marty Kołodziejkiej, dr. Karola Muszyńskiego, dr. Katarzyny Dębskiej, dr. Jana Majewskiego i dr. Bartosza Ślosarskiego – zatrudnionych w drodze konkursów na stanowiskach adiunktów naukowo-dydaktycznych. Ich wysoki poziom przygotowania potwierdzają zarówno wyniki ocen ewaluacyjnych, jak i aktywny udział w rozwoju nowoczesnych form kształcenia.

Wydział konsekwentnie przestrzega zasad równości płci, co znajduje odzwierciedlenie w składach komisji konkursowych oraz praktykach rekrutacyjnych. Równość traktowana jest jako podstawowy standard etyczny i instytucjonalny, a dbałość o jego realizację stanowi istotny element jakości polityki kadrowej jednostki.

4.4.2. Sposoby, zasady i kryteria oceny jakości kadry oraz wykorzystanie wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Kadra dydaktyczna jest systematycznie oceniana zarówno w ramach ocen okresowych, jak i poprzez hospitację zajęć oraz ewaluacyjne ankiety studenckie. Wyniki ewaluacji zajęć są analizowane przez KJD w porozumieniu z kierownikami katedr i omawiane indywidualnie z nauczycielami. Zbiorcze wnioski z okresowych ocen dydaktycznych omawiane są również podczas zebrań Rady Dydaktycznej i Rady Wydziału i stanowią podstawę planów rozwoju dydaktyki w kolejnym roku akademickim. Na ich podstawie planowane są działania rozwojowe – m.in. szkolenia, mentoring dydaktyczny i doskonalenie metod nauczania.

Aktywność dydaktyczna nauczycieli akademickich Wydziału Socjologii podlega systematycznemu monitorowaniu w ramach obowiązujących procedur sprawozdawczych. Każda osoba zatrudniona na stanowisku nauczyciela akademickiego jest objęta oceną okresową, przeprowadzaną nie rzadziej niż raz na cztery lata. Ocena ta obejmuje zarówno dorobek naukowy, jak i realizację obowiązków dydaktycznych i organizacyjnych.

Ocena jest przeprowadzana zgodnie z [Zarządzeniem nr 9 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego](#) z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie określenia trybu, zasad i kryteriów oceny okresowej nauczycieli akademickich, a w szczególności zgodnie z kryteriami i zasadami wypracowanymi przez Radę Naukową Dyscypliny Nauki Socjologiczne, które zostały przyjęte [uchwałą nr 99 RNDNS z dnia 18 grudnia 2020 r.](#) w sprawie ustalenia kryteriów oceny osiągnięć naukowych nauczycieli akademickich. W uchwale stwierdzono, że "Ocena okresowa służy wspieraniu rozwoju naukowego środowiska socjologów i socjolożek na Uniwersytecie Warszawskim. Kryteria oceny powinny zatem: 1.1. tworzyć warunki rozwoju dla osób uprawiających różne typy socjologii (socjologię akademicką, empiryczną, krytyczną, stosowaną, publiczną) przy zachowaniu wspólnego mianownika, którym jest wymóg publikowania. Kryteria oceny dowartościowują – w ścieżce publikacyjnej – prestiżowe publikacje przydatne w ewaluacji jednostki, jednocześnie nie uzależniając oceny pracownika od ewaluacji dyscypliny; 1.2. wspomagać rozwój naukowy pracowników, komunikując im, co jest ważne, jakie są ich mocne strony i jak mogliby je rozwinąć; 1.3. wyrastać z założenia, że większość naukowców potrzebuje nie tyle

dyscyplinowania, ile raczej narzędzi wspierających ich naturalną wewnętrzną chęć rozwoju i dążenia do doskonałości naukowej".

W 2021 r. ocenie okresowej podlegało 39 pracowników Wydziału Socjologii, zaś w 2023 r. - sześciu. Wszyscy oceniani pracownicy uzyskali pozytywną ocenę w zakresie działalności dydaktycznej. Kolejna runda ocen okresowych odbyła się późną jesienią 2025 r.

Wyniki oceny pracowniczej są omawiane indywidualnie z pracownikiem podczas rozmowy z władzami dziekańskimi. Spotkania te służą nie tylko ewaluacji dotychczasowej aktywności, lecz także formułowaniu rekomendacji dotyczących dalszego rozwoju – w tym możliwych modyfikacji w sposobie prowadzenia zajęć, wzmacniania kompetencji dydaktycznych oraz planowania dalszej ścieżki kariery akademickiej. System ten sprzyja bieżącemu wspieraniu jakości dydaktyki i indywidualnemu podejściu do rozwoju kadry.

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Zatrudnieni na Wydziale nauczyciele akademicki zobowiązani są do stałego rozwijania kwalifikacji. Choć wymóg ten nie ma charakteru formalnego, stanowi ważny element kultury akademickiej Wydziału, opartej na aktywnym uczestnictwie w krajowym i międzynarodowym życiu naukowym. Realizacja tego zobowiązania znajduje wyraz w awansach naukowych, udziale w prestiżowych projektach badawczych, programach mobilności, inicjatywach dydaktycznych i szkoleniowych.

Jednostka stosuje system motywacyjny obejmujący coroczne nagrody rektorskie i wydziałowe, premiowanie osiągnięć naukowych i dydaktycznych oraz systematyczne wsparcie w udziale w konkursach grantowych.

4.5.1. Awanse naukowe kadry Wydziału Socjologii

Awans naukowy stanowi kluczowy element rozwoju kadry akademickiej – jest nie tylko potwierdzeniem wysokiej jakości dorobku badawczego, ale również mechanizmem wzmacniającym jakość kształcenia na uczelni. Wydział Socjologii konsekwentnie realizuje politykę wspierania ścieżek awansu – od stopnia doktora, przez habilitację, aż po tytuły profesorskie – co bezpośrednio przekłada się na wysokie kompetencje dydaktyczne osób prowadzących zajęcia oraz ich zdolność do tworzenia innowacyjnych programów nauczania opartych na wynikach własnych badań.

Regularne awanse wśród kadry dydaktycznej i naukowej stanowią potwierdzenie aktywnego udziału badaczek i badaczy w krajowym i międzynarodowym obiegu naukowym, a także są dowodem na skuteczność przyjętej strategii rozwoju pracowników Wydziału. Jednocześnie awanse sprzyjają utrzymywaniu wysokiego poziomu dydaktyki – zajęcia prowadzone są przez osoby będące autorkami i autorami ważnych publikacji naukowych, kierującymi projektami badawczymi oraz aktywnie uczestniczącymi w życiu naukowym, co pozwala im integrować wiedzę teoretyczną z praktyką badawczą w procesie kształcenia studentów.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie awansów naukowych kadry zatrudnionej na Wydziale Socjologii w ostatnich latach (od 2020 do 2024), obejmujące uzyskanie stopnia doktora habilitowanego oraz tytułu profesora uczelni lub profesora zwyczajnego.

Tab. 4.3. Awanse naukowe kadry Wydziału Socjologii w latach 2020-24

1	Bucholc Marta	Prof. ucz.	05.2021
2	Bossak-Herbst Barbara	Hab.	05.2023
3	Głowacka-Grajper Małgorzata	Prof. ucz.	07.2021
4	Grzymała-Kazłowska Aleksandra	Prof. ucz.	07.2020
5	Jacyno Małgorzata	Prof. ucz.	05.2021

6	Jasiewicz-Betkiewicz Agnieszka	Prof. ucz.	06.2020
7	Kiersztyn Anna	Prof. ucz.	07.2020
8	Konieczna-Sałamatin Joanna	Prof. ucz.	08.2021
9	Kubisa Julia	Prof. ucz.	10.2021
10	Lewicki Mikołaj	Hab.	07.2020
11	Łodziński Sławomir	Prof.	09.2023
12	Łuczewski Michał	Prof. ucz.	07.2023
13	Mandes Sławomir	Prof. ucz.	07.2020
14	Poławski Paweł	Prof. ucz.	06.2021
15	Przybylska Anna	hab.	06.2020
16	Rafałowski Wojciech	Prof. ucz. Hab.	11.2024 03.2023
17	Sadura Przemysław	Prof. ucz.	07.2021
18	Sikorska Małgorzata	Prof. ucz. Hab.	04.2022 06.2020
19	Wawrzyniak Joanna	Prof. ucz. Hab.	10.2021 09.2019
20	Wigura-Kuisz Karolina	Hab.	09.2020
21	Włoch Renata	Prof. ucz.	07.2020

4.5.2. Udział pracowników Wydziału Socjologii w podnoszeniu kompetencji dydaktycznych

W ramach systematycznego podnoszenia jakości kształcenia nauczyciele i nauczycielki akademickie Wydziału Socjologii uczestniczą w zróżnicowanych formach doskonalenia zawodowego, rozwijających kompetencje metodyczne, cyfrowe, interpersonalne oraz organizacyjne. Działania te są trwałym elementem kultury akademickiej jednostki i wspierają rozwój nowoczesnych, opartych na partnerskiej relacji ze studentami form kształcenia. Szczególnie chętnie osoby pracujące na UW korzystają z bogatej oferty szkoleniowej UW, oferowanej przez Biuro Spraw Pracowniczych, między innymi w ramach [Zintegrowanego Programu Rozwoju \(ZIP\)](#) oraz [Inicjatywy Doskonałości - Uczelnia Badawcza \(IDUB\)](#), jak również przez [Centrum Kompetencji Cyfrowych UW](#) i Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

1. Szkolenia metodyczne i rozwój warsztatu dydaktycznego: Kadra rozwija umiejętności dydaktyczne poprzez szkolenia obejmujące metodykę akademicką, projektowanie zajęć oraz tutoring. Dr Adam Ostolski ukończył szkolenia z metody odwróconej klasy (2020) i emisji głosu (2022). Dr hab. Małgorzata Sikorska, prof. UW, uczestniczyła w programie „[Tutoring dydaktyczny – indywidualne wsparcie dla dydaktyków z doświadczeniem akademickim](#)” (2023). Dr Agnieszka Jasiewicz-Betkiewicz, prof. UW, oraz dr hab. Anna Kiersztyn, prof. UW rozwijały kompetencje w zakresie projektowania programów studiów, funkcjonowania rad dydaktycznych oraz organizacji procesu dydaktycznego (ZIP 2.0). Dr hab. Joanna Wawrzyniak, prof. UW uczestniczyła natomiast w szkoleniach organizowanych przez Uniwersytet Warszawski dotyczących wystąpień publicznych oraz efektywności osobistej, co wzmacnia jej kompetencje w pracy dydaktycznej i w prowadzeniu zajęć o charakterze konwersatoryjnym. Wszystkie osoby prowadzące zajęcia online ukończyły szkolenia dotyczące metod i technik kształcenia na odległość oferowane przez CKC UW.

2. Szkolenia z zakresu zarządzania dydaktyką i kompetencji organizacyjnych: Dr Agnieszka Jasiewicz-Betkiewicz, prof. UW, rozwijała kompetencje w obszarach polityk jakości, promocji kierunków, funkcjonowania rad dydaktycznych oraz wsparcia studentów. Dr Paweł Poławski, prof. ucz., wraz z dr Jasiewicz-Betkiewicz uczestniczyli w dwuletnim programie [Akademii Zarządzania Dydaktyką Akademicką](#) (2020–2022) oraz biorą udział w jego kolejnej edycji (2024–2026). W ramach programu „[Liderzy w zarządzaniu uczelnią](#)” odbyli także wyjazd studyjny na Uniwersytet w Helsinkach (2019), poświęcony dobrym praktykom w organizacji procesu kształcenia.

3. Programy wsparcia młodej kadry dydaktycznej: Rozwój kompetencji dydaktycznych młodych nauczycieli akademickich jest na Uniwersytecie Warszawskim traktowany priorytetowo, co znajduje odzwierciedlenie w funkcjonującym od roku akademickiego 2021/2022 programie „[Młodzi dydaktycy](#)”. Program ten stanowi kompleksowy system przygotowania początkujących pracowników badawczo-dydaktycznych do roli nauczyciela akademickiego i obejmuje szkolenia metodyczne, warsztaty dotyczące projektowania interaktywnych zajęć oraz mentoring prowadzony przez doświadczonych dydaktyków. W programie uczestniczyli pracownicy Wydziału: dr Marta Kołodziejska, dr Jan Majewski oraz dr Katarzyna Dębska. Udział w tym działaniu umożliwił im rozwijanie kompetencji związanych z prowadzeniem zajęć o wysokim poziomie interaktywności, projektowaniem jasnych i dostępnych form zaliczania, pracą z grupami o zróżnicowanych potrzebach oraz stosowaniem metod aktywizujących. Interdyscyplinarny charakter programu oraz powiązanie go z uczelnianym systemem polityk jakości sprzyjają adaptacji dobrych praktyk dydaktycznych i wzmacniają refleksyjność młodej kadry w projektowaniu i prowadzeniu zajęć. Efektem uczestnictwa pracowników Wydziału w programie jest widoczne podniesienie jakości dydaktyki na kierunku oraz konsekwentne wdrażanie standardów nowoczesnego nauczania akademickiego.

4. Rozwój kompetencji cyfrowych oraz projektowanie dydaktyki zdalnej i hybrydowej: Kadra Wydziału intensywnie rozwija kompetencje cyfrowe, szczególnie w zakresie wykorzystywania narzędzi sztucznej inteligencji oraz projektowania zajęć zdalnych i hybrydowych. Dr Agata Komendant-Brodowska uczestniczyła w szkoleniach dotyczących narzędzi H5P (2023), narzędzi AI dla dydaktyków (2024) oraz projektowania prezentacji z wykorzystaniem AI (2024). Dr Adam Ostolski ukończył szkolenie dotyczące wykorzystania AI w dydaktyce (2024). Dr Marta Kołodziejska ukończyła szkolenie dotyczące projektowania prezentacji z wykorzystaniem AI (2024). Wydział współpracuje także z [Centrum Kompetencji Cyfrowych UW](#), korzystając z warsztatów i konsultacji dotyczących tworzenia zasobów online, projektowania kursów e-learningowych, narzędzi do pracy zespołowej oraz zasad otwartej nauki. CKC UW wspiera również kadrę w digitalizacji materiałów dydaktycznych oraz w projektowaniu zajęć zdalnych i hybrydowych, co systematycznie podnosi jakość procesu kształcenia i wzmacnia kompetencje cyfrowe pracowników.

5. Szkolenia z komunikacji i pracy ze studentami wymagającymi szczególnego wsparcia: Kadra uczestniczy w szkoleniach dotyczących pracy ze studentami w kryzysie psychicznym, neuroróżnorodności oraz specyficznych potrzeb edukacyjnych. Dr Agata Komendant-Brodowska ukończyła szkolenie dotyczące komunikacji ze studentami z zaburzeniami lękowymi (2023). Dr hab. Anna Kiersztyn uczestniczyła w warsztatach z komunikacji z osobami w kryzysie psychicznym (2023) oraz w szkoleniu „Nietypowe sytuacje ze studentami – jak sobie z nimi radzić” (2025). Dr Adam Ostolski rozwijał kompetencje w obszarze pracy z osobami wymagającymi podwyższonego wsparcia, w tym w zakresie komunikacji kryzysowej i neuroróżnorodności (2022–2025). W 2022 r. grupa pracowników Wydziału uczestniczyła także w szkoleniach Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami UW dotyczących pracy z osobami w spektrum autyzmu.

4.6. Polityka równości i bezpieczeństwa pracy na Wydziale Socjologii

Wydział Socjologii konsekwentnie realizuje politykę równości i bezpieczeństwa pracy, zgodną z zasadami określonymi w [Polityce antydyskryminacyjnej Uniwersytetu Warszawskiego](#). Celem tych działań jest zapewnienie środowiska pracy i kształcenia wolnego od jakichkolwiek form dyskryminacji, mobbingu i przemocy, opartego na wzajemnym szacunku, współpracy i zaufaniu.

Na Wydziale wyznaczony jest [Pełnomocnik ds. równego traktowania](#), który wspiera pracowników i studentów w sytuacjach wymagających interwencji lub mediacji. Współpracuje on z [Zespołem Równościowym](#) oraz z [głównym specjalistą ds. równouprawnienia na UW](#), zapewniając osobom zgłaszającym problemy poufność i bezpieczeństwo. Wydział przykłada dużą wagę do zrównoważonej

reprezentacji płci na stanowiskach kierowniczych i w zespołach wydziałowych oraz stosowania feminatywów w komunikacji.

Pracownicy i doktoranci mogą korzystać z bezpłatnego wsparcia psychologicznego i mediacyjnego, organizowanego przez Uniwersytet, zwłaszcza w ramach [Centrum Pomocy Psychologicznej UW](#), obejmującego konsultacje indywidualne, warsztaty radzenia sobie ze stresem oraz szkolenia z komunikacji i profilaktyki wypalenia zawodowego.

Wydział podejmuje również działania o charakterze prewencyjnym i edukacyjnym – promuje kulturę równości, transparentności i otwartej komunikacji. Regularnie organizowane są spotkania informacyjne i szkolenia z zakresu przeciwdziałania dyskryminacji, komunikacji inkluzywnej oraz zasad etyki akademickiej. W ramach polityki równości wspierany jest zrównoważony rozwój zawodowy kobiet i mężczyzn, w tym dążenie do równowagi płci w organach kolegialnych i zespołach projektowych. Przy doborze kadry naukowo-dydaktycznej i administracyjnej stosowane są zasady transparentności i równego dostępu do awansu. Ważnym elementem praktyk wydziałowych jest także wspieranie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym – m.in. elastyczne formy pracy administracji, przyjazne godziny posiedzeń ciał kolegialnych, otwarte spotkania integracyjne, bogata oferta wydarzeń kulturalnych oraz infrastruktura opiekuńcza (pokój rodzica, Różowe Skrzyneczki, dostępność architektoniczna). Na Wydziale prowadzone są również zajęcia poświęcone kwestiom równościowym ("[Kurs na równość](#)"); studenci mogą również uczestniczyć w ogólnouniwersyteckich zajęciach online "[Przeciwdziałanie molestowaniu seksualnemu na uczelni](#)" oraz "[Mobbing w miejscu pracy - zapobieganie, rozpoznawanie, reagowanie](#)".

Dzięki tym działaniom Wydział Socjologii tworzy środowisko pracy sprzyjające współpracy, rozwojowi i poczuciu bezpieczeństwa, a także spójne z [IV Filarem Strategii Uniwersytetu Warszawskiego](#) na lata 2023-2032, dotyczącym „Przyjaznego i aktywizującego środowiska pracy”.

Podsumowanie

Przedstawione dane i informacje potwierdzają, że Wydział Socjologii dysponuje kadrami o kwalifikacjach i doświadczeniu adekwatnych do zakresu i celów kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Liczebność i struktura kadry umożliwiają prawidłową realizację programu oraz osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Polityka kadrowa Wydziału jest zgodna z obowiązującymi przepisami i procedurami Uniwersytetu Warszawskiego. Obejmuje transparentne zasady naboru i oceny nauczycieli akademickich, działania na rzecz rozwoju kompetencji dydaktycznych i naukowych, w tym w zakresie kształcenia z wykorzystaniem technologii cyfrowych, oraz rozwiązania służące zapewnieniu równego traktowania i bezpieczeństwa pracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Uniwersytet Warszawski jako miejsce do pracy i nauki

Uniwersytet Warszawski podejmuje działania organizacyjne i finansowe, które mają systematycznie wzmacniać istniejący potencjał naukowy i dydaktyczny poprzez modernizację obecnej bazy i dostosowanie infrastruktury do rozwijających się technologii. Strategia Uniwersytetu Warszawskiego na lata 2023-2032 uwzględnia „konieczność doposażenia Uczelni w nowe zaplecze badawcze i dydaktyczne”. Z tego też względu zakłada się, że w kolejnych latach nastąpi intensyfikacja realizacji dotychczasowych i wdrażanie nowych projektów oraz programów rozwoju infrastruktury uniwersyteckiej.

Uniwersytet Warszawski jest infrastrukturalnie, organizacyjnie i merytorycznie przygotowany do wdrażania rozwiązań pozwalających na zastosowania nowych technologii w dydaktyce. Wyspecjalizowana jednostka ogólnouniwersytecka [Centrum Kompetencji Cyfrowych UW](#), tworzy i udostępnia społeczności akademickiej centralną infrastrukturę kształcenia na odległość, zapewniając w tym zakresie ciągłe wsparcie techniczne i metodyczne. Platformy będące do dyspozycji społeczności uniwersyteckiej przeznaczone są do różnych celów: przygotowywania i prowadzenia kształcenia na odległość, przeprowadzania zaliczeń i egzaminów online, rekrutacji na studia, oraz zdalnego prowadzenia szkoleń i warsztatów w ramach przedsięwzięć projektowych. Infrastruktura będąca w dyspozycji CKC UW jest szeroko wykorzystywana przez studentów i wykładowców Wydziału Socjologii.

Studiujący i pracujący na Uniwersytecie Warszawskim mają dostęp do **Eduroam** - ogólnosiatkowej sieci bezprzewodowej dla społeczności akademickiej. Pracownicy i studenci Uniwersytetu Warszawskiego mogą korzystać z dostępu do internetu podczas pobytu w innych ośrodkach naukowych, wykorzystując konfigurację urządzenia mobilnego dla eduroam UW. Goście Uniwersytetu Warszawskiego korzystają z sieci uw-guestwifi, ponadto każdy pracownik uczelni może utworzyć gościowi tymczasowe konto na stronie uw-guestwifi. W budynkach Uniwersytetu znajduje się 40 hot-spotów. Najwięcej punktów dostępowych jest na kampusie przy Krakowskim Przedmieściu.

Jednym z priorytetów na Uniwersytecie Warszawskim jest dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb **studentek i studentów z niepełnosprawnościami**. Systemowo działania te wspiera Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON) - przy współudziale Centrum Pomocy Psychologicznej (CPP), które zapewnia osobom z niepełnosprawnościami oraz innymi szczególnymi potrzebami, w tym: osobom z chorobami przewlekłymi, osobom w spektrum autyzmu, osobom ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z dysleksją, ADHD, osobom głuchym, czy też osobom z doświadczeniem kryzysu psychicznego realizację ich praw i obowiązków jako studentów, doktorantów i pracowników UW. Ponadto BON doradza członkom społeczności UW w sprawach dostępności i dba o zapewnienie dostępności UW dla osób z niepełnosprawnościami.

Budynki uniwersyteckie mają **udogodnienia dla osób z trudnościami w poruszaniu się i z innymi niepełnosprawnościami**. Dostępność architektoniczna budynków i otoczenia jest przystosowana pod względem BHP do użytkowania. Obiekty mają podjazdy, szerokie wejścia, windy z komunikatami głosowymi i często z oznaczeniem dla osób niewidzących, toalety z udogodnieniami dla osób ze specjalnymi potrzebami. W otoczeniu zapewnione są parkingi dla osób z niepełnosprawnościami. Studenci i pracownicy przechodzą również obowiązkowe szkolenia BHP. Na stronie BON znajdują się informacje dotyczące [dostępności architektonicznej budynków UW](#), w tym [dostępności budynku Wydziału Socjologii](#).

Uniwersytet Warszawski oferuje zakwaterowanie w siedmiu [akademikach](#), znajdujących się w różnych częściach miasta – trzy na Ochocie, dwa na Mokotowie i po jednym w Śródmieściu oraz Pradze Południe. Łącznie Uniwersytet oferuje ponad 2 000 miejsc zakwaterowania, przy czym dominującą formą są pokoje dwuosobowe. Wszystkie akademiki oferują dostęp do podstawowego zaplecza socjalnego, w tym kuchni, pralni, przestrzeni do nauki i rekreacji. W budynkach funkcjonują również

pokoje dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a zakwaterowanie w tych przypadkach odbywa się we współpracy z Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnościami UW. Opłaty za miejsce w domu studenta są zróżnicowane w zależności od lokalizacji, standardu oraz rodzaju pokoju i wynoszą od 480 do 1100 zł miesięcznie. Proces ubiegania się o miejsce w akademiku prowadzony jest w pełni elektronicznie za pośrednictwem systemu USOSweb, co umożliwia sprawne zarządzanie zakwaterowaniem oraz monitorowanie statusu złożonych wniosków. Miejsca przyznawane są zasadniczo na okres roku akademickiego (od połowy września do końca czerwca), z możliwością przedłużenia zakwaterowania na czas wakacji lub sesji poprawkowej. Za całą procedurę kwaterowania odpowiada Biuro ds. Pomocy Materialnej. Aktualnie 26 osób studiujących na Wydziale Socjologii korzysta z miejsc w akademikach.

Studujący na Socjologii oraz pracujący na Wydziale Socjologii mają pełen dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, dostosowanych zarówno do wymogów wynikających z procesu kształcenia, jak też prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie nauki socjologiczne i pokrewnych.

Zbiory biblioteczne w postaci tradycyjnej (papierowej) książek i czasopism od XIX do XXI w. są udostępniane zgodnie z Regulaminem Systemu Biblioteczno-Informacyjnego UW. Każda osoba studiująca, doktoryzująca się i pracująca na UW ma prawo korzystać ze zbiorów bibliotecznych w Bibliotece Uniwersyteckiej oraz we wszystkich pozostałych bibliotekach Systemu Biblioteczno-Informacyjnego UW (obecnie 37 bibliotek wydziałów i innych jednostek organizacyjnych UW).

Główną rolę w Systemie Biblioteczno-Informacyjnym UW pełni [Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie](#) (BUW), zlokalizowana przy ul. Dobrej 56/66, która w czasie sesji jest czynna całą dobę, a poza nią od 7 do 1:00 przez siedem dni tygodnia. BUW oferuje czytelnikom 1000 miejsc do pracy (w tym 10 dla osób z niepełnosprawnościami) oraz 89 stanowisk komputerowych.

Budynek Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie, jak i budynki bibliotek wydziałowych, są w pełni dostępne dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Wszystkie windy w BUW są dostosowane do samodzielnego przemieszczania się osób na wózkach. Na każdym piętrze znajduje się odpowiednio wyposażona toaleta. Zarówno wszystkie stanowiska pracy, jak i Wypożyczalnia są dostępne dla osób poruszających się na wózkach. Obok szatni znajduje się pokój pierwszej pomocy sanitarnej, w którym jest możliwość położenia się i odpoczynku. **Biblioteka Uniwersytecka dysponuje urządzeniami ułatwiającymi osobom niewidomym i słabowidzącym** korzystanie z zasobów BUW lub z materiałów własnych. Na terenie Biblioteki są trzy kabiny dla osób niedowidzących i słabowidzących wyposażone w stanowiska z zainstalowanym oprogramowaniem do odczytu ekranu, przeznaczone dla osób niewidomych oraz aplikacje powiększające ekran, używane przez osoby słabowidzące, szybkie skanery do książek, komputery z oprogramowaniem OCR (optyczne rozpoznawanie tekstu), umożliwiające zapis zeskanowanych treści w dokumentach tekstowych, 80-znakowy monitor brajlowski, pozwalający na szczegółową analizę tekstu osobom niewidomym.

Zasoby wiedzy w postaci elektronicznej, będące własnością Uniwersytetu Warszawskiego oraz te, do których UW zapewnia dostęp (czasopisma elektroniczne i bazy danych jako część Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz na podstawie indywidualnych umów między UW a dostawcami), są dostępne dla wszystkich członków społeczności UW z komputerów stacjonarnych w BUW oraz zdalnie – z komputerów domowych oraz urządzeń mobilnych – za pośrednictwem systemu HAN (Hidden Automatic Navigator).

BUW użytkownikom zasobów elektronicznych proponuje usługę Zakup Decyzją Czytelnika. Książki elektroniczne z oferty ponad 200 tys. tytułów są automatycznie kupowane do zbiorów pod warunkiem spełnienia wymogów regulaminowych.

Zasoby e-książek rozwijają się przy aktywnym udziale czytelników. W celu zwiększenia dostępności do zasobów polskich książek i czasopism użytkownicy mają dostęp do systemu Academica – cyfrowej

wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych z dedykowanym komputerem w BUW. Dodatkowo, według Regulaminu Systemu Biblioteczno-Informacyjnego UW zbiory bibliotek wydziałowych mogą być wypożyczane wszystkim studentom, doktorantom i pracownikom naukowym Uniwersytetu Warszawskiego na podstawie ważnej karty bibliotecznej BUW. Studijący na UW mają prawo do wypożyczenia 10 wol. na 30 dni, a pracownicy i doktoranci – 20 na 90 dni (w jednym i drugim przypadku z możliwością trzykrotnego przedłużenia o kolejny miesiąc). Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie ma w swoim katalogu funkcję „Zaproponuj do zbiorów”. Osoba, która nie znajdzie w zbiorach BUW potrzebnej pozycji, może wnioskować o jej zakup, wypełniając odpowiedni formularz.

5.2. Wydział Socjologii jako miejsce do pracy i nauki

Baza dydaktyczna i naukowa wykorzystywana do realizacji kształcenia na kierunku Socjologia na Uniwersytecie Warszawskim spełnia wymogi niezbędne do osiągnięcia przez osoby studiujące wszystkich zakładanych efektów uczenia się oraz zapewnia możliwości rozwoju naukowego kadry nauczycieli akademickich.

5.2.1. Infrastruktura dydaktyczna (sale i wyposażenie)

Wszystkie **zajęcia kierunkowe** na kierunku Socjologia prowadzone są **w budynku Wydziału Socjologii** przy ul. Karowej 18 w Warszawie, wyposażonym w różnego rodzaju sale dydaktyczne, od małych sal seminaryjnych i warsztatowych, przez sale wykładowe i sale komputerowe, po dużą, nowo wyremontowaną aulę.

Każda z sal wyposażona jest w ekran tv lub projektor oraz komputer dla osoby prowadzącej oraz ma dostęp do internetu. Zróżnicowane umeblowanie sal i pozwala na prowadzenie w nich wykładów, ćwiczeń czy wywiadów. Dzięki temu, w zależności od sposobu prowadzenia zajęć (wykład, seminarium, warsztat) i wykorzystywanych form dydaktycznych, można zadbać o odpowiednie dopasowanie sali do potrzeb osób prowadzących zajęcia i uczestniczących w nich. Ekran TV lub (rzadziej) projektory umożliwiają na wyświetlanie prezentacji i innych materiałów potrzebnych na zajęciach (stron www, filmów, zdjęć etc.).

W roku 2024 oddaliśmy do użytku **nowoczesną aulę**, która mieści 90 osób. Aula została przystosowana dla osób z niepełnosprawnością, ma płaską podłogę, szerokie drzwi oraz pętlę indukcyjną. Jest wyposażona w system wentylacji mechanicznej oraz klimatyzacji. Do dyspozycji jest nowoczesny system AV obejmujący m.in. duży ekran projekcyjny, ekran tv i system wielogłośnikowy. Umeblowanie auli stanowią wygodne krzesła z pulpitemi zarówno dla osób praworęcznych jak i leworęcznych. Aulę, jeżeli jest taka potrzeba, dzięki systemowi ścian mobilnych, można podzielić na dwie mniejsze sale seminaryjne, które zapewniają miejsce dla 40 osób. Sala nosi imię prof. Stefana Nowaka.

Nasza infrastruktura na każdym piętrze zapewnia osobom studiującym **miejsca do odpoczynku** i wspólnego spędzania czasu. Dysponujemy patio, na którym można odpocząć, uczyć się, a nawet - w cieplejsze dni - poprowadzić zajęcia. Dodatkowo dla osób studiujących przeznaczone są do ich wyłącznej dyspozycji dwa pokoje, w których mogą odpocząć (jak również - w przypadku osób neuro różnorodnych - wykorzystać jedną z nich jako salę wyciszenia), uczyć się, pracować zespołowo czy odgrzać posiłek. Ponadto osoby studiujące mogą nieodpłatnie zarezerwować salę dydaktyczną na potrzeby swoich spotkań, realizacji wywiadów itp. W ramach filaru socjalnego **Funduszu Doskonałości Dydaktycznej** [o którym więcej piszemy w Kryterium 8], rokrocznie – w porozumieniu z Radą Samorządu Studentów – podejmujemy decyzje o koniecznych zakupach przeznaczonych na wyposażenie przestrzeni studenckich w niezbędny sprzęt, meble, sztuce, podstawowy sprzęt AGD (lodówka, czajnik, mikrofalówka).

Na budynku Wydziału 18 jest 12 łazienek, w tym 3 w pełni dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. W 3 toaletach damskich są „Różowe Skrzyneczki” ze środkami higienicznymi dla kobiet. Dodatkowo na poziomie -1 jest zaplecze sportowe, w ramach którego są

natryski i toalety (w sumie 14) oraz 2 szatnie męskie i dwie szatnie damskie. W dziekanacie studenckim i pracowniczym oraz w pokoju dyrektora administracyjnego Wydziału dostępne są apteczki (w sumie 6). Na pierwszym piętrze jest defibrylator AED, a na drugim wózek ewakuacyjny. Do dyspozycji studentek i studentów są dwa automaty z przekąskami i zimnymi napojami, jeden automat z ciepłymi napojami, kilka bankomatów z wodą źródlaną, a na nieodległym Kampusie Głównym UW znajduje się uniwersytecka stołówka i kilka innych punktów gastronomicznych.

W planach jest dalszy konieczny remont budynku Wydziału Socjologii, w tym przygotowanie nowych sal dydaktycznych oraz dużej przestrzeni studenckiej na poziomie -1 oraz przekształcenie dwóch sal obecnie zajmowanych przez AZS UW na salę do cichej pracy oraz salę do pracy zespołowej. W najbliższym czasie przeprowadzimy też konieczny remont łazienek na pierwszym i drugim piętrze, dostosowując je do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (obecnie łazienki takie znajdują na trzecim i czwartym piętrze budynku). Mamy nadzieję, że wszystkie te plany uda się zrealizować w ciągu najbliższych 4-5 lat, choć dużym wyzwaniem jest pozyskanie odpowiednio wysokich środków finansowych (budynek Wydziału pochodzi z 1932 roku, co wiąże się również z koniecznością uzgadniania wszelkich prac remontowych z konserwatorem zabytków).

5.2.2. Infrastruktura komputerowa

Wydział Socjologii dysponuje rozbudowaną i nowoczesną **infrastrukturą komputerową**. Składają się na nią:

- **dwie sale komputerowe** wyposażone w 15 laptopów do zajęć komputerowych z zainstalowanym oprogramowaniem:
 - MS Office
 - PS Imago (IBM SPSS)
 - Atlas.ti
 - Maxqda
- sprzęt umożliwiający przeprowadzanie zajęć i spotkań hybrydowych (zoom, google meet): kamery, mikrofony, głośniki.

W ostatnich latach zakupiliśmy nowoczesną kamerę, która jest wykorzystywana przede wszystkim w trakcie hybrydowych posiedzeń ciał kolegialnych (w tym Rady Dydaktycznej) oraz otwartych obron prac doktorskich, ale w razie potrzeby może być również wykorzystywana np. przez koła naukowe organizujące debaty i seminaria.

Dodatkowo osobom studiującym udostępniamy:

- **Oprogramowanie:**
 - atlas.ti (40 licencji – po akceptacji promotora/prowadzącego zajęcia)
 - maxqda (40 licencji – po akceptacji promotora/prowadzącego zajęcia)
 - PS Imago (IBM SPSS) (dla wszystkich)
 - statistica (dla wszystkich)
- Możliwość skorzystania z **transkrypcji automatycznej** z przeprowadzonych wywiadów na potrzeby zajęć/prac dyplomowych.

5.2.3. Infrastruktura do pracy kadry naukowej i administracyjnej

Pracownicy naukowcy, zrzeszeni w Katedrach i Centrach, korzystają łącznie z 15 pomieszczeń o zróżnicowanej powierzchni, dostosowanej do liczebności poszczególnych jednostek. Wszystkie pokoje wyposażone są w niezbędne meble do pracy naukowej i przygotowywania zajęć, sprzęt komputerowy (komputery, drukarki), a także elementy wyposażenia umożliwiające odpoczynek oraz prowadzenie kameralnych spotkań, zarówno zebrań zespołu pracującego w danej Katedrze/ Centrum, jak i na potrzeby dyżurów i konsultacji dla osób studiujących.

Pomieszczenia administracji Wydziału, obejmujące Dziekanat Studencki, Biuro Dziekana, Sekcję Finansową oraz Sekcję Badawczą, zlokalizowane są na pierwszym piętrze budynku. Wszystkie pokoje administracyjne są w pełni umeblowane i wyposażone w odpowiedni sprzęt komputerowy oraz urządzenia biurowe, co zapewnia właściwe warunki do efektywnego wykonywania zadań administracyjnych i obsługi procesów dydaktycznych, finansowych oraz badawczych.

Dziekanat Studencki zajmuje pomieszczenie o powierzchni 33,65 m², w którym pracują trzy osoby. Każde stanowisko pracy wyposażone jest w duże biurko, ergonomiczny fotel biurowy, komputer stacjonarny z monitorem oraz drukarkę monochromatyczną. Do wspólnego użytku pracowników dostępne są także urządzenie wielofunkcyjne oraz drukarka kolorowa. Każda pracownica ma dostęp do laptopa służbowego, co – w razie potrzeby lub konieczności – umożliwia to wykonywanie obowiązków w trybie pracy zdalnej.

Biuro Dziekana stanowi odrębne pomieszczenie administracyjne o powierzchni 48,07 m² w którym mieszczą się stanowiska pracy Dziekana oraz dwóch pracowników administracyjnych odpowiedzialnych za obsługę organizacyjną Wydziału. Biuro jest wyposażone w pełny zestaw mebli biurowych, komputery stacjonarne z monitorem, urządzenie wielofunkcyjne oraz telefony służbowe. Osoby zatrudnione w Biurze Dziekana dysponują również laptopami służbowymi, umożliwiającymi realizację obowiązków w systemie pracy zdalnej.

Sekcja Finansowa oraz Sekcja Badawcza zajmują łącznie powierzchnię 65,60 m², w której zatrudnionych jest osiem osób. Każde stanowisko pracy jest wyposażone w biurko, fotel biurowy, komputer stacjonarny z monitorem oraz niezbędne urządzenia peryferyjne. Pomieszczenia te zapewniają odpowiednie warunki do pracy wymagającej skupienia i obsługi dokumentacji finansowej oraz projektowej. Każdy pracownik posiada także laptop służbowy umożliwiający realizację zadań w trybie zdalnym.

Wszystkie pomieszczenia administracji Wydziału spełniają obowiązujące wymagania w zakresie ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy, a ich wyposażenie techniczne i organizacja przestrzeni zapewniają sprawne funkcjonowanie administracji oraz efektywne wsparcie działalności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej Wydziału.

5.2.4. Monitorowanie jakości realizacji procesu dydaktycznego

Monitorowanie jakości realizacji procesu dydaktycznego, w tym jakości i dostosowania bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego odbywa się przede wszystkim w ramach prac Rady Dydaktycznej dla kierunków organizowanych przez Wydział Socjologii oraz działań podejmowanych przez Prodziekan ds. studenckich/ KJD. Rada, wraz z KJD, analizuje dane pozyskane ze studenckich ankiet oceny zajęć dydaktycznych, hospitacji zajęć dydaktycznych, spotkań KJD z Radą Samorządu Studentów oraz na podstawie opinii i potrzeb zgłaszanych przez nauczycieli akademickich. Członkami rady dydaktycznej są zarówno przedstawiciele nauczycieli akademickich, jak i studentów (wśród 21 członków rady jest 6 przedstawicieli samorządu studenckiego oraz doktorant), dzięki czemu na bieżąco możemy uzgadniać niezbędne inwestycje związane z zapotrzebowaniem infrastrukturalnym koniecznym do efektywnego prowadzenia zajęć dydaktycznych [\[więcej o tym piszemy w Kryterium 10\]](#).

Podsumowanie

Wymagania w obszarze infrastruktury dydaktycznej i naukowej na kierunku Socjologia można uznać za całkowicie spełnione. Studiujący mają szerokie możliwości korzystania z dostępnej infrastruktury, która jest na wysokim poziomie. Widzimy konieczność podnoszenia warunków pracy naukowej i dydaktycznej na Wydziale Socjologii, przede wszystkim stworzenie dodatkowych miejsc do pracy zespołowej i warsztatowej (dla pracujących i studiujących), jak również utworzenie zaplecza socjalnego dla naszej społeczności. Ponadto, planujemy kolejne inwestycje mające na celu

zapewnienie dostępu do niezbędnego w pracy badawczej i dydaktycznej oprogramowania oraz tworzenie dodatkowych miejsc do pracy i uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Współpraca Wydziału Socjologii z otoczeniem a strategia UW

Współpraca z otoczeniem prowadzona na Wydziale Socjologii wpisuje się w założenia [Strategii Uniwersytetu Warszawskiego na lata 2023-2032](#) i bezpośrednio realizuje jej cele. Chodzi w szczególności o cele operacyjne w ramach Filaru 1 „Wszechstronne kształcenie” i celu strategicznego „Współpraca z otoczeniem zewnętrznym”: „Rozwój instytucjonalnych ram partnerstwa z otoczeniem zewnętrznym w obszarze kształcenia: tworzenie i ewaluacja programów studiów, proces dyplomowania, włączanie osób z praktycznym doświadczeniem pozaakademickim w proces dydaktyczny, tutoring i mentoring, programy konkursowe dla osób studiujących i doktoryzujących się, patronat” oraz „Stworzenie systemowych mechanizmów nawiązywania, podtrzymywania i rozwijania kontaktów z otoczeniem zewnętrznym oraz ich promowanie”.

Wydział konsekwentnie bierze aktywny udział w przedsięwzięciach ogólnouniwersyteckich, powiązanych z celami Strategii, które służą budowaniu lub wzmacnianiu relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym – między innymi w ramach projektów systemowych realizowanych na UW. Przykładem jest program „Aplikacyjne prace dyplomowe – skuteczny start zawodowy”, realizowany na Uczelni do 2020 r., w którym Wydział Socjologii (do 2020 r. jako Instytut Socjologii) uczestniczył jako jedna z sześciu jednostek uniwersyteckich. Celem programu było wspieranie współpracy między Uczelnią a jej otoczeniem poprzez zachęcanie studentów do przygotowywania prac dyplomowych na zamówienie partnerów zewnętrznych. W jego ramach powstała i została obroniona praca magisterska pt. „Motywacja w firmach rekrutacyjnych, na przykładzie CPL Jobs”.

W latach 2018–2023, w trakcie trwania współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (PO WER) Programu zintegrowanych działań na rzecz rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego (ZIP), Wydział Socjologii zrealizował pilotaż ogólnouniwersyteckiego działania „Studenci dla Otoczenia”. Pilotażowe zajęcia pt. „Pandemiczni maturzyści: diagnoza potrzeb studentów I roku” prowadziła prof. Anna Giza-Poleszczuk, ówczesna dziekan Wydziału Socjologii. Przedsięwzięcie opierało się na intensywnej współpracy z Fundacją Dobrej Edukacji oraz z ekspertami Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i Szkoły Edukacji UW. Partnerzy ci brali udział w formułowaniu celów zajęć, a także wspierali grupy studenckie w tworzeniu narzędzi badawczych oraz bieżącej analizie danych empirycznych. Celem pilotażu było stworzenie kursu, w ramach którego osoby studiujące – przy wsparciu tutorskim ekspertów zewnętrznych i pracowników naukowych UW – prowadziły badania nad oczekiwaniami wobec studiów, adaptacją do studiowania oraz kompetencjami akademickimi „pandemicznych maturzystów”, czyli osób mających za sobą doświadczenie nauki zdalnej w liceum i zaczynających studia w roku akademickim 2021/2022.

Program „Studenci dla otoczenia” jest kontynuowany w ramach realizowanego od 2025 r. projektu „Zintegrowany Program Rozwoju Dydaktyki – ZIP 2.0”, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (FERS). Inicjatywa zakłada realizację zespołowych projektów studenckich we współpracy z instytucjami zewnętrznymi – w szczególności z pracodawcami i praktykami – pod kierunkiem tutora oraz z wykorzystaniem metody problemowej. Rezultaty prac powinny mieć walor aplikacyjny i odpowiadać na zdefiniowane potrzeby partnera lub grupy społecznej. Wydział Socjologii planuje przystąpienie do projektu, mając na uwadze zarówno korzyści programowe, jak i znaczenie praktycznego zastosowania wiedzy socjologicznej w otoczeniu społecznym.

6.2. Jednostki wspierające współpracę Wydziału z otoczeniem

Do rozwiązań ogólnouniwersyteckich wspierających współpracę Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym i rozszerzających ofertę w zakresie dydaktyki lub badań naukowych i aplikacyjnych należą:

[Biuro Karier UW](#) – wspiera studentów i absolwentów w wejściu na rynek pracy oraz w rozwoju kariery zawodowej. Jednostka oferuje doradztwo w zakresie wyboru ścieżki zawodowej, pomaga w poszukiwaniu praktyk i staży, a także ułatwia nawiązywanie kontaktów z pracodawcami. Biuro prowadzi również działalność informacyjną dotyczącą wydarzeń, konkursów i ofert skierowanych do społeczności akademickiej, organizuje warsztaty i wykłady oraz współtworzy zajęcia rozwijające kompetencje zawodowe. Ponadto instytucja realizuje [projekty](#) podnoszące kwalifikacje studentów i absolwentów oraz obsługuje międzyuczelniany serwis www.biurokarier.edu.pl. W 2025 r. konta w tym serwisie posiadało 206 osób studiujących na Wydziale Socjologii (w latach poprzednich odpowiednio: 2024 – 186, 2023 – 195, 2022 – 172, 2021 – 219). Dane te wskazują, że zainteresowanie ofertą Biura wśród osób studiujących na Socjologii utrzymuje się na stałym i relatywnie wysokim poziomie.

[Inkubator UW](#) – wspiera szeroko rozumianą przedsiębiorczość i społeczne zaangażowanie osób studiujących, oferując m. in. szeroko dostępne, ogólnouniwersyteckie kursy fakultatywne z zakresu przedsiębiorczości, mentoring, wsparcie zewnętrznych ekspertów biznesowych i wsparcie infrastrukturalne (w tym przestrzeń coworkingową) dla osób studiujących i pracujących na UW.

[Centrum Współpracy i Dialogu UW](#) – inicjuje i koordynuje działania popularyzujące wiedzę naukową, w które aktywnie angażują się pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Socjologii. Przykładowo: dr hab. Mikołaj Lewicki wystąpił podczas TEDx UW 2024, dr hab. Adam Gendźwiłł opracował analizę udziału kobiet w polityce dla Serwisu Naukowego UW, a dr hab. Renata Włoch – jako ekspertka CWiD – popularyzuje wiedzę o transformacji cyfrowej. Działania te, wraz z corocznym udziałem w Festiwalu Nauki oraz obecnością pracowników w mediach, stanowią istotną formę kształtowania relacji z otoczeniem zewnętrznym.

[Centrum Biznesu UW](#) powołane w marcu 2025, stawia sobie za cel kształtowanie współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym (przy ścisłym współdziałaniu z jednostkami organizacyjnymi UW) oraz budowanie trwałej sieci relacji z biznesem. Jednostka zajmuje się wspieraniem inicjatyw proinnowacyjnych i zarządzaniem relacjami środowiska akademickiego z gospodarczym. Do zadań Centrum należy m.in. koordynowanie współpracy jednostek UW z podmiotami zewnętrznymi, prezentacja oferty uniwersyteckiej dla sektora biznesowego oraz pośredniczenie w kontaktach naukowców z przedsiębiorcami.

Wydział Socjologii jest również częścią interdyscyplinarnego laboratorium badawczego [DELab UW](#), które realizuje projekty dotyczące społeczeństwa i gospodarki cyfrowej, stanowiąc platformę współpracy pomiędzy nauką, biznesem a instytucjami publicznymi. Wśród sztandarowych działań jednostki znajdują się inicjatywy finansowane ze środków Unii Europejskiej, takie jak realizowany w ramach Programu Europa Cyfrowa projekt „EDIH European Digital Innovation Hubs” (kompleksowe wsparcie cyfrowe dla sektora MŚP) czy Enterprise Europe Network (globalna sieć wspierająca innowacyjność i internacjonalizację przedsiębiorstw). DELab prowadzi również analizy polityk publicznych, m.in. w obszarze ochrony zdrowia. Kluczowe funkcje w zespole DELab pełnią pracownicy Wydziału: dr hab. Renata Włoch (dyrektorka naukowa DELab, kierowniczka Katedry Socjologii Cyfrowej), dr Marta Kołodziejska (kierowniczka Pracowni Badań nad Głęboką Mediatyzacją) oraz dr Maja Sawicka (zajmująca się etnografią cyfrową). Badaczki te prowadzą zajęcia dydaktyczne ściśle powiązane z ich działalnością naukową i ekspercką, a jako członkinie Rady Dydaktycznej mają bezpośredni wpływ na kształtowanie programu studiów. Istotnym wsparciem w procesie dydaktycznym są publikacje DELab. Książka „Gospodarka cyfrowa. Jak nowe technologie zmieniają

świat” (aut. K. Śledziwska, R. Włoch) wskazuje na konieczność dostosowania kształcenia akademickiego do zmian na rynku pracy, z kolei raport „Generatywna AI na UW – dobre praktyki” stał się podstawą dyskusji Rady Dydaktycznej na temat wykorzystania sztucznej inteligencji w edukacji. W prace DELab angażują się również inni dydaktycy, osoby studiujące (w tym koła naukowe, np. KN Socjologii Publicznej) oraz absolwentki i absolwenci. Laboratorium pełni zatem podwójną rolę: platformy współpracy z otoczeniem zewnętrznym oraz kluczowego interesariusza wewnętrznego, wpływającego na rozwój kierunku Socjologia.

Zbliżony charakter i znaczenie ma współpraca Wydziału z [Instytutem Studiów Społecznych](#) im. Profesora Roberta Zajonca – jednostką, dla której Wydział Socjologii jest jednym z partnerów strategicznych i której jest współzałożycielem. ISS jest interdyscyplinarny i skupia naukowców z obszaru socjologii, psychologii, ekonomii oraz nauk politycznych, a współpraca obejmuje prowadzenie kursów fakultatywnych przez pracowników ISS i konsultowanie zmian programowych – niezależnie od wspólnie podejmowanych działań o charakterze naukowym.

6.3. Współpraca Wydziału Socjologii z otoczeniem

Otoczenie społeczno-gospodarcze Wydziału Socjologii tworzą instytucje o zróżnicowanym charakterze. Współpraca z nimi przybiera wiele form, obejmując: udział interesariuszy w doskonaleniu programu studiów, angażowanie studiujących w przedsięwzięcia zewnętrzne, indywidualną działalność ekspertów Wydziału oraz stałe relacje z absolwentami. Zakres tych działań jest spójny z celami kształcenia, profilem absolwenta oraz specyfiką dyscypliny nauki socjologicznej. Istotnym elementem socjologii jest bowiem analiza aktualnych zjawisk społecznych, w tym problemów wymagających praktycznych rozwiązań. Program studiów nastawiony jest na kształtowanie kompetencji kluczowych zarówno dla aktywności obywatelskiej, jak i kariery zawodowej. Obejmują one umiejętności analityczne, metodologiczne i cyfrowe, a także kompetencje miękkie (m.in. praca zespołowa, planowanie, komunikacja). Elastyczność tak skonstruowanego profilu kształcenia ułatwia adaptację do zmiennych wymogów rynku pracy. Potwierdzają to dane ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA), wskazujące na korzystną sytuację absolwentów socjologii na tle innych kierunków społecznych i humanistycznych.

Należy podkreślić, że studia na kierunku socjologia mają profil ogólnoakademicki. Oznacza to, że osoby studiujące przygotowywane są do funkcjonowania w środowisku naukowym i prowadzenia badań społecznych, a program nie obejmuje obowiązkowych praktyk zawodowych. Niezależnie od tego, wspólne przedsięwzięcia z instytucjami partnerskimi przekładają się na systematyczne wzbogacanie i modernizację oferty programowej Wydziału.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym i interesariuszami zewnętrznymi, obejmuje m. in. konsultowanie i bezpośredni udział przedstawicieli interesariuszy w doskonaleniu programu studiów. Do instytucji, z którymi Wydział współpracuje należą:

- [Fundacja Fundusz Współpracy](#): jedna z najbardziej doświadczonych w Polsce instytucji zajmujących się zarządzaniem projektami współfinansowanymi z zagranicznych środków pomocowych, działająca od ponad 35 lat. Realizuje projekty w obszarach wsparcia sektora publicznego, społeczeństwa obywatelskiego, równości szans i współpracy międzynarodowej. Łączy cechy niezależnej organizacji pozarządowej z instytucją zakorzenioną w administracji oraz dynamicznie rozwijającą się firmą konsultingową;
- [Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska](#): stowarzyszenie prowadzące działalność strażniczą w zakresie jawności życia publicznego, zajmuje się dostępem do informacji publicznej, prowadzi portal informacjapubliczna.org oraz udziela bezpłatnych porad prawnych. Jest największą organizacją pozarządową działającą na rzecz transparentności w Polsce;

- [Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej](#) im. Jerzego Regulskiego: największa pozarządowa organizacja szkoleniowo-doradcza wspierająca rozwój samorządności w Polsce. Organizuje szkolenia dla pracowników samorządowych i rozwija kompetencje w obszarze lokalnej demokracji;
- [Instytut Pracy i Spraw Socjalnych](#): wiodąca placówka naukowo-badawcza w Polsce podejmująca interdyscyplinarnie problemy pracy i polityki społecznej. Jest nadzorowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i prowadzi badania w obszarach zatrudnienia, rynku pracy, zarządzania zasobami ludzkimi oraz systemów zabezpieczenia społecznego; prowadzi również działalność wydawniczą i organizuje konkursy na najlepsze prace dyplomowe w zakresie polityki społecznej;
- [OPZZ](#) (Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych) – największa w Polsce centrala związkowa, której zadaniem jest ochrona praw socjalnych i pracowniczych, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników przedsiębiorstw państwowych. Jest organizacją członkowską Międzynarodowej Konfederacji Związków Zawodowych (ITUC) oraz Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych (ETUC), a także uczestniczy w Radzie Dialogu Społecznego;
- [Warszawskie Obserwatorium Kultury](#): samorządowa instytucja artystyczna i badawcza miasta stołecznego Warszawy. Analizuje procesy zachodzące we współczesnej kulturze i społeczeństwie, prowadzi m. in. WOK.lab – laboratorium realizacji projektów i inicjatyw społecznych i aktualnie realizuje kompleksowy program badawczy systemowego pomiaru uczestnictwa mieszkańców w kulturze;
- [Niemiecki Instytut Historyczny](#) w Warszawie: instytucja naukowa finansowana przez niemieckie Ministerstwo Edukacji i Badań. Zadaniem instytutu są badania naukowe historii Polski i stosunków polsko-niemieckich w kontekście europejskim i międzynarodowym;
- [SW Research](#): niezależna, certyfikowana agencja badań rynku i opinii działająca od 2011 roku, specjalizująca się w badaniach online. Jest właścicielem jednego z największych paneli konsumenckich online w Polsce ([swpanel.pl](#)) oraz platformy [Ankieteo.pl](#) do projektowania badań online;
- [Minds and Roses](#): firma badawcza specjalizująca się w badaniach rynku i branding, pomagając klientom łączyć dane w spójny obraz dla podejmowania trafnych decyzji biznesowych. Firma posiada certyfikaty jakości i należy do Polskiego Towarzystwa Badaczy Rynku i Opinii.

Współpraca z częścią partnerów zewnętrznych została sformalizowana w drodze umów i listów intencyjnych, koncentrujących się na kilku kluczowych obszarach. Głównym celem porozumień jest podnoszenie jakości kształcenia poprzez konsultowanie programów i metod dydaktycznych, co pozwala na dostosowanie edukacji do praktycznych potrzeb rynku pracy. Wszystkie dokumenty przewidują organizację wizyt studyjnych oraz warsztatów, umożliwiających osobom studiującym poznanie specyfiki funkcjonowania instytucji i zdobycie praktycznych umiejętności. Współpraca obejmuje także wykłady gościnne i seminaria prowadzone przez ekspertów, wzbogacające proces dydaktyczny o perspektywę praktyków. Umowy zakładają również realizację wspólnych inicjatyw badawczo-analitycznych, stwarzających możliwości rozwoju naukowego dla pracowników i studentów. W relacjach z niektórymi podmiotami, takimi jak Watchdog Polska czy Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, szczególny nacisk położono na rozwijanie kompetencji w zakresie analizowania i planowania polityk publicznych. Kwestia ta była jednym z głównych tematów posiedzenia Rady Dydaktycznej z udziałem partnerów zewnętrznych w czerwcu 2025 r. Podczas spotkania omawiano także znaczenie umiejętności cyfrowych oraz kompetencji miękkich na współczesnym, wyspecjalizowanym rynku pracy.

Współpraca w zakresie doskonalenia programu studiów i dydaktyki – obejmująca również wymienione instytucje – ma wieloletnią tradycję i realizowana jest w różnych formach. Przykładowo, pierwsza

umowa dotycząca dostępu do platformy Webankieta.pl została zawarta w 2015 r. (przez ówczesny Instytut Socjologii), a w 2022 r. podpisano list intencyjny z Niemieckim Instytutem Historycznym. Firma SW Research udostępniła system do badań internetowych, wspierając realizację zajęć z komponentem badawczym w czasie pandemii COVID-19. Na zajęcia dotyczące polityki społecznej systematycznie zapraszani są eksperci z Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych (uczestniczyli m.in. w realizowanym w 2024 r. kursie dotyczącym roli wskaźników ubóstwa w polityce unijnej), a także specjaliści z Fundacji Fundusz Współpracy, Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej oraz OPZZ.

Sformalizowana współpraca dydaktyczna, obejmująca treści i sposób realizacji zajęć, prowadzona jest również z innymi instytucjami. Na początku 2019 r. podpisano umowę z Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. Już wcześniej zrealizowano jednak zajęcia pt. „Nie tylko eksponaty – Muzeum POLIN oczami gości”, w ramach których studium – na prośbę partnera – porządkowali i kodowali dane pochodzące od zwiedzających. Wyniki tego eksploracyjnego projektu zostały zaprezentowane przez studentki i studentów m.in. przedstawicielom Działu Badań i Działu Komunikacji muzeum, co pozwoliło uczestnikom zdobyć cenne doświadczenie w komunikowaniu się z interesariuszami zewnętrznymi. Rezultaty prac posłużyły również do przygotowania scenariusza seminarium badawczego „Muzeum POLIN jako znak i miejsce w przestrzeni miasta”, zrealizowanego w roku akademickim 2019/2020.

Z kolei w 2025 r. zawarto list intencyjny z Biurem Stołecznego Konserwatora Zabytków m.st. Warszawy. Dotyczy on współpracy w zakresie badań nad społecznymi aspektami funkcjonowania zabytków w przestrzeni miejskiej, upowszechniania ich wyników oraz organizacji dedykowanego seminarium badawczego na kierunku socjologia.

Zajęcia warsztatowe dla studentów I i II stopnia stanowią naturalną platformę nawiązywania relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym, ze względu na zakres nabywanych podczas nich kompetencji praktycznych. Pozwalają one skutecznie włączać studentów w wydziałowe projekty badawcze oraz łączyć dydaktykę z pracą naukową wykładowców.

Przykładem jest działalność dr Karola Muszyńskiego, prowadzącego we współpracy z Oxford Internet Institute badania nad pracą platformową. W ubiegłym roku akademickim realizował on projekt „Praca platformowa w usługach”, w ramach którego studentki i studenci II stopnia gromadzili i analizowali dane empiryczne. Z kolei dr hab. Joanna Wawrzyniak prowadzi zajęcia (np. „Pamięć w działaniu” powiązane z projektem ECHOES, czy „Muzea i wyobrażenia społeczna”) we współpracy z Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, Muzeum Azji i Pacyfiku oraz Muzeum Warszawy. W 2022 r. seminarium badawcze dr hab. Anny Przybylskiej pt. „Techniki moderacji i ocena ich wpływu na deliberację o środowisku i ekologii” umożliwiło osobom studiującym udział w pilotażu platform konsultacji społecznych, realizowanym w dziewięciu gminach we współpracy z samorządami. Z kolei dr hab. Mikołaj Lewicki regularnie oferuje seminaria, podczas których studenci realizują projekty z partnerami zewnętrznymi (dotychczas m.in. z Orkiestrą Sinfonia Varsovia, T-Mobile Polska, Piekarnią Lubaszka, firmą Muscat czy Bednarską Szkołą Realną).

Ważnym elementem oferty są także zajęcia „Analiza danych rejestrowych”, prowadzone przez dr hab. Mikołaja Jasińskiego i dr Marka Bożykowskiego. Kształtują one umiejętności pracy z big data, wykorzystując m.in. dane z systemu ELA (Ogólnopolski System Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych) oraz Map Potrzeb Zdrowotnych (bazujących na rejestrach ZUS i zasobach Ministerstwa Zdrowia). Warto odnotować, że koncepcja systemu ELA została opracowana przez ekspertów Wydziału Socjologii UW, a obecnie jest on rozwijany w OPI PIB. Prowadzący zajęcia, aktywnie współpracując z wymienionymi instytucjami, wprowadzają studentów w realia ich funkcjonowania, zwracając jednocześnie uwagę na rynkowe zapotrzebowanie na kompetencje analityczne i komunikacyjne.

Należy podkreślić, że wskazane inicjatywy i działania, są niezwykle korzystne z perspektywy włączania osób studiujących w aktywność badawczą i – dzięki elementom praktyki i kontaktowi z realiami rynku pracy – pełniejszego osiągania efektów uczenia się przewidzianych dla kierunku, pozwalają na bieżące gromadzenie informacji zwrotnych o oczekiwaniach interesariuszy i pożądanach przez partnerów zewnętrznych umiejętnościach i kompetencjach

Powiązanie treści programowych z realiami funkcjonowania instytucji zewnętrznych zapewnia bogate doświadczenie eksperckie wykładowców, w tym ich współpraca z instytucjami rządowymi i administracji publicznej. Przykładowo: dr hab. Julia Kubisa prof. ucz. przewodniczy Radzie ds. Kobiet na Rynku Pracy przy Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej., dr hab. Lech Nijakowski jest stałym doradcą Sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych (oraz współautorem ustawy o mniejszościach narodowych), dr Adam Ostolski zasiada w Radzie Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki przy Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a dr Paweł Poławski prof. ucz. jest członkiem Rady Pomocy Społecznej przy MRPiPS. Uczestnictwo w pracach tych gremiów daje szeroki wgląd w problematykę życia zbiorowego oraz pozwala na bieżąco diagnozować potrzeby kompetencyjne niezbędne do rozwiązywania problemów społecznych. Wiedza ekspercka jest następnie transferowana do procesu dydaktycznego, kształtując merytoryczną zawartość studiów. Analogiczną rolę odgrywa aktywność w towarzystwach i instytucjach naukowych – dr hab. Małgorzata Sikorska prof. ucz., prof. dr hab. Elżbieta Hałas jest członkinią Komitetu Socjologii PAN, a znaczna część kadry aktywnie działa w sekcjach Polskiego Towarzystwa Socjologicznego.

Monitorowanie zakresu i wymienionych wyżej form współpracy i relacji z otoczeniem (tj. zarówno z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi) jest prowadzone na bieżąco, z uwzględnieniem perspektywy osób studiujących na Socjologii. Mają one możliwość oceny tych relacji w ankietach i badaniach ewaluacyjnych realizowanych pod koniec każdego semestru [[więcej w Kryterium 10](#)]. Dobrą praktyką są również regularne spotkania KJD ze studentami. Stanowią one okazję do omówienia korzyści i oczekiwań związanych z udziałem instytucji partnerskich w poszczególnych kursach. Z kolei Rada Dydaktyczna weryfikuje formy współpracy m.in. podczas prac nad ofertą programową oraz analizy propozycji zajęć zgłaszanych na kolejne semestry.

6.4. Interesariusze wewnętrzni

Do grona interesariuszy wewnętrznych należą inne jednostki Uniwersytetu Warszawskiego, w tym Szkoły Doktorskie (w szczególności Szkoła Doktorska Nauk Społecznych). Współpraca w tym obszarze obejmuje trzy wymiary: prowadzenie zajęć dla doktorantów, udział doktorantów w dydaktyce na kierunku Socjologia oraz opiekę naukową nad osobami planującymi karierę badawczą i aplikację do szkoły doktorskiej. Wnioski płynące z tych doświadczeń – formułowane zarówno w trybie roboczym, jak i na forach Rady Dydaktycznej czy Rady Wydziału – przekładają się na postulaty programowe, np. w zakresie wzmocnienia komponentów warsztatu pracy naukowej w programie studiów.

Istotnym elementem relacji wewnątrzuczelnianych są także projekty badawcze realizowane na zamówienie innych jednostek, zazwyczaj w ramach obowiązkowych seminariów (I stopień) lub projektów badawczych (II stopień). Przykładem jest badanie „Doświadczenie studiowania i dropout na kulturoznawstwie”, zrealizowane we współpracy z Instytutem Kultury Polskiej UW, którego celem była diagnoza przyczyn rezygnacji ze studiów. Z kolei seminarium „Dlaczego dziewczyny nie idą na historię?”, prowadzone na zlecenie Wydziału Historii UW, analizowało czynniki wpływające na dysproporcje płci wśród kandydatów i studentów oraz ich związek z organizacją studiów. W obu przypadkach osoby studiujące – pod kierunkiem opiekunów naukowych – gromadziły materiał empiryczny i formułowały wnioski praktyczne, ściśle współpracując z zamawiającymi na każdym etapie procesu badawczego.

Kwestie programowe i międzydziedzinowość w dydaktyce i programach studiów (w tym prowadzenia zajęć usługowych i ogólnouniwersyteckich) są systematycznie omawiane w trakcie prac zespołów uczelnianych. Przykładem jest Akademia Zarządzania Dydaktyką Akademicką – inicjatywa szkoleniowa skierowana do kierowników jednostek i przewodniczących rad dydaktycznych, której celem jest także sieciowanie działań organizacyjnych i programowych na UW. W pracach Akademii uczestniczą dr Agnieszka Jasiewicz-Betkiewicz, prof. ucz. oraz dr Paweł Poławski, prof. ucz. (zarówno w ramach realizowanego do 2024 r. programu ZIP, jak i obecnego ZIP 2.0).

Wydział jest również reprezentowany w uniwersyteckich organach kolegialnych zajmujących się jakością kształcenia. Dr Agnieszka Jasiewicz-Betkiewicz, prof. ucz. pełni funkcję wiceprzewodniczącej Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia, w której zasiada drugą kadencję, była też członkinią Komisji Senackiej ds. Studentów, Doktorantów i Jakości Kształcenia w kadencji 2020-24, a której obecnie zasiada dr Agata Komendant-Brodowska.

Współpraca z interesariuszami wewnętrznymi jest – biorąc pod uwagę profil studiów i zakładane efekty uczenia dla kierunku Socjologia – **równie istotna dla kształtowania oferty programowej co współpraca z interesariuszami zewnętrznymi.**

Podsumowanie

Wydział Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego rozwija wieloaspektową współpracę z otoczeniem, która ma bezpośredni wpływ na kształtowanie i doskonalenie programu studiów na kierunku socjologia. Współpraca obejmuje zarówno interesariuszy zewnętrznych (instytucje badawcze, firmy, organizacje pozarządowe, administrację publiczną), jak i wewnętrznych (inne wydziały UW, Szkoły Doktorskie, DELab UW), przy czym od roku akademickiego 2024/25 funkcjonuje Rada Interesariuszy Zewnętrznych.

Program studiów na kierunku socjologia o profilu ogólnoakademickim skutecznie przygotowuje absolwentów do funkcjonowania na rynku pracy, co potwierdzają dane systemu ELA wskazujące na relatywnie dobrą sytuację zawodową absolwentów w porównaniu z innymi kierunkami społecznymi i humanistycznymi.

Współpraca realizowana jest poprzez różnorodne formy: gościnne wykłady ekspertów, wizyty studyjne, wspólne projekty badawcze realizowane podczas seminariów, zajęcia warsztatowe prowadzone przez praktyków oraz konsultowanie zmian programowych z partnerami zewnętrznymi. Szczególnie istotną rolę odgrywa włączanie studentów w praktyczne projekty badawcze realizowane we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, co pozwala na łączenie teorii z praktyką i rozwijanie kompetencji analitycznych oraz komunikacyjnych cennych na rynku pracy.

Monitoring i ewaluacja współpracy prowadzone są systematycznie poprzez ankiety studenckie, spotkania z kierownictwem oraz przeglądy realizowane przez Radę Dydaktyczną, co zapewnia ciągłe doskonalenie form współpracy i ich wpływu na program studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Umiędzynarodowienie na UW

Umiędzynarodowienie jako jeden z celów strategicznych w obszarze kształcenia i rozwoju badań naukowych jest traktowane na Uniwersytecie Warszawskim systemowo i obejmuje cały szereg inicjatyw, w tym m.in.:

- **mobilność studentów, nauczycieli akademickich i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi** – przede wszystkim w ramach programu Erasmus+, ale też umów bilateralnych. Skala mobilności jest bardzo duża: w roku ak. 2023/24 w programie Erasmus+ wzięło udział 1112 studentów i doktorantów UW, 210 nauczycieli akademickich zrealizowało wyjazdy w celu przeprowadzenia zajęć, zaś 260 pracowników skorzystało ze szkoleń za granicą. Ponadto, w 2024 roku Uniwersytet współpracował z ponad 400 podmiotami zagranicznymi z 77 krajów w ramach umów o bezpośredniej współpracy akademickiej, dotyczących wymiany studentów, doktorantów i pracowników oraz wspólnych przedsięwzięć dydaktycznych i naukowych. Kompleksowe informacje na temat wszystkich programów mobilnościowych, w tym wykaz uczelni partnerskich i warunki ubiegania się o wyjazdy są dostępne na stronie internetowej [Biura Współpracy z Zagranicą UW](#);

- **kształcenie cudzoziemców na UW** – zarówno w ramach pełnego cyklu kształcenia (na studiach I i II stopnia, jednolitych magisterskich, w szkołach doktorskich), jak i mobilności krótkoterminowej – w 2023/24 roku na Uniwersytecie Warszawskim kształciło się 3 943 obcokrajowców, w tym: 2 728 osób na studiach pierwszego i drugiego stopnia lub jednolitych studiach magisterskich (odsetek obcokrajowców w stosunku do ogólnej liczby studentów wyniósł 7,3%); 248 osób na studiach doktoranckich i w szkołach doktorskich (ponad 14,5% ogólnej liczby doktorantów); 967 osób, które przyjechały na UW na okres jednego roku akademickiego, w tym stypendyści Erasmus+ oraz uczestnicy wymiany w ramach umów o bezpośredniej współpracy;

- **realizację międzynarodowych projektów badawczych i edukacyjnych** – Uniwersytet Warszawski prowadzi wspólnie badania naukowe, projekty dydaktyczne oraz wymianę akademicką z ponad tysiącem podmiotów krajowych i zagranicznych: uczelniami, ośrodkami badawczymi i edukacyjnymi oraz instytucjami kultury.

Ważną inicjatywą wspierającą proces umiędzynarodowienia kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim jest współpraca w ramach Sojuszu 4EU+. Sojusz 4EU+ tworzy obecnie osiem uniwersytetów: Warszawski, Sorboński, Kopenhaski, Genewski, Uniwersytet w Heidelbergu, Uniwersytet Karola w Pradze, Uniwersytet w Mediolanie, Uniwersytet Paris-Panthéon-Assas. Współpraca obejmuje prowadzenie wspólnych badań naukowych, tworzenie programów studiów wspólnych i wspólnej oferty edukacyjnej, kształcenie doktorantów, podejmowanie inicjatyw związanych z innowacyjnością, transferem technologii i społeczną odpowiedzialnością uczelni. W semestrze zimowym 2023/2024 na UW udostępniono 41 przedmiotów ze stałej oferty jednostek prowadzonych online w ramach oferty 4EU+ shared courses, a w semestrze letnim 2023/2024 – 46 takich kursów, na które łącznie zapisało się 65 studentów z innych uczelni 4EU+.

7.2. Umiędzynarodowienie na Wydziale Socjologii

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na Wydziale Socjologii UW ma różne formy: 1) prowadzenie zajęć po angielsku na II stopniu studiów; 2) wyjazdy studentek i studentów I i II stopnia na wymiany Erasmus+ i inne programy międzynarodowe oraz uczestnictwo w praktykach międzynarodowych Erasmus+; 3) udziału studentek i studentów w międzynarodowych konferencjach 4) udział studentów z wymian międzynarodowych Erasmus+ i innych w zajęciach prowadzonych na Wydziale Socjologii; 5) uczestnictwo wykładowców WS UW w programie mobilności międzynarodowej Erasmus+ Teaching 6) prowadzenie zajęć przez gości z zagranicy oraz 7) uczestnictwo pracowników administracji WS UW w mobilności międzynarodowej Erasmus+ Staff Mobility.

7.2.1. Zajęcia w j. obcym na II stopniu studiów

Ponieważ językiem międzynarodowym socjologii jest angielski, na I stopniu od studentek i studentów oczekiwana jest umiejętność czytania tekstów w tym języku, zwłaszcza na zajęciach fakultatywnych. Jak wskazują nasze analizy dotyczące kompetencji wejściowych osób studiujących na I stopniu znajomość j. angielskiego jest na tyle wysoka, że większość osób bez problemu czyta anglojęzyczne teksty socjologiczne. Doskonalenie umiejętności korzystania z wybranej literatury przedmiotu w języku obcym (na poziomie B2) możliwe jest dzięki obowiązkowi zrealizowania na I i II roku studiów łącznie 240 godzin lektoratu wybranego języka nowożytnego (więcej o ofercie lektoratów w Kryterium 2). Na II etapie studiów konieczne jest również przystąpienie do egzaminu z wybranego języka obcego na poziomie B2.

W przypadku studiów II stopnia oczekujemy od studiujących bardzo dobrej, konwersatoryjnej znajomości języka angielskiego na poziomie B2+. W tym przypadku, poza umiejętnością krytycznego czytania tekstów w języku obcym, studentki i studenci mają obowiązek zrealizować dwa fakultety socjologiczne prowadzone w języku angielskim. Poza studentkami i studentami naszego Wydziału czy studiującymi z innych jednostek UW, którzy je realizują jako zajęcia ogólnouniwersyteckie (OG), w zajęciach prowadzonych w języku angielskim biorą też udział studentki i studenci zagraniczni przyjeżdżający do nas w ramach programów wymiany. Dążymy więc do tego, by oferta zajęć była bogata i zróżnicowana (ich lista na rok akademicki 2024/25 i 2025/26 znajduje się w załączniku 7.1).

7.2.2. Udział osób studiujących na Wydziale Socjologii w wymianie zagranicznej i praktykach międzynarodowych

Studia I i II stopnia są zorganizowane w sposób, który ma sprzyjać mobilności zagranicznej osób studenckich. W przypadku studiów I stopnia najczęściej wyjeżdżają osoby będące na III etapie studiów. Jest to możliwe, ponieważ przez pierwsze dwa lata studiów realizują zajęcia obowiązkowe, które dobrze przygotowują je merytorycznie do samodzielnego wyboru interesującej uczelni zagranicznej oraz oferowanych przez nią zajęć. Na III roku dominują zajęcia fakultatywne, co zwiększa elastyczność wyboru w sytuacji wyjazdu. Oznacza to, że w semestrze, w którym trwa wymiana studentki i studenci realizują zajęcia na uczelni goszczącej. Wyjątkiem są seminarium badawcze i seminarium licencjackie. W tym przypadku wypracowaliśmy praktykę w prowadzeniu kształcenia na odległość zdobytą w trakcie pandemii i lockdownu, która pozwala albo na udział hybrydowy w seminariach, albo na pracę asynchroniczną, z wykorzystaniem nowych technologii, takich jak Classroom, Dysk Google czy platforma Kampus [[więcej o tych rozwiązaniach w Kryterium 2](#)].

Na studiach II stopnia wszystkie zajęcia - z wyjątkiem seminarium magisterskiego - są semestralne i rozwiązanie to zostało przez nas przyjęte właśnie po to, by stworzyć warunki do mobilności studenckiej i ułatwić wyjazdy, bez ryzyka związanego z niezaliczeniem zajęć, które trwają przez cały rok akademicki.

Nie znaczy to, że studentki i studenci nie napotykają przeszkód związanych z udziałem w wymianie zagranicznej. W 2022 roku Pracownia Ewaluacji Jakości Kształcenia UW przeprowadziła ogólnostudenckie badanie ankietowe, z którego [wynika](#), że najczęstszą przyczyną nieuczestniczenia w programie Erasmus jest brak możliwości finansowych.

Według stanu na rok 2025/2026 Wydział Socjologii ma 39 aktywnych umów z partnerami zagranicznymi, a nasze studentki i studenci mogą również korzystać z umów ogólnouniwersyteckich, których liczba także systematycznie rośnie.

Aktualna lista uczelni partnerskich Wydziału Socjologii UW w ramach programu Erasmus: **Austria** – Universität Wien, **Belgia** – Université Libre de Bruxelles, **Czechy** – Masarykova Univerzita, Univerzita Karlova, **Francja** – Université de Bordeaux, Université Grenoble Alpes, Université Côte d'Azur, Université Vincennes Saint-Denis, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, Université de Poitiers, **Hiszpania** – Universitat de Barcelona, Universidade da Coruña, Universidad Carlos III de Madrid,

Holandia – Universiteit Utrecht, **Irlandia** - University of Limerick, **Niemcy** – Technische Universität Berlin, Humboldt-Universität zu Berlin, Universität Bielefeld, Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt, Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, Johannes-Gutenberg-Universität Mainz, Ludwig-Maximilians-Universität München, Universität Münster, Carl von Ossietzky Universität Oldenburg, **Norwegia** – Universitetet i Tromsø, **Portugalia** – Universidade do Minho, Universidade Nova de Lisboa, **Słowenia** – Univerza v Ljubljani, **Szwecja** – Göteborgs Universitet, Lunds Universitet, Umeå Universitet, **Włochy** – University of Cagliari, Università degli Studi "G. d'Annunzio" Chieti-Pescara, Università degli studi di Napoli Federico II, Università degli Studi di Roma "La Sapienza", Università degli Studi di Salerno.

O przygotowaniu naszych studentek i studentów do wyzwań związanych z umiędzynarodowieniem świadczy wysokie zainteresowanie programem Erasmus+ i innymi formami wymiany międzynarodowej. W ostatnich latach w wymianach międzynarodowych udział wzięło:

- 2024/2025 – 24 osoby studiujących na Wydziale,
- 2023/2024 – 27 osób (w tym 24 odbyły zagraniczne studia częściowe, zaś 3 osoby praktyki Erasmus+),
- 2022/2023 – 19 osób,
- 2021/2022 – 23 osoby (w tym 21 odbyło zagraniczne studia częściowe, zaś 2 osoby praktyki Erasmus+),
- 2020/2021 – 4 osoby,
- 2019/2020 – 16 osób (w tym 13 na zagranicznych studiach częściowych i 3 na praktykach).

Maksymalna liczba punktów, jaką kandydatka/kandydat mogą uzyskać podczas rekrutacji do wyjazdu wynosi 100 punktów. Przydzielane są one w następujący sposób:

- Wyniki w nauce: średnia z poprzedniego etapu studiów mnożona przez 10 (maksymalnie 50 punktów za średnią 5,0)
- Uczestnictwo w zajęciach w języku obcym: maksymalnie 25 punktów (0 pkt – brak uczestnictwa, 25 pkt niezależnie od liczby kursów w j. obcym)
- Umiejętności językowe: maksymalnie 15 punktów w zależności od poziomu uzyskanego egzaminu certyfikacyjnego (C1 egzamin – 15 pkt, B2 egzamin – 10 pkt, lektoraty B2 – 5 pkt lub odpowiadające poziomem certyfikaty)
- Pisemne uzasadnienie (list motywacyjny) chęci wyjazdu: maksymalnie 10 punktów

Podania ocenia trzyosobowa Komisja kwalifikacyjna w skład której wchodzi: Kierowniczka Jednostki Dydaktycznej jako przewodnicząca Komisji, Koordynator ds. mobilności międzynarodowej oraz osoba wskazana przez Radę Samorządu Studentów. Na [stronie](#) internetowej Wydziału Socjologii podane są również warunki, terminy, lista obowiązujących dokumentów oraz opisane są procedury odwołania się od decyzji Komisji kwalifikacyjnej.

Z umów Wydziału Socjologii korzystają także studentki studenci innych jednostek UW, np. Kolegium Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych i Społecznych czy Kolegium Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Matematyczno-Przyrodniczych.

7.2.3. Udział studentek i studentów w międzynarodowych konferencjach

Poza wyjazdami w ramach programu Erasmus+ osoby studiujące na Wydziale korzystają także ze wsparcia własnych projektów mobilnościowych w ramach Funduszu Doskonałości Dydaktycznej oraz IDUB (Działanie IV.2.3 Mobilność Studentów i Doktorantów), dzięki czemu już dziś są obecni w międzynarodowym obiegu naukowym. Osoby studiujące miały okazję uczestniczyć m. in. w konferencjach międzynarodowych w Bolonii, Glasgow czy Rabacie (więcej w Kryterium 8). W roku akademickim 2024/2025 absolwent socjologii I stopnia i obecny student Socjologii cyfrowej Tomasz Bańkowski realizował, dzięki stypendium NAWA, roczny pobyt w Japonii, gdzie prowadził badania nad zachowaniami wyborczymi.

Osoby studiujące chętnie też angażują się w pomoc przy organizacji konferencji międzynarodowych na Wydziale Socjologii. Dzięki temu mają okazję do rozwinięcia głębszego zrozumienia i szacunku dla różnic kulturowych i odmiennych naukowych perspektyw, lepiej rozumieją proces ewaluacji w nauce (np. weryfikacja abstraktów) oraz zróżnicowane formy prezentacji i dyskusji wyników badań, ćwiczą umiejętność zarządzania czasem i harmonogramem (np. deadline zgłaszania abstraktów, wysyłki zaproszeń, rezerwacji sal), a także szybkie i skuteczne reagowanie na nieoczekiwane problemy (awaria rzutnika, niedziałający mikrofon, organizacja dojazdu dla osób spoza miasta/ kraju).

7.2.4. Przyjazdy studentek i studentów z wymian międzynarodowych Erasmus i innych

Liczba studentów zagranicznych realizujących programy wymiany międzynarodowej na Wydziale Socjologii UW wynosi:

- 2024/2025 – 20 osób,
- 2023/2024 – 23 osoby
- 2022/2023 – 11 osób,
- 2021/2022 – 20 osób,
- 2020/2021 – 10 osób,
- 2019/2020 – 5 osób.

Dane te dotyczą studentek i studentów, dla których Wydział Socjologii był główną jednostką przyjmującą. Podobna jest liczba osób zza granicy, które uczestniczyły w zajęciach oferowanych na naszym Wydziale, chociaż ich podstawową jednostką przyjmującą był inna jednostka dydaktyczna.

7.2.5. Udział wykładowców Wydziału Socjologii UW w mobilności międzynarodowej

Nasi pracownicy i pracownice wyjeżdżają na zagraniczne uczelnie jako wykładowcy gościnni, angażują się też w wiele innych form aktywności i współpracy międzynarodowej, takich jak recenzowanie prac dyplomowych, udział w komisjach doktorskich, publikowanie międzynarodowych podręczników oraz udział w międzynarodowych projektach dydaktycznych.

Przykłady wyjazdów w roli wykładowców gościnnych oraz prowadzenia wykładów dla studentów i doktorantów z zagranicy:

- W listopadzie 2019 dr hab. **Joanna Konieczna-Sałamatin** poprowadziła seminarium "Poland in transition: Values changes over the last 30 years with comparison to other countries of East-Central Europe" w ramach miesięcznej wizyty (guest lecturer) w **Centrum Brucknera na Uniwersytecie Schillera w Jenie**. Na tym samym uniwersytecie w grudniu 2022;
- W latach 2020-23 dr **Karol Muszyński** prowadził kurs "Political Economy and Comparative Industrial Relations in Europe" w **KU Leuven**;
- Dr **Adam Ostolski** przebywał w 2022 roku jako visiting professor na **Friedrich-Schiller-Universität w Jenie**, gdzie prowadził seminarium poświęcone pamięci publicznej w Polsce. W latach 2022-2024 dr hab. Joanna Konieczna-Sałamatin i dr Adam Ostolski prowadzili również zajęcia w ramach programu szkoleń dla urzędników służby cywilnej z Ukrainy organizowane przez College of Europe w Natolinie w ramach przygotowywania do rozmów akcesyjnych z Unią Europejską;
- W 2022 r. dr hab. **Adam Gendźwiłł**, prof. ucz. na **Uniwersytecie Masaryka w Brnie**, na Wydziale Ekonomii, wygłosił wykład "How discretionary grant programs can be used as a tool for re-centralization? Evidence from Poland";
- Dr **Marta Kołodziejska** w lipcu 2022 prowadziła zajęcia w ramach szkoły letniej „Religion in an Unstable World”, zorganizowanej przez Centre for Religion, Conflict and Globalization (**Uniwersytet w Groningen**, Holandia) oraz ESA Research Network 34;
- Dr **Krzysztof Świrek** wygłosił w grudniu 2022 keynote lecture "Symbolic Violence", podczas International Workshop for PhD students and Postdoctoral Researchers Violence and its sublimation within the fantasy-reality continuum. Between psychoanalysis and the theory of

civilizing process (Graduate School for Social Research, organizatorzy: GSSR PAN, WS UW, Ośrodek Myśli Psychoanalitycznej, Norbert Elias Foundation);

- W czerwcu 2025 dr **Krzysztof Świrek** wygłosił na Wydziale Socjologii wykład 'In the Face of New Masters - the crisis of neoliberalism and political leadership as a semblance of charisma', dla grupy niemieckich studentów prawa (Kammergericht, Higher Regional Court of Berlin) odbywających wizytę studyjną w Warszawie przed egzaminem aplikacyjnym;
- W październiku 2025 dr **Krzysztof Świrek** wygłosił wspólnie z dr hab. Magdą Szczesniak (Instytut Kultury Polskiej UW) wykład 'Representation of popular classes in contemporary Polish visual culture – historical background of the research, methodology and first findings of the project', podczas wizyty studenckiej, która była częścią badań w ramach projektu "Deindustrialized Work in the Post-industrial City (DEWOPOCIT): Class as Culture under Urban Transformation" realizowanego przez Humboldt-Universität zu Berlin;
- W bieżącym roku akademickim prof. dr hab. **Jarosław Kiliński** prowadzi hybrydowe 32-godzinne zajęcia "Fundamental Traditions of Sociological Thought" na **European Humanities University** (MA z Gender Studies) w **Wilnie**, organizowane przez emigracyjną instytucję białoruską;
- W sierpniu 2025 jako Mentorka Doctoral Colloquium Pre-Conference of the International Society for Media, Religion and Culture (ISMRC) w **Bostonie** (USA), dr **Marta Kołodziejska** udzielała indywidualnych konsultacji doktorantkom i doktorantom uczestniczącym w konferencji.
- W grudniu 2025 roku w ramach Erasmus+ dr **Marta Kołodziejska** prowadziła zajęcia dla osób studiujących na **Sapienza Università di Roma**.
- Dr hab. **Julia Kubisa** prof. UW prowadzi co roku wykład w ramach kursu *Social Europe* na **Uniwersytecie w Goteborgu** w Szwecji.

Przykłady udziału wykładowczyń i wykładowców w **ocenie prac dyplomowych** i w egzaminach na uczelniach zagranicznych:

- w 2020 roku dr hab. Anna Kiersztyn, prof. ucz. była członkinią komisji doktorskiej na Uniwersytecie w Bolonii. Praca "Work related well-being. The case of knowledge workers in Poland" powstała pod opieką dr Joan Torrent-Sellens oraz dr. hab. Dominika Batorskiego.
- dr hab. Marta Bucholc, prof. ucz. w trakcie swojego stypendium na Uniwersytecie w Bonn była promotorką kilku prac magisterskich i doktorskich. Była również recenzentką sześciu zagranicznych doktoratów, trzech w Niemczech (Bonn) i po jednym w Belgii (UCLouvain), RPA (KwaZulu Natal) i Danii (Aarhus).

Przykłady **autorstwa i współautorstwa międzynarodowych podręczników**:

- Marta Bucholc, 2022, "Historical Sociology of Law", w: The Palgrave Handbook of the History of Human Sciences, ed. D. McCallum, Palgrave Macmillan, s. 561–576;
- Marta Bucholc (ze Stephenem Mennellem), 2022, "The Past and the Future of Historical Sociology: An Introduction." w: The Palgrave Handbook of the History of Human Sciences, ed. D. McCallum, Singapore: Palgrave Macmillan, str. 561–582.
- Marta Bucholc, 2023, "Law" w: The Routledge Handbook of Memory Activism, eds. Y. Gutman, J. Wüstenberg, Routledge, str. 149–153;
- Joanna Wawrzyniak, 2023, The Routledge Handbook of Memory Activism. eds. Y. Gutman, J. Wüstenberg et al – redaktorka sekcji (14 rozdziałów pod moją opieką);
- Joanna Wawrzyniak, 2023, Memory Activism in History w: The Routledge Handbook of Memory Activism, eds. Y. Gutman, J. Wüstenberg et al Routledge;
- Joanna Wawrzyniak, 2023, Redress Economies (z P. Filipkowskim), w: The Routledge Handbook of Memory Activism, eds. Y. Gutman, J. Wüstenberg et al;
- Joanna Wawrzyniak, Collective Memory and Historical Sociology, w: Palgrave Handbook of History of Human Sciences, ed. D. McCallum.

Ważną częścią umiędzynarodowienia naszej dydaktyki są też projekty Erasmus+, w których, po pierwsze wykorzystywane są doświadczenia zdobyte w trakcie realizowania zajęć na Wydziale Socjologii, a po drugie, realizacja projektów działa zwrotnie na praktyki związane z prowadzeniem zajęć na Wydziale.

Dobrymi przykładami są tu dwa projekty, których liderką jest dr Agata Komendant-Brodowska [\[więcej w Kryterium 4\]](#). W latach 2018-2021 prowadziła ona projekt edukacyjny ACTISS Erasmus+, a od 2024 roku prowadzi międzynarodowy projekt edukacyjny Erasmus+ ACTIPLEX.

W trakcie realizacji [Action for Computational Thinking in Social Sciences](#) powstała seria masowych otwartych kursów internetowych (MOOC) na jednej z największych platform e-learningowych, FutureLearn (i były to pierwsze kursy na tej platformie z udziałem Uniwersytetu Warszawskiego). Projekt obejmował partnerstwo 3 instytucji z 3 krajów, UW był liderem konsorcjum. Kursy stworzone w projekcie bazowały częściowo na praktykach edukacyjnych z przedmiotów z cyklu "Mikro-makro. Społeczne konsekwencje zachowań indywidualnych" oraz były ściśle powiązane z naukowym obszarem computational social science (CSS). W roku 2021/2022 zostały uruchomione cztery kursy ACTISS na platformie Futurelearn (na ten moment 5 tys. uczestników), a ich rezultaty zostały wdrożone w kursach Mikro-makro. Społeczne konsekwencje zachowań indywidualnych.

Od 2024 trwa z kolei projekt "Action for Interactive Anti-Polarisation Learning Experiences for a Better Democracy" (ACTIPLEX), którego celem jest stworzenie interaktywnych doświadczeń edukacyjnych (warsztaty/gra/ MOOC/moduły interaktywne) na temat mechanizmów polaryzacji i kształtujących umiejętności związane z budowaniem dialogu na rzecz poprawy jakości europejskich demokracji. Projekt obejmuje konsorcjum 4 instytucji z 4 krajów, a Uniwersytet Warszawski jest jego liderem. Doświadczenia edukacyjne tworzone w projekcie również bazują na praktykach edukacyjnych z cyklu przedmiotów "Mikro-makro. Społeczne konsekwencje zachowań indywidualnych" oraz są powiązane z naukowym obszarem computational social science (CSS) i symulacjami społecznymi. Gry edukacyjne tworzone w ramach projektu były testowane we współpracy ze studentkami i studentami naszego Wydziału.

W roku 2025 rozpoczął się też trzeci projekt Erasmus+ „Methodological and Legal Support for Tracking Mobile Graduates in EU. Internationally Comparable Indicators and the Legal Framework for the Data Flow in the European Graduate Tracking System” (MetLexSupport), który będzie trwał do 2027, a w który zaangażowani są w roli ekspertów dr hab. Mikołaj Jasiński oraz dr Marek Bożykowski. Projekt ma dwa zasadnicze cele: (1) rozwinięcie metodologii budowy międzynarodowo porównywalnych wskaźników edukacyjnej i zawodowej pozycji absolwentów szkół wyższych, (2) opracowanie międzynarodowego wzorca analiz prawno-legislacyjnych, które będą podstawą do zmian prawnych w krajach Unii Europejskiej umożliwiającym monitorowanie przy wykorzystaniu danych administracyjnych karier absolwentów mobilnych transgranicznie. Prace te są elementem planowanego przez Komisję Europejską europejskiego systemu monitorowania losów absolwentów. Tu również doświadczenia zdobyte przy przygotowywaniu projektu były silnie powiązane z zajęciami, które prowadzą obydwaj wykładowcy, a które koncentrują się na zapoznaniu ze specyfiką i możliwościami wykorzystania danych rejestrowych na I stopniu (Co w rejestrach piszczy – zasoby administracyjne jako źródło danych w badaniach społecznych i analityce publicznej. Wprowadzenie do badań wykorzystujących dane administracyjne) oraz na pogłębieniu umiejętności analizy danych rejestrowych oraz wykorzystywaniu ich w badaniach absolwentów uczelni wyższych (ADI: Analiza danych z rejestrów publicznych).

7.2.6. Prowadzenie zajęć przez gości z zagranicy

W lutym i marcu 2023 r. z przyjechał na nasz Wydział **prof. Sergiusz Rudnicki**, docent Uniwersytetu Państwowego imienia Iwana Franki w Żytomierzu (Ukrainy), który wygłosił 6 wykładów pt. „Sytuacja polityczno-społeczna Ukrainy po wybuchu wojny w 2022 roku, w tym położenie mniejszości polskiej”.

Było to możliwe dzięki przyznanemu Wydziałowi Socjologii specjalnemu grantowi w ramach Działania IV. 3.1 finansowanego z programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” (PSP 501-D135-20-0004318).

Na WS przyjeżdżają również wykładowcy z zagranicy w celu przeprowadzenia zajęć **w ramach Erasmus+ Staff Mobility for Teaching**. W roku 2025 byli to Stephan Rindlisbacher z Europa-Universität Viadrina (marzec 2025) i Yana Yancheva z Bułgarskiej Akademii Nauk (maj 2025).

W latach 2022-2025 gościnne wykłady na Wydziale Socjologii, otwarte dla wszystkich studentów, poprowadzili profesorowie wizytujący zaproszeni przez pracowników **w ramach programu Mentor IDUB UW**; działanie to realizowano we współpracy z DELab UW, które współtworzą pracownicy Wydziału. Dr hab. Renata Włoch, prof. ucz., zaprosiła troje badaczy o międzynarodowym dorobku: **prof. Alice Mattoni (University of Bologna)**, która przedstawiła metodologiczne i teoretyczne ujęcia relacji między cyfrowością a politycznością; **prof. Sabine Pfeiffer (FAU Erlangen-Nürnberg)**, analizującą przemiany pracy i przemysłu w warunkach transformacji cyfrowej; oraz **prof. Giuseppe A. Veltri (University of Trento)**, omawiającego rozwój ilościowej socjologii cyfrowej. Dr Marta Kołodziejska zaprosiła **prof. Massima Ragnedde (Northumbria University)**, który omówił współzależność nierówności społecznych i cyfrowych. Dr Anna Baczko-Dombi gościła **prof. Marię Laurę Ruio (Northumbria University)**, prezentującą koncepcję cyfrowo-środowiskowego habitusu.

Poza wymienionymi wyżej formami umiędzynarodowienia, studenci i studentki socjologii mają wiele innych okazji do spotykania się z wykładowcami z ośrodków zagranicznych – np. podczas wykładów gościnnych i otwartych seminariów odbywających się regularnie na WS. Informacje o takich spotkaniach rozsyłane są mailowo, a także publikowane na stronie i w mediach społecznościowych Wydziału. Szczególnie aktywne w tym obszarze są działające na Wydziale centra, takie jak [Centrum Badań nad Pamięcią Społeczną](#), [Centrum Badań Figuracyjnych](#), [Centrum Deliberacji](#), [Centrum Studiów Wyborczych](#) czy [Laboratorium Rozwoju Integralnego i Solidarności](#).

Centrum Badań nad Pamięcią Społeczną w okresie 2021-2025 zorganizowało lub współorganizowało ponad **40 otwartych seminariów międzynarodowych**, z udziałem badaczy i badaczek z całego świata, m.in.: Luby Jurgenson, Andrei Pinottiego, Kateřiny Královej, Orli Fridman, Jie-Hyun Lima, Wenzhuo Zhanga, Alimy Bissenovej, Ilyi Kukulina, Stephana Rindlisbachera, Andriya Fersta, Sergio Gonzáleza Vareli i wielu innych. W tym czasie, Centrum gościło także cztery osoby z zagranicznych uczelni w roli badaczek i badaczy wizytujących: Elitzę Stanoewą, Dijanę Mujkanović, Rose Smith oraz Connora Andersona.

Równie aktywne w obszarze umiędzynarodowienia jest **Centrum Badań Figuracyjnych** (założone w grudniu 2022 r.). Wśród pracowników akademickich współpracujących z CBF znajduje się **ośmioro badaczy reprezentujących instytucje akademickie z Irlandii, Belgii, Wielkiej Brytanii oraz Holandii**. W ramach krótkoterminowych pobytów naukowych Centrum gościło czwórkę doktorantów z USA, Niemiec, Argentyny i Czech oraz dwóch pracowników naukowych na dalszym etapie rozwoju kariery akademickiej z Irlandii i Belgii. Od maja 2023 prowadzone są otwarte seminaria i spotkania autorskie, o których informacje dostępne są publicznie zarówno na stronie internetowej CBF, jak i w mediach społecznościowych Wydziału Socjologii. Do końca 2025 zorganizowano blisko 20 spotkań, większość z nich odbyła się w formie online, za pomocą platformy ZOOM, kilka zaś w formie hybrydowej – na Wydziale Socjologii i online.

W maju 2023 r. **Rebecca Townsend z University of Hartford (Connecticut, USA)** przebywała z wizytą badawczą w Centrum Deliberacji, a równocześnie uczestniczyła jako obserwatorka w wybranych zajęciach w celu wymiany doświadczeń i porównania podejścia dydaktycznego. W październiku 2023 na Wydziale Socjologii przebywała **Barbara Sena z Università degli Studi di Bergamo**, która przeprowadziła gościnnie kilka zajęć.

W pierwszym półroczu 2024 r. na Wydziale jako profesorka wizytująca gościła **Katarzyna Wojnicka z Göteborgs Universitet**, prowadziła badania i pracowała nad książką o socjologii męskości. W roku akademickim 2023/2024 na stypendium Fulbrighta na WS przebywał **Connor Arneson**, prowadzący badania nad polską pamięcią zbiorową i wykorzystaniem youtube'a przez polskie muzea.

W październiku 2025 r. gościliśmy na Wydziale **Petra Vodę z Uniwersytetu Masaryka w Brnie**, z Wydziału Nauk Politycznych, który miał wystąpienie na seminarium Centrum Studiów Wyborczych, w którym wzięły też udział osoby studiujące.

W listopadzie 2025 r. **prof. Temitope Oriola z Uniwersytetu w Albercie** wygłosił wykład "Insurgents or Terrorists? Theorizing Civilian-Military Leadership and Impact on 'Small' Wars", w którym opowiadał o konflikcie państwa nigeryjskiego z islamistami z Boko Haram i doświadczeń weteranów tego konfliktu.

7.2.7. Uczestnictwo pracowników administracji WS UW w mobilności międzynarodowej Erasmus+ Staff Mobility

W kontekście umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej nie bez znaczenia jest fakt, że również osoby pracujące w dziekanacie studenckim stale - dzięki uczestniczeniu w kursach językowych - podnoszą swoją umiejętność komunikowania się w języku angielskim, ale również hiszpańskim. Jedna z nich miała okazję pogłębiania wiedzy o funkcjonowaniu administracyjnych sekcji ds. studenckich na zagranicznych uczelniach, w ramach programu Erasmus+ w Uniwersytecie w Sewilli.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia **podlega monitorowaniu i ocenie**. Raz do roku koordynator ds. mobilności studentów i pracowników przedstawia ustny raport o aktualnej sytuacji, przede wszystkim o zainteresowaniu osób studiujących programem Erasmus+, na posiedzeniu Rady Dydaktycznej (ostatnio w maju 2025 r.).

Podsumowanie:

Uwzględnianie kontekstów międzynarodowych i globalnych jest nieodłącznym wymiarem **procesu kształcenia** na kierunku socjologia. Projektując zajęcia zwracamy uwagę na konieczność rozumienia i wyjaśniania zachodzących w Polsce zjawisk społecznych w kontekście trendów globalnych oraz z uwzględnieniem analiz porównawczych.

Zajęcia na studiach I stopnia wymagają regularnego czytania i omawiania lektur po angielsku, co wymaga przynajmniej biernej znajomości języka i zarazem tę znajomość weryfikuje. Zajęcia na studiach II stopnia oferowane są również w języku angielskim, a studenci zobowiązani są do zrealizowania co najmniej dwóch takich kursów. Wymaga czynnej znajomości języka, a także daje okazję do dyskusji i nawiązywania kontaktów z osobami z innych krajów i uczelni, które przyjeżdżają na Wydział w ramach programu Erasmus+. Studentki i studenci socjologii coraz chętniej korzystają z programów mobilności, a poszerzanie listy partnerów zagranicznych, zarówno na poziomie Wydziału, jak i Uniwersytetu, sprawia, że studenci mają do wyboru z coraz bardziej zróżnicowaną ofertę. Wydział Socjologii podejmuje aktywne działania, aby zachęcać osoby studiujące i wykładowców do korzystania z dostępnych programów mobilności. Rada Dydaktyczna i władze wydziału podejmują wysiłek zdiagnozowania barier dla mobilności studenckiej i pracowniczej i w miarę możliwości ich usuwania.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
-----	---	--

1.	Nie dotyczy	
----	-------------	--

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

System wsparcia osób studiujących na kierunku Socjologia jest spójny z procedurami funkcjonującymi na Uniwersytecie Warszawskim i na Wydziale Socjologii oraz zgodny z postulatem sformułowanym w punkcie drugim [Misji Uniwersytetu Warszawskiego](#), w którym podkreśla się konieczność „zapewnienia dostępu do wiedzy i nabywania umiejętności wszystkim tym, którzy mają do tego prawo”. Uniwersytet Warszawski wspiera studentów w uczeniu się oraz w rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym, w tym w wejściu na rynek pracy, a jednocześnie doskonali inne formy wsparcia, odpowiadając na aktualne problemy osób studiujących.

8.1. Wsparcie osób studiujących ze strony Uniwersytetu Warszawskiego

8.1.1. Wsparcie studentów w procesie uczenia się

W procesie realizacji kształcenia nie do przecenienia są instytucjonalnie uregulowane formy wsparcia studentów związanego z indywidualizacją programu i toku studiów. Zgodnie z Regulaminem Studiów na UW (§26), osoby studiujące na Uniwersytecie Warszawskim mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów, obejmującą (w zależności od sytuacji i potrzeb): indywidualny program studiów, indywidualny plan studiów, indywidualny tryb i termin zaliczania przedmiotów, indywidualny tryb studiowania przeznaczony dla studentów z niepełnosprawnością lub z chorobą przewlekłą. Indywidualna organizacja studiów umożliwia indywidualizację procesu kształcenia m.in. studentom wyróżniającym się w nauce, uczestniczącym w pracach badawczych nieobjętych programem studiów, studiującym na więcej niż jednym kierunku studiów, wyróżniającym się w działalności sportowej, kulturalnej lub artystycznej, studentom z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą, studentkom w ciąży, czy studentom będącym rodzicami. Studenci mogą również w toku studiów korzystać z urlopów: naukowego, zdrowotnego, okolicznościowego, urlopu dla studentek w ciąży i urlopu rodzicielskiego.

W celu rozwijania wzajemnej komunikacji i współpracy między studiującymi a nauczycielami akademickimi, każdy pracownik raz w tygodniu odbywa dyżur, w trakcie którego studenci mogą omówić teoretyczne oraz praktyczne zagadnienia dotyczące problematyki omawianej na zajęciach, wyjaśnić wątpliwości, uzyskać informację zwrotną dotyczącą własnych osiągnięć (kolokwium, referatów etc.), dowiedzieć się po jakie dodatkowe lektury/materiały warto sięgnąć. Ponadto, formą bieżącego kontaktu, bądź szerszej dyskusji naukowej jest korespondencja mailowa, w tym poprzez Uniwersytecki System Obsługi Studiów (USOS), jak również inne alternatywne formy zaproponowane przez studentów lub prowadzących, jak wspólne foldery na Dysku Google’a, bądź na platformach Moodle UW oraz Platformy Kampus UW, w ramach których prowadzący udostępniają materiały dla studentów, przygotowują na bieżąco testy weryfikujące poziom ich przygotowania do zajęć, czy przyswojenie bieżącego materiału. Dzięki temu nasi studenci potrafią sprawnie poruszać się w różnych środowiskach programistycznych i wykorzystywać zróżnicowanie platformy komunikacji i pracy grupowej.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą osoby studiujące na Wydziale Socjologii. Kluczowe znaczenie mają informacje pozyskiwane przez władze Wydziału od studentów w trakcie spotkań ewaluacyjnych i bieżących spotkań z Radą Samorządu Studentów, jak również w rozmowach indywidualnych ze studentami, nauczycielami akademickimi oraz kadrą administracyjną wspierającą proces organizacji i realizacji kształcenia. Wyniki ewaluacji wykorzystywane są w działaniach doskonalących w celu zapewnienia jak najlepszego rozwoju różnego rodzaju form wsparcia studiujących [[omawiamy to szczegółowo w Kryterium 10](#)].

8.1.2. Wsparcie psychologiczne i przeciwdziałanie dyskryminacji

Uniwersytet Warszawski oraz Wydział Socjologii tworzą wielokierunkowy i zunifikowany system form wsparcia osób studiujących. Wypracowany mechanizm zapewnia wszechstronną pomoc administracyjną, materialną, psychologiczną i prawną oraz wsparcie w zakresie rozwiązywania konfliktów i niedyskryminacyjnego traktowania. W zależności od potrzeb, każda osoba może zwrócić się do: prodziekana ds. studenckich (KJD), Wydziałowego pełnomocnika ds. równego traktowania, pracownic Dziekanatu studenckiego, Rady Samorządu Studentów WS UW, Centrum Pomocy Psychologicznej, Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Biura ds. Pomocy Materialnej, rzecznictwa akademickiej (ombudsmanki), Centrum Rozwiązywania Sporów i Konfliktów, Kliniki Prawa, Akademickiej Poradni Prawa czy Zarządu Samorządu Studentów UW.

Centrum Pomocy Psychologicznej zapewnia regularną pomoc psychologiczną i wsparcie w sytuacjach kryzysowych. Instytucja prowadzi konsultacje, warsztaty psychologiczne, a także krótkie rozmowy wspierające tzw. „walk-in clinic”. We współpracy z Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnościami, CPP organizuje również konsultacje psychiatryczne, służące ocenie sytuacji zdrowotnej studenta. Na stronie CPP znajdują się materiały informacyjne dotyczące tego jak radzić sobie w kryzysowych sytuacjach (ataki paniki, myśli samobójcze, zachowania agresywne w otoczeniu). Działa również, dostępny od poniedziałku do piątku w godz. 18:00-00:00 telefon zaufania dostępny dla całej społeczności UW.

Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami tworzy system wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami, chorobami przewlekłymi i innymi problemami zdrowotnymi, uniemożliwiającymi lub utrudniającymi korzystanie z wielu sfer życia akademickiego. BON wspiera również studiujące osoby neuro różnorodne, w tym osoby w spektrum autyzmu. Jednostka prowadzi politykę wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami oraz realizuje procedury zapewniające wsparcie w funkcjonowaniu na Uniwersytecie Warszawskim. W związku z problemami zdrowotnymi, student za pośrednictwem BON może ubiegać się o przyznanie urlopu zdrowotnego, zmianę w przebiegu i organizacji studiów m.in. przez zmianę formy egzaminu czy modyfikację liczby dopuszczalnych absencji w trakcie roku akademickiego. Poza tym, Biuro zajmuje się organizowaniem transportu dla osób z niepełnosprawnościami, a także zapewnieniem pokoi w domach studenckich przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Ponadto dla wszystkich potrzebujących zapewniona jest pomoc asystentów i tłumaczy języka migowego, dostęp do zasobów Akademickiej Biblioteki Cyfrowej oraz specjalistycznego sprzętu, systemów wspomagających słyszenie i programów udźwiękowiających.

Rzecznictwo akademickie wraz z całym zespołem zapewnia pomoc i wsparcie w zakresie funkcjonowania na uczelni oraz rozwiązywania konfliktów interpersonalnych i organizacyjnych. Pomaga również osobom, które zetknęły się z dyskryminacją lub naruszeniem zasad równego traktowania na Uniwersytecie Warszawskim. Cała wskazana struktura zajmuje się przeciwdziałaniem dyskryminacji, a także opracowuje metody rozwiązywania problemów wynikających z naruszenia zakazu dyskryminacji. Dodatkowo 27 sierpnia 2020 r. Uniwersytet Warszawski przyjął Plan Równości Płci UW [(Gender Equality Plan, GEP) – zarządzenie Rektora UW nr 194]. Na Uniwersytecie Warszawskim działa również silny **Zespół równościowy**, w skład którego wchodzi: główna specjalistka ds. równouprawnienia; koordynatorka ds. przeciwdziałania nierównemu traktowaniu, dyskryminacji, mobbingowi oraz innym zachowaniom niepożądanym; główna specjalistka ds. badań i edukacji równościowej oraz specjalistka ds. zajęć równościowych. Jednym z działań równościowych realizowanych na Uniwersytecie i skierowanych do studiujących są e-learningowe kursy (na prawach przedmiotów ogólnouniwersyteckich) poświęcone problematyce równego traktowania i niedyskryminacji pt. „Kurs na równość” oraz „Przeciwdziałanie molestowaniu seksualnemu”, zaprojektowane i koordynowane przez prof. Julię Kubisę, obecną Dziekanę Wydziału Socjologii, w których uczestniczą również osoby studiujące na WS. Od roku 2024/25 prowadzony jest również kurs „Dyskryminacja, konformizm i opór - historia i pamięć getta ławkowego i innych form wykluczeń w

murach uniwersytetów”, którego pomysłodawczynią i prowadzącą jest prof. Joanna Wawrzyniak z naszego Wydziału.

8.1.3. Wsparcie materialne i prawne

W trakcie edukacji na Uniwersytecie Warszawskim studenci mogą ubiegać się o **formy pomocy materialnej** określone w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz o stypendia innego rodzaju. Podstawowymi rodzajami świadczeń materialnych na Uniwersytecie Warszawskim są: zapomoga, stypendium socjalne, stypendium specjalne przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami (ustawowo nazwane: stypendium dla osób niepełnosprawnych), stypendium Rektora – przeznaczone dla najlepszych studentów wyróżniających się szczególnymi osiągnięciami naukowymi, sportowymi i artystycznymi, stypendium Ministra Nauki; stypendia jednostek samorządu terytorialnego, stypendia w ramach specjalnych środków uzyskanych przez wydziały, stypendia fundacji i innych instytucji. Warto również wspomnieć o uniwersyteckim programie stypendialnym „Stypendium na START” w ramach którego najlepsi studenci, którzy rozpoczynają kształcenie na określonym kierunku otrzymują stypendium umożliwiające jak najlepsze wykorzystanie początku studiów na rzecz własnego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju naukowego. W ramach tego programu wspierani są również młodzi wybitni sportowcy, którym stypendium ma umożliwić możliwie optymalne łączenie kariery sportowej oraz uniwersyteckiej. Informacje o stypendiach otrzymywanych od uczelni przekazywane są studentom w głównej mierze za pośrednictwem strony [Biura ds. Pomocy Materialnej UW](#).

Bezpłatną pomoc prawną na Uniwersytecie Warszawskim organizuje [Klinika Prawa](#) działająca przy WPIA UW oraz [Akademicka Poradnia Prawna](#). Wspomniane ośrodki udzielają porad w zakresie prawa cywilnego, karnego, administracyjnego, rodzinnego i opiekuńczego, pracy, a także redukcji szkód.

Poza wymienionymi instytucjami, wsparcia udzielają także przeznaczone do tego **organy Samorządu Studentów** – zarówno na szczeblu centralnym, jak i wydziałowym. W skład Zarządu Samorządu Studentów UW wchodzi [Rzecznik Praw Studenta](#), którego zakres kompetencji obejmuje wszelkie działania związane z ochroną praw studenta, a także pełnomocnik ds. socjalnych odpowiadający przede wszystkim za współpracę z Centrum Wsparcia Dydaktyki UW, ze szczególnym uwzględnieniem Biura ds. Pomocy Materialnej oraz Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Prowadzi on kampanie uświadamiające studentki i studentów z zakresu ich praw, przysługujących im świadczeń materialnych, a także udziela im porad z tego zakresu.

8.1.4. Wsparcie studentów w rozwoju zawodowym

Z myślą o ułatwieniu studentom i absolwentom pierwszego kontaktu z rynkiem pracy stworzono na uczelni [Biuro Karier](#). Pośredniczy ono w kontaktach między pracodawcami a studentami. Podczas indywidualnych konsultacji pracownicy biura podpowiadają, co należy poprawić w CV, aby było ono bardziej czytelne dla pracodawcy, a co za tym idzie – skuteczne. Chętni mogą skorzystać z usług doradcy zawodowego. Organizowane są także warsztaty dotyczące pisania listów motywacyjnych czy zachowania w czasie rozmowy kwalifikacyjnej. W 2023 roku zrealizowano ponad 748 konsultacji doradcy zawodowego, w tym około pięćdziesięciu jeden w języku angielskim. Formuła online została wybrana 243 razy.

Biuro Karier współtworzy [serwis akademickich biur karier](#), w którym pracodawcy mogą zamieszczać oferty pracy, staży, praktyk lub wolontariatu skierowane do studentów i absolwentów dziewięciu uniwersytetów (Warszawskiego, Mikołaja Kopernika w Toruniu, Opolskiego, Śląskiego w Katowicach, Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu oraz Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku), a także Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie. Studenci, doktoranci i absolwenci w 2023 roku mieli dostęp do 7,3 tys. ofert polskich i zagranicznych,

z czego 3,9 tys. obsłużyło Biuro Karier. Ponad 60% opublikowanych ofert stanowiły oferty pracy stałej, a około 17% praktyki. Pozostałe 25% ofert dotyczyło staży i wolontariatu.

Biuro Karier:

- oferuje indywidualne spotkania z doradcą zawodowym lub coachem, którzy wspierają studiujących w wyborze lub zmianie kierunku studiów; dopasowaniu branży do zainteresowań; tworzeniu i analizie dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny); poszukiwaniu pracy i przygotowaniu do rozmowy kwalifikacyjnej; planowaniu ścieżki kariery; radzeniu sobie z trudnościami zawodowymi, takimi jak wypalenie zawodowe czy zmiana pracy; budowaniu pewności siebie i pokonywaniu ograniczeń; rozwoju kompetencji miękkich, takich jak komunikacja czy zarządzanie czasem; ustalaniu priorytetów i utrzymaniu motywacji w długoterminowych działaniach.
- prowadzi serwis stworzony z myślą o ułatwieniu kontaktów między pracodawcami a kandydatami, czyli studentami i absolwentami zarejestrowanymi w Akademickich Biurach Karier
- współorganizuje praktyki Erasmus+ w ramach których można wyjechać do 27 krajów Unii Europejskiej, do krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego: Islandii, Liechtensteinu, Norwegii oraz do Macedonii Północnej, Serbii i Turcji, przy czym osoba zainteresowana tego typu praktykami sama znajduje interesującą ją firmę, instytucję, przedsiębiorstwo.

Od marca 2017 roku działa również [Inkubator UW](#), który zapewnia wsparcie ekspertów, indywidualny mentoring zespołów, szkolenia i warsztaty, a także przestrzeń, w której można pracować. Specjaliści pomagają w zakresie pozyskiwania dotacji dla przedsiębiorstw, prawa, promocji, marketingu, sprzedaży, zarządzania zespołem oraz organizacji produkcji. Korzystać z niego mogą studenci, doktoranci i pracownicy UW, niezależnie od dziedziny wiedzy, którą reprezentują. Bardzo ciekawym przedsięwzięciem Inkubatora, powstałym z inspiracji i realizowanym w ścisłej współpracy z Wydziałem Fizyki jest [Makerspace@](#), w której działa 5 prototypowni (druku 3D, elektroniczna, krawiecka, obróbki drewna oraz komputerowa) dostępnych dla studiujących, doktoryzujących się i pracujących na Uniwersytecie.

8.1.5. Wsparcie studentów w rozwoju społecznym, tworzenie wspólnoty uniwersyteckiej

Na Uniwersytecie działa [Klub Absolwentów](#), którego działania skoncentrowane są na współpracy absolwentów ze studentami i z Uniwersytetem oraz na rozwoju społeczności absolwentów. Osoby studiujące mogą angażować się również działania o charakterze [wolontarystycznym](#) w ramach którego uczestniczą oraz współtworzą wiele inicjatyw, które dotyczą takich obszarów tematycznych jak: edukacja, komunikacja międzykulturowa, zaangażowanie społeczne, odpowiedzialność obywatelska, antydyskryminacja, czy pomoc zwierzętom. UCW współpracuje z zewnętrznymi partnerami: organizacjami pozarządowymi i instytucjami państwowymi dając studiującym możliwość rozwoju i pogłębiania takich umiejętności jak **zarządzanie projektami i zespołem, tworzenie kampanii promocyjnych, czy komunikacja międzykulturowa.**

Na Uniwersytecie działa ponad 220 organizacji studenckich. Każde koło naukowe ma opiekuna merytorycznego, którym jest pracownik naukowy Uniwersytetu, oraz prezesa – tę funkcję pełni jeden ze studentów. Pieczę nad kołami sprawuje Rada Konsultacyjna ds. Studenckiego Ruchu Naukowego, na czele której stoi prorektor ds. studentów i jakości kształcenia.

Na Uniwersytecie działają też studenckie organizacje o charakterze sportowym i artystycznym, takie jak [Chór Akademicki UW](#), [Teatr Tańca UW "Warszawianka"](#), [Teatr "Hybrydy"](#) czy [Akademicki Związek Sportowy UW](#), którego zawodniczką, a nasza dawna studentka, Antonina Białek, odnosiła znaczące sukcesy w [krajowych i międzynarodowych wyścigach kolarskich](#).

8.2. Wsparcie dla osób studiujących ze strony Wydziału Socjologii

Powyżej przedstawione zostały formy wsparcia dostępne wszystkim osobom studiującym na Uniwersytecie Warszawskim. Poniżej przedstawiamy jakie formy wsparcia dla osób u nas studiujących wypracowaliśmy na Wydziale Socjologii.

Na poziomie Wydziału studiujący mogą liczyć na wszechstronne wsparcie Kierowniczki Jednostki dydaktycznej/ **Prodziekan ds. studenckich**, dziekanatu studenckiego, dyrektora administracyjnego oraz wszystkich pracowników Wydziału, którzy mają z nimi bezpośredni kontakt. Prodziekan ds. studenckich rozpoznaje wszelkiego rodzaju sprawy studenckie i podejmuje decyzje w indywidualnych sprawach studenckich związanych z tokiem studiów. Responsywność KJD na potrzeby studentów realizowana jest dzięki cotygodniowym dyżurom, systematycznym spotkaniom z Radą Samorządu Studentów, poprzez kontakt mailowy oraz, prowadzoną od 2020 roku grupie na FB (Karowa 18 dyżur online), która jest szybkim kanałem przekazywania najważniejszych informacji, a zwrotnie – zbierania komentarzy i potrzeb osób studiujących.

8.2.1. Wsparcie studentów w procesie uczenia się

W zakresie **wsparcia rozwoju naukowego** osób studiujących szczególne znaczenie ma [Fundusz Doskonałości Dydaktycznej UW](#) (FDD) oraz [IDUB dla studentów UW](#). FDD, który wszedł w życie w 2021 roku, zastąpił istniejący wcześniej na Uniwersytecie Warszawskim program Fundusz Innowacji Dydaktycznych, w ramach którego poszczególne jednostki dydaktyczne mogły ubiegać się o dofinansowanie działań dydaktycznych. W przypadku FDD Wydział otrzymuje każdego roku środki finansowe (w drodze dotacji celowej jako limit wydatków do zrefundowania), które może przeznaczyć na działania służące doskonaleniu procesu dydaktycznego oraz przygotowaniu i wdrożeniu innowacyjnych projektów dydaktycznych. Podstawą do ubiegania się o refundację jest wniosek zawierający sprawozdanie za ostatni rok z działań podjętych w celu zmierzania do doskonałości dydaktycznej (załączniki 8.1, 8.2, 8.3a, 8.3b i 8.3c).

Najważniejsze **obszary wsparcia studentów**, które mogliśmy wzmocnić i rozwinąć dzięki dotacjom to:

a) **warsztaty i wyjazdy badawcze** przeznaczone dla studentów, mające na celu podnoszenie jakości kształcenia na Wydziale Socjologii UW, poprzez umożliwienie uczestnictwa w badaniach, obserwacjach terenowych oraz w dyskusjach problemowych realizowanych w terenie. Fundamentem działania Wydziału Socjologii jest bowiem **łączenie dydaktyki i badań naukowych**, zarówno podstawowych, jak i aplikacyjnych. Pracownicy i pracownice naukowe dążą do podnoszenia jakości kształcenia poprzez angażowanie najlepszych studentek i studentów do badań i projektów realizowanych na Wydziale. Łączenie dydaktyki i badań naukowych **przygotowuje** osoby studiujące do **samodzielnej pracy badawczej i uczestnictwa w życiu publicznym kraju**, wzbogaca proces badawczy o interpretacje przez nich wnoszone, **uczy współpracy** w rozwiązywaniu problemów interesujących wszystkich uczestników procesu badawczego. Tym samym działania te wzmocniają atrakcyjność oferty dydaktycznej dostosowując ją do aktualnych potrzeb studentów oraz współczesnych wyzwań, pozwalają na optymalne wykorzystanie umiejętności, wiedzy i doświadczenia nauczycieli akademickich oraz stwarzają warunki rozwoju współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności w zakresie realizacji aplikacyjnych projektów i prac dyplomowych.

Badania terenowe oraz udział w projektach realizowanych przez pracowników Wydziału Socjologii są stałym elementem nauczania socjologii, zarówno na I jak i – szczególnie – II stopniu, a dzięki dodatkowym środkom finansowym ta forma dydaktyczna jest stale rozwijana. Wzór wniosku, który wypełnia osoba planująca wyjazd badawczy w ramach swoich zajęć znajduje się w załączniku 8.4.

Taka formuła zajęć jest ceniona zarówno przez osoby studiujące, dla których ważne jest gromadzenie bogatych doświadczeń badawczych z zastosowaniem różnorodnych podejść teoretycznych i

metodologicznych, jak i przez pracowników, którzy mogą włączać studentów w prowadzone przez siebie projekty, efektywnie łącząc obydwa – naukowy i dydaktyczny – elementy naszej pracy na uczelni.

Przykładem tego rodzaju badawczo-dydaktycznych przedsięwzięć były w ostatnim czasie wyjazdy badawcze w ramach zajęć 1. „Upamiętnienia. Macewy w krajobrazach (nie)pamięci” prowadzonych przez prof. Barbarę Bossak-Herbst, 2. „Kampania permanentna. Polska 2023-2024 w wyborczym trójskoku” prowadzonych przez prof. Przemysława Sadurę oraz 3. „Życie polityczne w małym mieście” prowadzonym przez prof. Jacka Raciborskiego i prof. Jerzego Bartkowskiego.

b) Dwa **konkursy dla studiujących**: minigrant na badania związane z pracą magisterską oraz konkurs publikacyjny (zasady obydwu konkursów w załącznikach XX). **Minigranty** pozwalają studentom realizować badania na potrzeby pracy magisterskiej, które nie ograniczają się tylko do Warszawy i jej najbliższych okolic, ale też na dostęp do profesjonalnych paneli badawczych w przypadku realizowania onlinowych badań ankietowych.

Konkurs publikacyjny, którego pomysłodawcą jest dr hab. Mikołaj Lewicki pozwala nam na rozwijanie serii [Working Papers WS UW](#), która w systematyczny sposób prezentuje najlepsze i najciekawsze prace (dyplomowe czy badawcze) autorstwa studentów Wydziału Socjologii, włączając „głos studentów” do dyskusji akademickich oraz oferując szansę na budowanie kariery naukowej osób, które planują dalszą ścieżkę akademicką (np. W szkołach doktorskich) i chcą uczestniczyć w dyskusjach akademickich.

Obydwa konkursy zostały bardzo dobrze przyjęte przez studiujących. Zasady konkursów są systematycznie ewaluowane przez Radę Dydaktyczną, która dba o zachowanie ich transparentności i utrzymania wysokiego merytorycznego poziomu. Jedną z ostatnich zmian, która została wprowadzona w konkursie na Working Papers polega na przeprowadzaniu go nie dwa razy w roku, jak było wcześniej, ale tylko jesienią. Nadal jednak wskazywane są dwie prace rekomendowane do publikacji - jedna dla osób z I stopnia, druga przeznaczona dla osób studiujących na II stopniu. Bezpośrednim przyczynkiem do tej zmiany były obserwacje i późniejsza dyskusja Rady Dydaktycznej wskazujące na wysoką liczbę bardzo dobrych prac zgłaszanych w konkursie, ale uprzywilejowanie prac pisanych przez osoby z II stopnia, bardziej dojrzałych, pogłębionych teoretycznie i merytorycznie. Uznano, że najlepsze prace studiujących na I stopniu powinny mieć zagwarantowaną możliwość publikacji poprzez wyodrębnienie specjalnej części konkursu do nich skierowanej.

Wydaje się więc, że ten system wspierania studiujących spełnia swoją rolę – wyróżniania najlepszych, wspomagania w rozwoju i realizacji ambicji naukowych – co nie znaczy jednak, że nie wymaga dalszego dopracowania i ulepszenia. W gronie Rady Dydaktycznej podkreślana jest konieczność organizowania warsztatów z przygotowywania i pisanie wniosków o dofinansowanie badań (np. w ramach seminariów dyplomowych czy warsztatów badawczych), tak by wspierać studentów w rozwijaniu tych ważnych umiejętności.

c) **Udział osób studiujących w konferencjach krajowych i międzynarodowych**, mający na celu wdrażanie ich w krajową i międzynarodową działalność naukową i badawczą, poprzez aktywne uczestnictwo, wygłaszanie referatów, budowanie sieci kontaktów. Uczestnictwo w tego rodzaju wydarzeniach pozwala poznać najnowsze trendy współczesnej socjologii, ale także daje możliwość reprezentowania naszego Wydziału na arenie krajowej i międzynarodowej, co przyczynia się do zwiększenia rozpoznawalności zarówno Uniwersytetu Warszawskiego, jak i WS a dzięki temu pozytywnie wpływa na jego prestiż oraz uznanie międzynarodowe. Łączy się to też bardzo silnie z włączaniem osób studiujących w badania naukowe realizowane przez naukowców i naukowczynie z WS. Tym samym dążymy, między innymi, do zwiększenia atrakcyjności oferty dydaktycznej, integracji środowiska akademickiego oraz lepszego wykorzystania umiejętności, wiedzy i doświadczenia nauczycieli akademickich. Przed każdym udziałem w konferencji studenci konsultują i ćwiczą swoje prezentacje na zajęciach prowadzonych na Wydziale, szczególnie na seminariach dyplomowych, dzięki czemu mają okazję usłyszeć wcześniej krytyczne uwagi i komentarze, które umożliwiają im

wprowadzenie koniecznych korekt, ale dają też doświadczenie reagowania na dyskusję wokół swojej prezentacji czy umiejętność radzenia sobie ze stresem w sytuacji publicznego występu.

Nasze osoby studiujące **występują na konferencjach krajowych i międzynarodowych**, a – dzięki środkom IDUB i FDD – Uniwersytet może refundować poniesione przez nich koszty. W ostatnim czasie studentki i studenci brali udział w:

1. konferencji Komitetu Badań nad Migracjami Polskiej Akademii Nauk (KBnM), gdzie prezentowano wstępne wyniki projektu badawczego "Prywatne przyjmowanie i wspieranie uchodźców z Ukrainy" (2022)
2. konferencji AI for People Democratizing AI na Uniwersytecie w Bolonii (2023)
3. rokrocznie w Kongresie Młodej Socjologii organizowanej przez Uniwersytet Jagielloński
4. Akademickich Mistrzostwach Europy Debat Parlamentarnych w Glasgow (2023)
5. XV Ogólnopolskiej Konferencji Metodologicznej Medioznawców (2023)
6. ISA Forum of Sociology w Rabacie (2024)
7. XIX Ogólnopolskim Zjeździe Socjologicznym w Białymstoku (2025)

Najlepsze studentki i studenci mają szansę ubiegać się o [Stypendium Rektora UW](#), które ma na celu nagradzanie najlepszych studentów danego roku danego kierunku. równorzędnego (niezależnie od czasu oraz miejsca jego uzyskania);

W ostatnich latach stypendium Rektora miało – w roku 2019/20 14 osób z I stopnia i 13 osób z II stopnia; w 2020/21 również 14 osób z I stopnia i 13 osób z II stopnia; w 2021/22 9 osób z I stopnia i 8 osób z II stopnia; w 2022/23 12 osób z I stopnia i 10 osób z II stopnia; w 2023/24 11 osób z I stopnia i 9 osób z II stopnia; w 2024/25 11 osób z I stopnia i 8 osób z II stopnia.

Wśród naszych studentek i studentów są osoby, które **kończą studia z wyróżnieniem**. Dyplom z wyróżnieniem otrzymują absolwenci, którzy: 1) ukończyli studia w terminie określonym planem studiów lub w terminach określonych w § 43 ust. 8 i § 47 ust. 2 i 3; 2) uzyskali z egzaminów i z zaliczeń przedmiotów niekończących się egzaminem średnią ocen wyższą niż 4,6; 3) uzyskali z pracy dyplomowej ostateczną ocenę 5,0 a z egzaminu dyplomowego ocenę co najmniej bardzo dobrą; 4) nie naruszyli zasad zawartych w ślubowaniu, w szczególności nie została wobec nich orzeczona kara dyscyplinarna. Studia z wyróżnieniem ukończyło: 11 osób w roku 2019/20, 10 w 2020/21, 11 w 2021/22, 12 w 2022/23, 21 w 2023/24.

Prace dyplomowe powstające na Wydziale Socjologii doceniane są też w różnorodnych **konkursach na najlepsze prace dyplomowe w dyscyplinie**. Nagrody przyznawane pracom dyplomowym studentek i studentów Wydziału Socjologii UW stanowią wymierny dowód wysokiego poziomu kształcenia i zaangażowania kadry dydaktycznej. Uhonorowane prace powstają często w ścisłej współpracy z promotorami i promotorkami, w ramach seminariów badawczych i projektów naukowych, co sprzyja rozwijaniu samodzielności, kompetencji metodologicznych oraz umiejętności analitycznych. Poniżej lista prac dyplomowych, które uzyskały w ostatnich latach prestiżowe nagrody i wyróżnienia w zewnętrznych konkursach:

- 2020: mgr Feliks Tuszko konkurs Sekcji Socjologii Sztuki PTS i Galerii Zderzak na najlepszą pracę magisterską z zakresu socjologii sztuki za pracę *Procesy selekcji w polskim polu sztuki. Analiza współczesnych biografii młodych artystów* (opieka promotorska: dr hab. Maciej Gdula)
- 2021: mgr Damian Jaworek PTS Konkurs im. Znanińskiego Nagroda II stopnia na najlepszą pracę magisterską o tematyce gender *Bo mnie życie zmusiło. Analiza biografii robotnicy w kontekście doświadczeń rodzinnych i przemian społeczno-gospodarczych* (opieka promotorska: dr hab. Maciej Gdula)
- 2021: mgr Damian Jaworek Polskie Towarzystwo Genderowe konkurs na najlepszą pracę magisterską o tematyce gender *Bo mnie życie zmusiło. Analiza biografii robotnicy w kontekście*

doświadczeń rodzinnych i przemian społeczno-gospodarczych (opieka promotorska: dr hab. Maciej Gdula)

- 2021: lic. Jan Kaźmierczak, nagroda specjalna za licencjat *Nie ma nic bardziej praktycznego niż dobra teoria*. *Koncepcja czwartego typu ładu społecznego u Stanisława Ossowskiego* napisany w ramach projektu „[W kręgu Stanisława Ossowskiego. Warszawska szkoła socjologii](#)” (opieka promotorska: dr Jakub Motrenko)
- 2021: mgr Marta Gospodarczyk wyróżnienie Polskiego Towarzystwa Genderowego za pracę magisterską *Męskość i jej zróżnicowanie w wiejskich społecznościach. Studium przypadku mazowieckiej gminy* (opieka promotorska: dr Sylwia Urbańska)
- 2022: mgr Anna Skiba, I nagroda PTS za pracę magisterską *Wariat, opętany, chory na depresję, człowiek zestresowany – kulturowe koncepcje choroby psychicznej na Jawie* (opieka promotorska: dr hab. Barbara Bossak-Herbst)
- 2023: mgr Iga Kalbarczyk konkurs Kongresu Ruchów Miejskich na najlepszą pracę magisterską dotyczącą problematyki miejskiej *Prototypowanie urbanistyczne jako badawczo-projektowa metoda wprowadzania zmian przestrzennych i społecznych* (opieka promotorska: dr Justyna Kopczyńska)
- 2024: mgr Paweł Bącal, nagroda II stopnia w konkursie im. Floriana Znanieckiego (PTS) za pracę *Sąsiad wszechmocny. Społeczne tworzenie urzędu wójta*; wyróżnienie w XV edycji konkursu Fundacji na Rzecz Rozwoju Rolnictwa *Polska wieś – dziedzictwo i przyszłość* im. prof. Jerzego Wilkina (opieka promotorska: dr hab. Jerzy Bartkowski)
- 2024: mgr Paweł Downarowicz, nagroda II stopnia w konkursie im. Floriana Znanieckiego (PTS) za pracę *Między imperialnym projektem rosyjskim a ukraińskim nacjonalizmem obywatelskim. Wykorzystania reprezentacji strajków górniczych lat 90. w Donbasie w rosyjsko-ukraińskiej wojnie pamięciowej* (opieka promotorska: dr hab. Joanna Wawrzyniak)
- 2025: mgr Katarzyna Prachnio, I nagroda w konkursie im. Floriana Znanieckiego za pracę *Znaczenie pracy w życiu osób studiujących na polskich uczelniach publicznych* (opieka promotorska: dr hab. Anna Kiersztyn)
- 2025: lic. Maciej Dunowski, wyróżnienie za pracę licencjacką „*Praca emocjonalna promotorów klubów nocnych w perspektywie dramaturgicznej Goffmana*” w konkursie Oddziału Warszawskiego PTS (opieka promotorska: dr hab. Barbara Bossak-Herbst)
- 2025: lic. Aleksandra Rybak, wyróżnienie w konkursie PTS i OFBOR za pracę licencjacką „*To jest dla mnie wspańskie – pamiętać*”, czyli dlaczego Polki i Polacy chodzą na cmentarze (opieka promotorska: dr hab. Joanna Wawrzyniak)
- 2025: mgr Anna Pazio, nagroda im. ks. prof. W. Piwowarskiego Sekcji Socjologii Religii PTS za najlepszą pracę dyplomową z socjologii religii *Dekonstruując wiarę na TikToku. Analiza narracji o odejściach od chrześcijaństwa ewangelikalnego skupionych wokół hashtagów #deconstruction i #exvangelical* (opieka promotorska: dr Marta Kołodziejska).

8.2.2. Wsparcie psychologiczne i przeciwdziałanie dyskryminacji

Szczególnie od czasu pandemii bardzo istotną część problemów, z którymi borykają się osoby studiujące są problemy zdrowia psychicznego. Rolą Prodziekan ds. studenckich jest ścisła współpraca z BON i CPP oraz szukanie indywidualnych rozwiązań, dostosowanych do potrzeb poszczególnych studiujących. Wydział Socjologii oferuje, między innymi, słuchawki wygłaszające dla osób w spektrum, które wykorzystywane są np. w trakcie pisania zaliczeń i egzaminów; możliwość pisania egzaminu w osobnej sali, jak również salę, która służy jako miejsce wyciszenia. Pracownicy i pracownice Wydziału Socjologii, zarówno dydaktyczni jak i administracyjni, biorą też udział w szkoleniach organizowanych przez biura centralne (przede wszystkim Biuro Spraw Pracowniczych), które poświęcone są np. radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych w kontakcie ze studiującymi. Z kolei Biuro Osób z Niepełnosprawnościami przeprowadziło dla kadry dydaktycznej z Wydziału Socjologii szkolenie z zakresu pracy ze studentami i doktorantami ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym osobami z niepełnosprawnością, chorobami przewlekłymi, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz

osobami w spektrum autyzmu (szkolenie finansowane było ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój).

Od kilku lat działa również na Wydziale [pełnomocnik ds. równości](#) (w bieżącej kadencji jest nim dr Tomasz Rawski), do którego zadań należy przekazywanie społeczności wydziałowej informacji na temat działań prowadzonych na naszej uczelni – wydarzeń, kursów i szkoleń o tematyce równościowej oraz bycie pierwszym punktem kontaktowym i konsultacyjnym w przypadkach dyskryminacji i molestowania seksualnego oraz oferowanie wsparcia w przekazywaniu spraw i kontakcie z uniwersyteckimi jednostkami antydyskryminacyjnymi i antymobbingowymi. Na początku roku akademickiego, w trakcie spotkań adaptacyjnych, dr Rawski spotyka się z osobami rozpoczynającymi studia na Wydziale Socjologii by opowiedzieć im o systemie wsparcia równościowego na Uniwersytecie, oferowanych kursach i szkoleniach oraz możliwościach zgłaszania się po pomoc bądź radę do niego, KJD, bądź innych organów uniwersyteckich.

Od października 2022 na Wydziale Socjologii działa **tutor**, która oferuje **wsparcie dla osób w spektrum autyzmu** studiującym na Wydziale. Wsparcie to obejmuje udzielanie informacji organizacyjnych i formalnych, takich jak: 1) pomoc w rejestracji na zajęcia-informacja o terminach, sposobach zapisu na zajęcia-korzystanie z systemu USOS, punkty ECTS; 2) przekazywanie informacji o wydarzeniach na uczelni- szczegółowe informacje dotyczące zapisów, miejsca wydarzenia, osób prowadzących; 3) przekazywanie informacji i kontaktów do miejsc/osób udzielających wsparcia na uczelni, np. BON, Centrum Pomocy Psychologicznej; 4) informowanie o sposobach załatwiania spraw formalnych – np. stypendiów, składania wniosków przez USOS, akademików, legitymacji studenckiej. Co istotne, tutorem jest osoba studiująca na Wydziale Socjologii, dzięki czemu kontakt z nim jest - nie tylko ze względu na bliskość geograficzną - znacząco ułatwiony, a wsparcie w zrozumieniu i poruszaniu się po Wydziale i jego ramach instytucjonalnych bardziej efektywne.

8.2.3. Wsparcie studentów w rozwoju społecznym, tworzenie wspólnoty wydziałowej

Na Wydziale Socjologii pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni są zaangażowani we wspieranie inicjatyw podejmowanych przez organizacje studenckie zarówno te o charakterze naukowym, a zatem **koła naukowe** (przede wszystkim jako opiekunowie kół), jak i te o charakterze organizacyjnym, czyli **Radę Samorządu Studentów**. Organizacje studenckie umożliwiają zrzeszanie studentów o zbliżonych zainteresowaniach naukowych, a następnie systemowe pozyskiwanie środków na realizację wspólnych zainteresowań, zdobywanie, pogłębianie i upowszechnianie wiedzy z danego obszaru tematycznego, uczestnictwo w projektach naukowo-badawczych, organizację wydarzeń takich jak spotkania tematyczne, czy konferencje oraz udział w wydarzeniach organizowanych przez inne ośrodki.

Obecnie działa u nas sześć kół naukowych:

1. [Koło Naukowe Socjologii Cyfrowej](#), którego aktywność koncentruje się na organizowaniu debat i spotkań oraz realizowaniu projektów skupionych wokół problemów socjologii cyfrowej
2. [Koło Naukowe Socjologii Publicznej](#), które wpisuje się w nurt socjologii zaangażowanej.
3. [Zespół badań nad modernizacją i transformacjami społecznymi UW](#), którego zainteresowania koncentrują się w obszarach przemian społecznych późnego socjalizmu, reinterpretacji transformacji ustrojowej, pozycji Polski w ujęciu centro-peryferialnym, porównawczych studiów nad późnym kapitalizmem.
4. [Koło Badań Naukowych nad Ludobójstwem im. Rafała Lemkina](#), którego celem jest poszerzanie wiedzy i rozwijanie zainteresowań badawczych członków w zakresie badań nad istotą ludobójstwa oraz jego przykładami oraz popularyzacja wiedzy na temat ludobójstwa wśród społeczności akademickiej oraz szerszej populacji.
5. [Koło Naukowe Socjologii Krytycznej](#), którego celem jest popularyzacja i rozwój teorii krytycznej w socjologii.

6. Koło Naukowe Socjologii i Analizy Kultury (powstałe w grudniu 2025 r.), którego zainteresowania obejmują między innymi organizację dyskusyjnych klubów filmowych, spotkań wokół literatury oraz spacerów socjologicznych.

Osoby zaangażowane w działalność kół naukowych systematycznie organizują spotkania, debaty, realizują własne projekty badawcze i wyjeżdżają na konferencje naukowe. Wśród przykładów wymienić można:

spotkania i debaty naukowe ["Konstrukcja maszyn społecznych: Czym dla socjologa może być technologia blockchain?"](#), ["Sztuczna inteligencja a przyszłość nauki"](#), ["O czystkach, terroryzmie Zachodu i kontekstach konfliktu palestyńsko-izraelskiego"](#), ["W jakim kierunku zmierza polska polityka? Powyborcze refleksje"](#), ["At the Border of North Korea - Meeting with Refugees"](#), ["Ludobójstwo w XXI wieku: Ujgurzy – represje władz chińskich i kulturobójstwo"](#), ["M.F.Rakowski, reformy PRL i kapitalistyczna transformacja"](#) i inne

warsztaty ["Konstrukcja i eksploracja relacyjnych baz danych z użyciem języka SQL"](#), ["Web scraping w pracy socjologicznej i socjologa"](#), ["Przyspieszony kurs AI czyli jak przeżyć w erze Chata GPT"](#) i inne.

Opiekunki i opiekunowie są bardzo zaangażowani we wsparcie studiujących, ale podkreślić należy znaczną samodzielność i niezależność studiujących, umiejętność sieciowania i (skutecznego) zapraszania do udziału gości spoza Wydziału Socjologii, nie tylko z innych jednostek UW (jak np. prof. Andrzej Dragan z Wydziału Fizyki), ale również spoza świata akademickiego (np. członkowie Fundacji Freedom Speakers) oraz umiejętność pozyskiwania środków finansowych na podejmowane przez nich działania.

Niezwykle ważnym, jeśli nie najważniejszym, zbiorowym aktorem współpraca z którym jest stałym elementem charakterystyki Wydziału Socjologii UW jest **Rada Samorządu Studentów WS** oraz cała społeczność studencka. Rokrocznie RSS organizuje [dni adaptacyjne](#) i **szkolenia** przeznaczone dla osób rozpoczynających studia: z obsługi Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOSa), z rejestracji żetonowej (obowiązującej w przypadku takich zajęć jak wf, lektoraty czy zajęcia ogólnouniwersyteckie), ale również przepisów prawnych, w tym aktualnego Regulaminu Studiów UW. Ważną częścią dnia adaptacyjnego jest przedstawienie systemu wsparcia oferowanego zarówno na poziomie Wydziału, jak i całego Uniwersytetu. Szczegółowo omawiamy też logikę programu studiów, wyjaśniając jego strukturę i wzajemne powiązania poszczególnych zajęć.

Rola RSS jest też trudna do przecenienia w **integrowaniu osób studiujących** poprzez organizowanie cyklicznych wydarzeń, wśród których jedną z najcenniejszych jest [Wigilijna Aukcja na Karowej](#), której XVII edycja odbyła się w grudniu 2025. Jest to inicjatywa, która doskonale pokazuje społeczną wrażliwość i empatię studentek i studentów socjologii. W pierwszym roku (w 2009) zebrane środki przekazano na rzecz Domu Małego Dziecka przy ul. Nowogrodzkiej w Warszawie, natomiast w kolejnych latach beneficjentem została Fundacja SYNAPSIS, zajmująca się wspieraniem osób w spektrum autyzmu. Wigilijna Aukcja na Karowej stała się dla społeczności naszego Wydziału bardzo ważnym wydarzeniem, organizowanym przez kolejne Rady Samorządu Studentów, a także dobrym wzorem dla studentów z innych jednostek UW, które w kolejnych latach zaczęły organizować podobne aukcje.

Co roku RSS organizuje **wyjazdy integracyjne** dla osób rozpoczynających studia na Wydziale Socjologii, dbając o to, by obejmowały nie tylko osoby rozpoczynające studia I stopnia, ale również te, które dołączają do Wydziału Socjologii na studiach II stopnia. Bardzo interesującymi, mocno integrującymi społeczność UW – zarówno studiujących jak i osoby tu pracujące – są akcje organizowane przez RSS WS w [mediach społecznościowych](#), takie jak "Kadrowa 18, czyli o Karowej z Karową" (posty, w których wykładowcy i wykładowczynie dzielą się swoimi wspomnieniami z czasów studiów), "Czytaj z Karową" czy "Poznaj wykładowców" oraz akcje równościowe, takiej jak np. Queerowa Karowa. RSS jest też

kluczowym organizatorem wiosennego Dnia Otwartego UW, w trakcie którego rozmawia z osobami zainteresowanymi studiami socjologicznymi. Przede wszystkim zaś, dzięki zaangażowaniu i wrażliwości osób zaangażowanych w RSS, możemy budować społeczność otwartą i szanującą swoją różnorodność, jak również – dzięki stałemu kontaktowi RSS z KJD – szybko reagować na wszelkie sytuacje, które wymagają działania czy naprawy.

RSS i KJD pozostają, jak wspomniano, w stałym kontakcie, zarówno dzięki regularnym spotkaniom stacjonarnym i hybrydowym, jak i dzięki grupie na messengerze „KaJoDe (KJD) + Kanciapa (RSS) hotline”, która pozwala na natychmiastowy przepływ informacji w obydwie strony. Tym kanałem przychodzą informacje o awariach USOSa, problemach z rejestracją na zajęcia, ale też na nim odbywa się coroczna burza mózgów przez Dniem Otwartym UW, czy dyskutowane są pomysły jakie wydarzenia warto organizować dla naszych studiujących. Tutaj też obie strony mogą liczyć na pełne wsparcie w - bardzo rzadkich, ale zdarzających się - sytuacjach kryzysowych i dramatycznych.

Dążymy do tego, by zachowywać **indywidualne podejście do osób studiujących** i otwarcie na ich, niejednokrotnie, bardzo zróżnicowane potrzeby. Służy temu system cotygodniowych dyżurów wykładowców dla studiujących, w trakcie których studenci mogą zgłaszać swoje problemy i uzyskiwać pomoc i stosowne wsparcie. Najczęściej takie sytuacje dotyczą bądź kłopotów z opanowaniem materiału z konkretnego przedmiotu (dobrym przykładem są tu regularne konsultacje jakich udzielają prowadzący zajęcia ze statystyki) bądź – odwrotnie – potrzeby dyskusji, pogłębienia wiedzy, prośby o dodatkową lekturę czy prośby o pomoc przy doborze zajęć fakultatywnych, by najlepiej pozwalały rozwijać indywidualne zainteresowania studenta. Problemy bardziej technicznej natury (np. związane z funkcjonowaniem USOSa, rejestracją na zajęcia) są najczęściej na bieżąco zgłaszane albo do RSS, do dziekanatu dydaktycznego albo do Prodziekan ds. studenckich. Do Prodziekan ds. studenckich/ KJD trafiają też trudniejsze sprawy, takie jak zbyt niskie/zbyt wysokie wymagania prowadzących zajęcia, zapotrzebowanie na konkretne kursy (w ostatnim czasie były to, między innymi, prośby o zajęcia z socjologii filmu oraz warsztaty z analizy danych jakościowych ze wspomaganiem komputerowym), pomysły na przemodelowanie modułów zajęć, różnego rodzaju problemy osobiste, ale również - na szczęście rzadko - skargi na wykładowców. W bieżącej kadencji sytuacje takie miały miejsce trzy razy, raz dotycząc braku wystarczającej informacji zwrotnej o kryteriach oceny końcowej, a dwukrotnie rozbieżności między sylabusem zajęć a ich faktycznym przebiegiem (szczególnie sposobem weryfikowania efektów uczenia się). Tego rodzaju kwestie ([więcej w Kryterium 10](#)) są przedmiotem cyklicznych dyskusji i namysłu w gronie Rady Dydaktycznej, jak również rozmów Prodziekan ds. studenckich, wyjaśniających i korygujących daną sytuację, z prowadzącymi zajęcia.

8.2.4. Wsparcie w rozwoju kompetencji cyfrowych

Na procesie kształcenia oraz systemie wsparcia osób studiujących na Karowej w ostatnich latach silnie odbiły się nasze kolektywne i indywidualne doświadczenia pandemii i półtorarocznej pracy zdalnej, agresja Rosji na Ukrainę, kryzys ekonomiczny i załamywanie się dotychczasowego porządku geopolitycznego. Podjęte przez nas działania i przyjęte rozwiązania oceniamy jako trafne. Okres pandemii pozwolił nam znacząco **rozwinać nasze kompetencje cyfrowe**, zachęcił do nowych form dydaktycznych czy bogatszego wykorzystania różnorodnych materiałów wspierających proces kształcenia (podcasty, filmy na youtube, częstsze wykorzystywanie platform do pracy zespołowej, takich jak Kampus, Classroom, dyski współdzielone na Google Dysk etc.). Po inwazji Rosji na Ukrainę nasza społeczność natychmiast zaangażowała się we wsparcie uczestnicząc w zbiórkach potrzebnych produktów, ale przede wszystkim wykorzystując swoje kompetencje socjologiczne i prowadząc badania ad hoc, dotyczące doświadczeń rodzin, które przyjmowały osoby uciekające przed wojną do Polski. Wymiernym efektem tego projektu był, między innymi, wyjazd naszych studiujących na konferencję Komitetu Badań nad Migracjami Polskiej Akademii Nauk (KBnM) z prezentacją wstępnych wyników projektu badawczego „Prywatne przyjmowanie i wspieranie uchodźców z Ukrainy” we wrześniu 2022 roku do Łodzi. Również konflikt Izraela i Palestyny oraz szeroko rozumiane załamywanie

się dotychczasowego porządku geopolitycznego spotyka się z szybką socjologiczną reakcją naszych studiujących, którzy np. w ramach kół naukowych (więcej o kołach poniżej) organizują debaty i seminaria, zawsze wspierane przez osobę opiekującą się danym kołem, ale również innych, zapraszanych do współpracy, wykładowców akademickich.

8.2.5. Wsparcie ze strony administracji Wydziału Socjologii

Wysoki poziom obsługi spraw studenckich nie byłby możliwy bez wielkiego zaangażowania osób zatrudnionych w **dziekanacie dydaktycznym WS UW**. Administracja sprawnie prowadzi sprawy związane z tokiem studiów, zachowując przy tym dużą życzliwość wobec studentek i studentów. Systematycznie dąży też do podnoszenia swoich kompetencji z zakresu spraw pozostających w ramach ich obowiązków. Pracownicy dziekanatu uczestniczą w **szkoleniach dotyczących spraw formalno-prawnych** (tj. „Świadczenia dla studentów i doktorantów – zmiany prawne i wyzwania organizacyjne” czy „Rekrutacja zagranicznych kandydatów na studia w świetle nowelizacji krajowych aktów prawnych”), **wzmacniających umiejętności miękkie i kompetencje społeczne** (tj. „Mindfulness – zastosowanie praktyki uważności w radzeniu sobie ze stresem”, „Komunikacja międzypokoleniowa”, „Trudne rozmowy z pracownikami i pracowniczkami czyli jak się komunikować w bezpieczny sposób w miejscu pracy”) oraz **wspierających budowanie inkluzywnej uczelni** („Jak wspierać osoby ze społeczności LGBTQ+”), czy **budujących kompetencje cyfrowe** („Wykorzystanie narzędzi AI w codziennej pracy administracji”). Stale – dzięki uczestniczeniu w kursach językowych – podnoszą swoją **umiejętność komunikowania się w języku angielskim**, ale również hiszpańskim. Są również aktywne w krajowej sieci dziekanatów studenckich biorąc udział w spotkaniach Forum Dziekanatów, a Joanna Caban miała okazję zrealizować szkolenie dla pracowników w ramach programu Erasmus+ w Uniwersytecie w Sewilli.

Zakres zadań dziekanatu obejmuje wszystkie czynności związane z obsługą toku studiów, w tym indywidualnych spraw studenckich, prowadzeniem akt studenckich oraz sporządzaniem sprawozdań statystycznych, a także innych czynności przewidzianych w szczególności w ustawach, Regulaminie Studiów na UW oraz Statucie UW. Dziekanat Wydziału Socjologii jest otwarty od poniedziałku do piątku między 9 a 15. Obsługa administracyjna studiujących odbywa się także drogą elektroniczną poprzez centralny system USOS oraz korespondencję mailową. Podania studentów mogą być składane w dwóch formach – elektronicznej i tradycyjnej. Treść wszystkich podjętych decyzji umieszczana jest w systemie USOS lub, jeśli student podanie złożył bezpośrednio w dziekanacie, decyzja jest przekazywana osobie zainteresowanej telefonicznie, mailowo lub osobiście.

Podsumowanie:

Zarówno na poziomie Uniwersytetu Warszawskiego, jak i Wydziału Socjologii działa rozbudowany system wsparcia osób studiujących w uczeniu się, ich rozwoju społecznym i naukowym oraz wchodzeniu na rynek pracy. Służą temu wyspecjalizowane struktury, takie jak Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Centrum Pomocy Psychologicznej, Rzeczniczka akademicka i Wydziałowy pełnomocnik ds. równościowych, Biuro Pomocy Materialnej czy Biuro Karier.

Wspieramy aktywność naukową naszych studentek i studentów zachęcając ich do zakładania kół naukowych, pomagając w organizowaniu i udziale w debatach i wydarzeniach, finansując wyjazdy konferencyjne, organizując konkursy na minigrant oraz Working Papers. Wspieramy ich aktywność społeczną, rozwój kompetencji cyfrowych oraz wchodzenie w aktywność zawodową.

Szczególnie ważna i cenna jest dla nas **atmosfery współpracy, zaufania i wzajemnego szacunku i zrozumienia**, która – choć nie zawsze sformalizowana w przepisach – pozwala szybko i elastycznie reagować stosownie do danej sytuacji oraz utrzymywać ważny dla nas wspólnotowy charakter relacji na Wydziale Socjologii.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Dostęp do informacji publikowanych na poziomie Uniwersytetu Warszawskiego

Uniwersytet Warszawski zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, pełnej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o kształceniu zarówno za pośrednictwem strony internetowej Uniwersytetu Warszawskiego (www.uw.edu.pl – dostępnej w wersji polskojęzycznej i anglojęzycznej), jak i strony internetowej Wydziału Socjologii (<https://ws.uw.edu.pl/> – dostępnej w wersji polskojęzycznej i anglojęzycznej). Strona internetowa UW jest częściowo zgodna z wytycznymi WCAG i zawiera wymaganą [Deklarację Dostępności](#). Strona i jej podstrony zawierają kilka kluczowych udogodnień ułatwiających czytanie, między innymi możliwość powiększenia czcionki czy zwiększenie kontrastu.

Portal internetowy UW zawiera informacje przeznaczone dla wszystkich przedstawicieli wspólnoty akademickiej: osób kandydujących na studia, osób studiujących, uczestników studiów doktoranckich, kadry naukowej oraz osób pracujących na stanowiskach administracyjnych. Publikowane dane obejmują:

- procedury rekrutacyjne na wszystkie kierunki studiów, mechanizm [PEU/RPL](#) (przyjmowanie kandydatów na studia poprzez weryfikację kompetencji nabytych poza systemem formalnej edukacji)
- wewnętrzne procedury gwarantowania standardów jakości, system śledzenia karier absolwentów ([platforma internetowa ELA](#) – Ekonomiczne Losy Absolwentów opracowana przez Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia UW, która z inicjatywy MNiSW od maja 2016 roku funkcjonuje również w innych polskich instytucjach szkolnictwa wyższego)
- bazę propozycji zatrudnienia, praktyk, staży oraz działalności wolontarystycznej ([Biuro Karier UW](#) współuczestniczy w tworzeniu platformy akademickich centrów kariery, umożliwiającej pracodawcom publikowanie ofert pracy, staży, praktyk czy wolontariatu adresowanych do studentów i absolwentów dziewięciu polskich uniwersytetów)

propozycje studiów pierwszego, drugiego stopnia oraz magisterskich jednolitych, podyplomowych, edukacji w strukturach szkół doktorskich, kursów organizowanych przez Uniwersytet Otwarty UW dla członków społeczności akademickiej oraz uczestników zewnętrznych, systemu edukacji w zakresie 35 języków międzynarodowych ([Uniwersytecki program nauczania języków obcych](#) uzyskał uznanie Komisji Europejskiej w konkursie „European Language Label”, którego laureaci otrzymują europejskie wyróżnienie za innowacyjność w obszarze dydaktyki i przyswajania języków obcych).

9.1.1. Dostęp do najważniejszych aktów prawnych i regulacji na stronie UW

Na stronach UW znajdują się najważniejsze akty prawne regulujące zasady działalności uczelni (m.in. Prawo o szkolnictwie wyższym) oraz wewnętrzne przepisy UW, w tym jeden z najważniejszych dokumentów jakim jest [Regulamin studiów](#) oraz Zarządzenie Nr 163 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego [w sprawie systemu zapewniania jakości kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim](#). Dostępna jest też strona [Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia](#), która zajmuje się koordynowaniem i monitorowaniem działań strategicznych w obszarze kształcenia, czuwa nad realizacją bieżącej polityki Uniwersytetu w zakresie dydaktyki, rekrutacji i organizacji studiów oraz formułuje wytyczne skierowane do rad dydaktycznych i kierowników jednostek dydaktycznych w zakresie organizacji kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim (więcej o URK w Kryterium 10). Na stronie URK znajduje się [Dziennik Uchwał](#), w tym wytyczne URK, będące podstawą do przyjmowania na poziomie rad dydaktycznych dla kierunków studiów oraz KJD rozwiązań obowiązujących na kierunku.

9.1.2. Informacje dotyczące mobilności oraz wsparcia osób studiujących na stronie UW

Dodatkowo witryna UW, w tym podstrona [Biura Pomocy Materialnej](#), udostępnia dane dotyczące konkursów, programów stypendialnych oraz pozostałych rodzajów wsparcia finansowego (stypendia o charakterze naukowym: [stypendium Rektora](#) dla najlepszych osób studiujących, stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz inne programy, np. Perły Nauki; pomoc o charakterze socjalnym: stypendia socjalne, stypendia dla osób z niepełnosprawnościami, kredyt studencki, zasiłki oraz różnorodne formy ubezpieczenia zdrowotnego i NNW).

Ponadto, na stronie UW znaleźć można wszystkie niezbędne informacje dotyczące programów wymiany krajowej i zagranicznej (program MOST, Erasmus+, Sojusz 4EU+, wyjazdy realizowane na podstawie porozumień o bezpośredniej kooperacji, stypendia rządowe, stypendia badawcze, a także [wyszukiwarke propozycji wyjazdowych](#)).

Osoby studiujące, pracownice i pracownicy naukowcy i nienaukowcy mogą zapoznać się na stronie UW z informacjami na temat opieki zdrowotnej, [wsparcia psychologicznego](#), pomocy prawnej, mediacji w konfliktach, działań antydyskryminacyjnych oraz inicjatyw na rzecz równego traktowania w UW.

Osoby studiujące mają także możliwość zapoznania się z [ofertą domów studenckich](#), procedurami aplikowania o miejsce w jednym z siedmiu akademików, terminarzem składania wniosków, regulacjami prawnymi dotyczącymi studiowania, wzorcami dokumentów oraz planami kampusów.

Na witrynie głównej UW osoby zainteresowane znajdą także informacje o poszczególnych specjalnościach studiów, przekierowanie do portalu [Biura ds. Rekrutacji](#), systemu [Internetowej Rekrutacji Kandydatów](#) oraz statystyk [rekrutacyjnych](#) i [przewodnika dla kandydatów na studia](#). Ponadto UW organizuje „[Otwarte Czwartki](#)” – serię spotkań z uczniami i uczennicami szkół średnich (w ostatni czwartek każdego miesiąca), podczas których omawiane są zagadnienia związane z procedurą rekrutacyjną, ofertą dydaktyczną, projektami badawczymi umożliwiającymi zaangażowanie, a także przedstawiana jest tradycja i historia uczelni.

Portal uw.edu.pl prezentuje ponadto artystyczne, kulturalne i sportowe organizacje studenckie funkcjonujące na UW, w tym koła naukowe.

Dodatkowo, Uniwersytet jest aktywny w mediach społecznościowych: prowadzi oficjalny [fanpage na Facebooku](#), profil na portalu [LinkedIn](#), a także konto na [Instagramie](#). We wszystkich tych serwisach osoby odwiedzające mogą zapoznać się z aktualnymi wydarzeniami na uczelni.

9.2. Dostęp do informacji publikowanych na poziomie Wydziału Socjologii

Wydział Socjologii również udostępnia aktualne informacje zgodne z potrzebami różnorodnych grup odbiorców, w tym osób z niepełnosprawnościami - przede wszystkim w przestrzeni internetowej. Na [stronie Wydziału](#) osoby kandydujące i studiujące (na studiach I. i II. stopnia oraz studiujące w Szkołach Doktorskich) mogą zapoznać się ze wszystkimi informacjami dotyczącymi celów kształcenia, programów studiów i procesu nauczania, zajęć, harmonogramów rejestracji na zajęcia, harmonogramów sesji egzaminacyjnych. Informacje te dostępne są w języku polskim i angielskim. Strona jest częściowo zgodna z WCAG, zawiera [Deklarację Dostępności](#), a także kilka kluczowych udogodnień wspierających dostępność treści, takich jak wysoki kontrast czy zmiana wielkości czcionki.

9.2.1. Informacje na temat Wydziału, studiów i administracji

Strona Wydziału zapewnia kompleksowy dostęp do informacji na temat terminarza procesu przyjęć na studia, warunków przyjęcia na studia I. i II. stopnia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów poprzez zakładkę „Rekrutacja” na stronie głównej. Na stronie znajdują się również [kalendarze obrotu](#) prac dyplomowych, umożliwiając osobom studiującym – oraz promotorkom i promotorom - zaplanowanie harmonogramu postępów prac nad rozprawami. Należy dodać, że wszystkie zajęcia prowadzone na

Wydziale można także wyszukać poprzez [USOSweb](#), gdzie zrealizowane i aktywne kursy opisane są w języku polskim i angielskim zgodnie z obowiązującymi formularzami, zawierającymi informacje o programie zajęć, zakładanych efektach uczenia się, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, metodach dydaktycznych i kryteriach oceny.

Na stronie WS UW znajdują się również informacje o [osobach pracujących na Wydziale](#), zarówno na stanowiskach naukowo-dydaktycznych jak i [administracyjnych](#). Osoby poszukujące informacji o godzinach pracy Dziekanatów oraz telefonów kontaktowych do pracowniczek i pracowników tychże znajdą je w zakładce “Wydział” na stronie głównej. Ponadto, w zakładce “Wydział” znajdują się informacje o [Władzach Wydziału](#), [komisjach](#) i zespołach, [Katedrach i Centrach badawczych](#), [Radzie Wydziału](#), [Radzie Dyscypliny](#), [Radzie Dydaktycznej](#), jak również Regulamin Wydziału Socjologii i akty prawne (w tym [Dziennik WS UW](#), gdzie znajdują się, między innymi, Zarządzenia KJD oraz [Dziennik Rady Dydaktycznej](#), w którym publikowane są Uchwały przyjmowane przez Radę dotyczące np. zasad dyplomowania, egzaminowania, czy propozycje zasad rekrutacji i cenników opłat (uchwalanych przez Senat UW). Są to informacje przydatne przede wszystkim dla osób pracującym na Uniwersytecie, ale także dla osób studiujących oraz zewnętrznych interesariuszy.

Podstrona “Badania” zawiera informacje o aktualnych i zakończonych projektach badawczych (krajowych i międzynarodowych), konferencjach, działalności [Komisji ds. Etyki Badań Naukowych](#), a także o czasopismach wydziałowych takich jak *Studia Socjologiczne* czy *Stan Rzeczy*.

Osoby studiujące i pracujące na Wydziale w zakładce „Wsparcie” znajdą informacje na temat danych równościowych, wsparcia osób ze szczególnymi potrzebami, a także linki do uniwersyteckiego [Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami](#) czy [Biura ds. Pomocy Materialnej](#).

Dla osób rozpoczynających studia na Wydziale przygotowano ogólnodostępny [Informator](#), który zawiera podstawowe informacje dotyczące najważniejszych źródeł informacji o zajęciach, wsparciu socjalnym czy wyjazdach na stypendia Erasmus. Zakładka “Rekrutacja” zawiera natomiast wszystkie niezbędne informacje dotyczące procesów rekrutacji na studia I. i II. stopnia (w tym na wszystkich kierunkach prowadzonych na WS UW), ale także informacje dotyczące [możliwych ścieżek kariery zawodowej](#), które rozwijać można dzięki nabytym na studiach kompetencjom.

[Mobilności](#) dedykowana jest ponadto specjalna podstrona, zbierająca w jednym miejscu kluczowe informacje dotyczące aplikowania o stypendium. Osoby studiujące mają również dostęp do [Repozytorium studenckiego](#) zawierającego wzory podań i innych ważnych dokumentów. W zakładce “Strefa Studencka” znajdują się natomiast informacje o [Radzie Samorządu Studentów](#), a także informacje o [Kołach Naukowych](#) działających na Wydziale.

9.2.2. Ocena jakości strony Wydziału i procesy monitorowania jej edycji

Sposób, zasięg oraz standard publicznego udostępniania informacji o studiach, a także komunikacji pomiędzy Dziekanatami, osobami studiującymi oraz pracownicami i pracownikami dydaktycznymi podlegają ciągłemu **monitorowaniu i ocenie**. Uwagi i sugestie studentów są gromadzone oraz dyskutowane podczas regularnych spotkań z Radą Samorządu Studentów, Radą Wydziału, a także za pośrednictwem anonimowego badania ankietowego realizowanego wśród społeczności WS UW (maj 2025). Dane pochodzące od kadry akademickiej pozyskiwane są poprzez kontakt bezpośredni oraz przedstawiciele w Radzie Dydaktycznej. Kwestie związane z jakością dostępnych informacji o studiach i działalności Wydziału Socjologii były też dyskutowane w trakcie jednego z posiedzeń Rady Dydaktycznej z udziałem przedstawicielek i przedstawicieli Rady Interesariuszy Zewnętrznych (czerwiec 2025).

Warto dodać, że strona w okresie czerwiec 2024 – czerwiec 2025 odwiedzona została przez 46 tys. użytkowników. Kierowniczki i Kierownicy kierunków, a także KJD przy wsparciu pracowniczek i pracowników Dziekanatów, monitorują aktualność, rzetelność, zrozumiałość i kompleksowość informacji o studiach. Dokładają również starań, aby wszystkie informacje zgodne były z potrzebami

różnych grup odbiorców, w szczególności osób studiujących, kandydujących na studia oraz osób pracujących na Wydziale Socjologii. Również Samorząd Osób Studiujących zbiera feedback od studentek i studentów w zakresie oczekiwanych informacji czy sposobach ich komunikowania. Wyniki monitorowania wykorzystywane są do doskonalenia sposobu i jakości informacji o studiach i Wydziale zamieszczonych na stronie. Ostatnim przykładem takiego monitorowania są między innymi ankiety rozesłane do osób pracujących i studiujących w maju 2025 przez Dziekanę Wydziału, których efektem będzie przebudowa strony.

9.2.3. Media społecznościowe Wydziału Socjologii

Wszystkie osoby studiujące i zainteresowane studiami na Wydziale, a także osoby korzystające z mediów społecznościowych mogą na bieżąco śledzić działania WS na [Facebooku](#), [Instagramie](#), a także na [portalu X \(dawniej Twitter\)](#). Jest to szczególnie ważne źródło wiedzy o działalności Wydziału, nie tylko w wymiarze naukowym, ale także społecznym - dotyczącym ważnych dla społeczności wydarzeń i osiągnięć jej członkiń i członków. Warto dodać, że konta na Facebooku prowadzą też: [Samorząd Studentów Wydziału Socjologii](#), [Koło Naukowe Socjologii Publicznej](#), [Koło Naukowe Socjologii Cyfrowej](#), dzięki czemu informacje o działalności osób studiujących i interesujących ich wydarzeniach naukowych są dostępne dla szerokiej publiczności (wydarzenia Kół naukowych są otwarte), również tej poza-universyteckiej. Również kierunki studiów na Wydziale mają własne strony na Facebooku: [Język i Społeczeństwo](#), [Sociologia Cyfrowa](#), [Sociologia Życia Publicznego](#). Za pośrednictwem mediów społecznościowych przekazywane są tym samym informacje o wydarzeniach na tych kierunkach, sukcesach naukowych osób pracujących i studiujących, o obronach prac dyplomowych, ale również stażach naukowych i konkursach, do udziału w których zachęceni są studenci i studentki. Regularnie publikowane są na stronie fotorelacje z obron prac dyplomowych - po uprzedniej zgodzie dyplomantek i dyplomantów oraz Komisji. Relacje z obron, eksponujące tytuły prac dyplomowych, nie tylko upowszechniają wiedzę na temat badań osób studiujących, ale też upodmiotawia osoby studiujące, podkreślając ich rolę jako badaczki/badaczy. Warto podkreślić, że wszystkie te kanały są aktywne i chętnie odwiedzane zarówno przez osoby studiujące, jak i osoby spoza społeczności UW, w tym również osoby nieposiadające kont na portalu Facebook- są one bowiem publiczne. Osoby studiujące oraz absolwenci i absolwentki, według docierających do nas informacji, cenią sobie treści i sposób ich publikowania w mediach społecznościowych Wydziału. Jest to też aktywność, która wyróżnia Wydział Socjologii na tle innych jednostek organizacyjnych UW.

9.2.4. Pozostałe kanały komunikacyjne wykorzystywane na Wydziale Socjologii

Wydział Socjologii jest szczególnie wrażliwy na potrzeby osób studiujących - poza wymienionymi już kanałami komunikacji i kompleksowym przekazywaniem informacji władze WS UW dbają również o ciągłość komunikacji między wszystkimi osobami należącymi do społeczności, przez co o wszystkich ważnych wydarzeniach osoby studiujące oraz pracujące na Wydziale są informowane kilkoma kanałami. Przykładem takiego zaangażowania w działania komunikacyjne jest zamknięta grupa na [Facebooku](#) "Karowa 18- dyżur online" służąca do wzajemnej komunikacji między KJD a osobami studiującymi. Osoby studiujące oceniają działalność kanałów społecznościowych Wydziału bardzo wysoko i doceniają dostępność informacji oraz możliwość łatwego kontaktu z KJD i kierownikami i kierowniczkami studiów.

9.3. Systemy informatyczne

Kluczową rolę w przekazywaniu danych związanych z procesem edukacyjnym pełni funkcjonujący w UW Uniwersytecki System Obsługi Studiów (USOS). Serwis zawiera propozycje dydaktyczne Wydziału, włączając w to programy realizowanych kursów oraz harmonogramy zajęć studenckich (co nabiera szczególnego znaczenia przy przedmiotach fakultatywnych). Poprzez USOS dostępne są również informacje na temat kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co na Wydziale realizowane jest na poziomie konkretnych kursów. Za pośrednictwem

platformy USOS osoby studiujące dokonują rejestracji do grup zajęciowych oraz składają podania, a ponadto aplikacje stypendialne i wnioski dotyczące zakwaterowania w akademiku. Platforma USOS jest wykorzystywana przez Dziekanat Studencki i administrację Wydziału do kompleksowego zarządzania przebiegiem studiów.

W systemie wypełniane są również anonimowe formularze ewaluacji zajęć dydaktycznych; prowadzący przedmioty poprzez platformę uzyskują dostęp do rezultatów ankiet. System USOS zapewnia osobom studiującym i pracowni(cz)kom dydaktycznym sprawną oraz bezpieczną komunikację wzajemną (osoby prowadzące zajęcia mają możliwość wysyłania wiadomości do wszystkich uczestników grupy zajęciowej). Od kilku lat funkcjonuje także mobilna i bezpłatna wersja systemu USOS, umożliwiająca dostęp do wymienionych funkcji za pośrednictwem smartfona. W ramach dni adaptacyjnych oraz na wyjeździe integracyjnym dla nowo przyjętych studentów organizowane są instruktaże dotyczące obsługi systemu, Zarząd Samorządu Studentów oraz Dziekanat Studencki wspierają też doraźnie osoby studiujące w razie problemów z systemem.

Podsumowanie

Strona Wydziału oraz działania Wydziału w mediach społecznościowych **spełniają kryteria publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach: informacja jest kompleksowa, aktualna, a także dostępna dla różnych grup odbiorców (w tym osób studiujących, pracujących, a także osób spoza Wydziału)**. Należy podkreślić, że układ i logika strony jest standardem wymaganym przez Uniwersytet (tj. strony różnych Wydziałów mają ten sam format narzucony przez UW), co jest wygodne dla odbiorców, ale jednocześnie może mieć pewne wady (tzn. nie ma możliwości dodawania dowolnych sekcji do strony). Wydział jest świadomy, że stronę należy aktualizować i dostosowywać do zmieniających się potrzeb odbiorców, stąd też jest ona przedmiotem wydziałowych dyskusji i jest udoskonalana. Jednocześnie, warto podkreślić, że unikalną cechą Wydziału jest **włączający sposób komunikacji** z osobami studiującymi, a także pracującymi na Wydziale oraz zainteresowanymi socjologią: aktywność w mediach społecznościowych ułatwia przekazywanie informacji o działalności Wydziału i osób go tworzących, a także komunikowanie z różnymi grupami odbiorców.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. System zapewniania jakości na Uniwersytecie Warszawskim

System zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim budowany jest z poszanowaniem autonomii i specyfiki jednostek Uniwersytetu, w oparciu o ich dobre doświadczenia w zapewnianiu jakości kształcenia, w przekonaniu, że umacnianiu wysokiej jakości służy ocena własna, dialog, współpraca, wspieranie i upowszechnianie najlepszych rozwiązań.

W ramach systemu działają: [Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia](#), [rady dydaktyczne](#), [zespoły działające na rzecz jakości kształcenia](#) utworzone przez Rektora oraz [Biuro Innowacji Dydaktycznych](#) i [Pracownia Ewaluacji Jakości Kształcenia](#) odpowiedzialna za badania ankietowe, w tym prowadzone na koniec każdego semestru ankiety oceny zajęć, jak również badania osób studiujących na UW, których zakres tematyczny ustalany jest przez URK.

Działania, które podejmowane są na rzecz doskonalenia programu studiów i jego realizacji na Wydziale Socjologii, wpisują się w system zapewniania jakości kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim, który jest szczegółowo uregulowany [Zarządzeniem nr 163 Rektora UW](#) z dnia 8 listopada 2019 roku w sprawie zapewniania jakości kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim.

Warto dodać, że w 2019 roku wszedł w życie nowy [Statut](#) Uniwersytetu Warszawskiego oraz nowy [Regulamin studiów](#), które oznaczały nowy sposób zorganizowania naszej uczelni. Zgodnie z nim wprowadzono nowe ciała kolegialne działające - zarówno na poziomie UW (Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia), jak i na poziomie Wydziałów. W drugim przypadku chodzi o utworzenie nowego samodzielnego stanowiska kierowniczego – Kierownika Jednostki Dydaktycznej, który podlega bezpośrednio Prorektorowi ds. studenckich, a nie Dziekanowi oraz o powołanie rad dydaktycznych, które na poziomie jednostek dydaktycznych (najczęściej: wydziałów) odpowiadają za organizację kształcenia oraz monitorowanie i projektowanie jakości kształcenia.

Podmiotem kolegialnym koordynującym uniwersytecką politykę w zakresie kształcenia i wyznaczającym jej strategiczne kierunki rozwoju jest [Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia](#) (URK). W jej skład wchodzi 20 osób (prorektor ds. studenckich i jakości kształcenia jako jej przewodniczący, 6 osób wskazanych przez Rektora, 6 osób przez Senat, 6 przedstawicieli samorządu studentów oraz przedstawiciel samorządu doktorantów). Jej zadaniem jest także wydawanie rekomendacji i wytycznych w zakresie organizacji procesu kształcenia i zapewniania jego wysokiej jakości. W bieżącej kadencji wiceprzewodniczącą URK jest KJD/prodziekan ds. studenckich WS UW dr Agnieszka Jasiewicz-Betkiewicz, prof. ucz. Zgodnie z [Regulaminem Studiów UW](#) URK opracowuje opinie, przedstawia wnioski i propozycje przeznaczone w szczególności dla Senatu lub Rektora, dotyczące rekrutacji, procesu i jakości kształcenia, odpłatności za usługi edukacyjne oraz formułuje ogólne rekomendacje dotyczące zatrudniania nauczycieli akademickich na stanowiskach badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych oraz innych osób prowadzących zajęcia.

10.2. Monitorowanie i doskonalenie kształcenia na Wydziale Socjologii

10.2.1. Kierownik Jednostki Dydaktycznej

Zgodnie z Regulaminem Studiów na UW za **organizację procesu kształcenia na kierunkach organizowanych przez Wydział Socjologii odpowiada Kierownik Jednostki Dydaktycznej (KJD)/Prodziekan ds. studenckich WS UW**. KJD w szczególności (§ 6 ust. 1 Regulaminu Studiów UW): "1) zatwierdza i ogłasza sylabusy przedmiotów; 2) ustala i ogłasza obsadę oraz rozkład zajęć; 3) określa zasady zapisów na zajęcia; 4) uznaje efekty uczenia się osiągnięte podczas studiów, stażu, praktyki poza Uniwersyteciem lub w wyniku uczestnictwa w pracach badawczych; 5) wydaje zgodę na odbywanie studiów w trybie indywidualnej organizacji studiów oraz określa jej szczegółowe zasady; 6) zalicza

praktyki zawodowe; 7) określa równoważność przedmiotów i etapów studiów przez uznanie określonego przedmiotu lub etapu studiów za ekwiwalentny z odpowiednio przedmiotem lub etapem studiów, do którego realizacji student jest zobowiązany zgodnie z programem i planem studiów; 8) zalicza etapy studiów; 9) przyznaje warunkowe wpisy na kolejny etap studiów; 10) kieruje na powtarzanie etapu studiów; 11) ustala różnice programowe w indywidualnych sprawach; 12) zmienia formę lub kierunek studiów studenta; 13) wznawia studia; 14) przyjmuje na studia w trybie przeniesienia z innej uczelni lub uczelni zagranicznej; 15) ustala harmonogram egzaminów w sesji egzaminacyjnej w porozumieniu z właściwym organem samorządu studentów; 16) zatwierdza karty okresowych osiągnięć studenta; 17) weryfikuje na wniosek studenta poprawność danych w informatycznym systemie obsługi studiów; 18) w porozumieniu z właściwym organem samorządu studentów określa wytyczne dotyczące zapewnienia studentom wglądu do ich prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych oraz uzyskania uzasadnienia oceny”. Jednocześnie, **KJD/Prodziekan ds. studenckich sprawuje nadzór nad całym procesem realizacji programu studiów na Wydziale Socjologii, w tym rozstrzyga wszystkie indywidualne sprawy studenckie związane z tokiem studiów.**

10.2.2. Rada Dydaktyczna

Kluczowym podmiotem kolegialnym odpowiedzialnym za projektowanie i monitorowanie procesu kształcenia na wszystkich kierunkach studiów organizowanych przez Wydział Socjologii jest [Rada Dydaktyczna](#). Radę Dydaktyczną tworzą nauczyciele akademicki oraz osoby studiujące i przedstawiciele doktorantów. Rada dydaktyczna składa się z 19 osób, w tym 14 przedstawicieli nauczycieli akademickich oraz 5 przedstawicieli studenckich (czyli 26%) i 1 doktoranta, reprezentujących różne kierunki studiów istniejące na naszym Wydziale. W posiedzeniach rady bierze też udział pracownica Dziekanatu Studenckiego, która przygotowuje protokoły i materiały dyskutowane na Radzie.

Rada Dydaktyczna spotyka się raz w miesiącu (poza okresem sesji i wakacji) i dyskutuje kwestie jakości kształcenia i wyzwań stojących przed dydaktyką akademicką oraz przyjmuje kluczowe dokumenty regulujące proces kształcenia, w tym m.in. zasady rekrutacji, opłaty za usługi edukacyjne, zasady dyplomowania i zasady egzaminowania. Na podstawie wytycznych Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia, Rada Dydaktyczna opracowuje system zapewnienia jakości kształcenia na kierunkach studiów, uwzględniając w szczególności: zasadę ścisłego powiązania wewnętrznego systemu jakości z misją i strategią Uniwersytetu; zasadę świadomego podejmowania działań i ich ciągłego doskonalenia; zasadę przejrzystej struktury wewnętrznego systemu jakości i właściwego określenia kompetencji; zasadę harmonijnego i zrównoważonego powiązania działań wewnętrznego systemu jakości z działaniami w obrębie innych obszarów działalności Uniwersytetu, ze szczególnym uwzględnieniem proporcjonalnego zaangażowania nauczycieli akademickich w dydaktykę, pracę naukową i organizacyjną; zasadę wykorzystania tradycji, doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie zapewniania wysokiej jakości kształcenia w jednostce dydaktycznej, zasadę opartego na dialogu współdziałania z przedstawicielami otoczenia społecznego.

10.2.3 Ewaluacja procesu kształcenia na Wydziale Socjologii

Ewaluacja procesu kształcenia na Wydziale Socjologii prowadzona jest systematycznie i opiera się na sześciu elementach, nierozdzielnie związanych z cyklem roku akademickiego: 1) analizie przebiegu i wyników rekrutacji; 2) analizie przebiegu i wyników sesji egzaminacyjnej; 3) analizie przebiegu i wyników egzaminów dyplomowych; 4) analizie zgodności kompetencji naukowych i dydaktycznych osób prowadzących zajęcia z przypisanymi do zajęć efektami uczenia się; 5) ewaluacji zajęć i programów studiów; 6) wsparciu studiujących w ich działaniach o charakterze naukowym i organizacyjnym.

10.2.4. Ewaluacja procesu rekrutacji

Początek roku akademickiego poświęcony jest przede wszystkim namysłowi nad **trafnością stosowanych procedur rekrutacyjnych**. Ewaluację procesu rekrutacji (załącznik 10.1a i 10.1b) prowadzimy w oparciu o obserwacje komisji rekrutacyjnej i egzaminacyjnej oraz informacje pochodzące z przeglądarki danych zarządczych - SAD, która w jednym miejscu gromadzi dane z Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK), Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS) oraz Ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA). SAD pozwala na - kluczowe w dyskusji o rekrutacji - śledzenie trendów (dla większości wskaźników od 2014/15) w interesujących nas aspektach tego procesu, takich jak liczba osób kandydujących, rozkład płci, odsetek osób z Warszawy/Mazowsza innych województw, wyniki maturalne i rekrutacyjne. W oparciu o zebrane dane, Rada dyskutuje zasady i kryteria rekrutacji, formę przeprowadzania testu kompetencji na studia I stopnia oraz egzaminów wstępnych na studia II stopnia, co jest potem podstawą do podtrzymania dotychczasowych zasad rekrutacji bądź do ich korekty [więcej w opisie Kryterium 3]. W dwóch ostatnich latach wiele miejsca poświęciliśmy dyskusji nad formą przeprowadzania testów i egzaminów, które - od czasu pandemii - były realizowane online, z wykorzystaniem specjalnej platformy Kampus-Rekrutacja. W naszych dyskusjach widać było napięcie między chęcią możliwie inkluzywnej rekrutacji, otwartej na osoby mieszkające w różnych miejscach Polski (i nie tylko), którym forma zdalna pozwala wypełniać test/pisać egzamin bez konieczności przyjeżdżania do Warszawy (co wiąże się z dodatkowymi wydatkami), a rosnącym ryzykiem nieprawidłowości w przeprowadzaniu pisemnych testów/egzaminów online, będącym efektem dynamicznie rozwijającej się generatywnej sztucznej inteligencji. Efektem analiz i dyskusji są - przyjmowane na początku roku kalendarzowego - propozycje zasad i kryteriów rekrutacji na studia, które następnie uchwała Senat UW.

Również jesienią Rada Dydaktyczna **analizuje stan liczbowy na poszczególnych kierunkach i etapach studiów** (załącznik 10.1), w tym szczególnie liczbę osób, które wystąpiły o warunkowy wpis na kolejny etap bądź powtarzanie etapu bądź przedłużenie okresu trwania studiów o 3 miesiące (obejmujące osoby z ostatnich etapów studiów, które – mając zrealizowane wszystkie wymogi programowe – nie zdążyły, z przyczyn niezależnych od siebie, złożyć egzaminu dyplomowego do 30 września). Od wielu lat obserwujemy wydłużający się proces finalizowania studiów. Jednym z głównych powodów jest **podejmowanie przez osoby studiujące pracy zarobkowej**. Większość z nich, najpóźniej na II roku studiów I stopnia, podejmuje pracę – czasem dorywczą i całkiem niezwiązaną ze studiami (np. barmanka/a), ale często taką, w której kompetencje socjologiczne są bardzo potrzebne (np. praca w firmach badawczych, organizacjach kultury, strukturach samorządowych, organizacjach pozarządowych, czy przedsiębiorstwach, które operują w Warszawie, a dla których umiejętności badawcze i analityczne osoby kończącej studia socjologiczne są bardzo istotne). W ciągu paru ostatnich lat doszedł jednak jeszcze jeden czynnik wpływający na wydłużenie procesu studiowania – **przymus ekonomiczny**. O ile wcześniej decyzja o podjęciu pracy zarobkowej była najczęściej wolnym wyborem, chęcią zdobycia dodatkowych środków finansowych na własne wydatki oraz potrzebą nowych doświadczeń, o tyle teraz wybrzmiewa konieczność zarabkowania związana z rosnącymi kosztami życia. Poza tym, zdarza się, że nawet osoby o bardzo wysokich wynikach w nauce, świadomie decydują się na niezłożenie pracy dyplomowej w terminie, by przez dodatkowy rok mieć status studenta, co dla wielu pracodawców jest dodatkowym argumentem za zatrudnieniem (w przypadku osoby studiującej, która nie ukończyła 26 lat, pracodawca nie musi odprowadzać składek ZUS).

10.2.5. Ewaluacja procesu egzaminowania

Raz do roku Rada Dydaktyczna dokonuje **ewaluacji procesu egzaminowania** w oparciu o [wytyczne URK](#) oraz przyjęte przez RD [zasady egzaminowania](#) (załącznik 10.2). Informacje na temat wyników sesji egzaminacyjnej oraz form egzaminowania/zaliczania są dla nas podstawą do refleksji nad systemem weryfikowania efektów uczenia się oraz terminowości zaliczeń i wpisów ocen do USOSweb. W ostatnich dwóch latach w dyskusjach pojawił się też, wspomniany już przy egzaminach wstępnych na

studia, wątek generatywnej sztucznej inteligencji i jej wpływu na dotychczas stosowane sposoby weryfikacji efektów uczenia się. Z jednej strony, zależy nam na zachowaniu tradycyjnych, wcześniej sprawdzonych sposobów, takich jak prace semestralne i roczne, eseje etc., z drugiej widzimy zarówno konieczność uwzględniania ryzyk związanych z rozwojem AI, a także potrzebę adaptacji środowiska akademickiego do dziejącej się zmiany. Efektem dyskusji, która odbyła się w bieżącym roku, była decyzja o wpisywaniu w sylabusach zajęć informacji o zakresie, w jakim dozwolone jest korzystanie z generatywnej AI w trakcie oraz przy zaliczaniu danego kursu od rozwiązania, w którym zabrania się korzystania z AI w którymkolwiek momencie zajęć, poprzez rozwiązanie pośrednie, w którym wskazane elementy zajęć mogą być realizowane z użycie AI, po rozwiązanie, w którym zachęca się do (krytycznego!) eksplorowania narzędzi AI.

Problemem obserwowanym od wielu lat jest nieterminowe uzyskiwanie zaliczeń. Jednym z głównych wyjaśnień, oddziałującym właściwie na cały proces dydaktyczny na Wydziale Socjologii (i całym UW), jest podejmowanie przez studentów pracy zarobkowej. Jednym z rozwiązań, które zaproponowała Rada Dydaktyczna w reakcji na postulaty studiujących, jest organizacja planu zajęć tak, by – zwłaszcza w przypadku studiów II stopnia – komasować je w 2-3 dni tygodnia. Bardzo ważne jest dla nas, żeby – szczególnie w obliczu rosnących kosztów życia – studiujący nie byli stawiani przed wyborem „albo studia albo praca”, bądź zmuszani do wyboru płatnych studiów niestacjonarnych. Rozwiązanie to spotkało się z bardzo pozytywną reakcją ze strony studiujących i było przedstawiane jako dobra praktyka na jednym z posiedzeń Senatu UW w 2024 roku, w trakcie którego dyskutowany był problem kryzysu studiów II stopnia.

10.2.6. Ewaluacja procesu dyplomowania

Na początku semestru letniego Rada Dydaktyczna dyskutuje – odnosząc się do obowiązujących [zasad dyplomowania](#) powstałych w oparciu o [wytyczne URK](#) – przebieg i wyniki procesu dyplomowania, w tym spójność oceny z recenzją i uzasadnieniem oceny (załącznik 10.3). Pozwala to monitorować finalne efekty uczenia się, z jakimi osoby kończące studia wychodzą z uczelni oraz weryfikować, na ile przyjęte w 2020 r. i zmodyfikowane w 2022 oraz w 2025 roku zasady dyplomowania, dobrze odpowiadają naszym potrzebom jako promotorów i recenzentów, zapewniając równocześnie istotną informację zwrotną dyplomantom. Modyfikacja, którą wprowadziliśmy w 2022 r. związana była z koniecznością przygotowania zasad ewaluacji procesu dyplomowania zgodnie z wytycznymi Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia. Wypracowaliśmy wówczas kryteria oceniania prac dyplomowych, które są bardzo ważną wskazówką zarówno dla osób studiujących już na etapie pisania przez nich pracy, jak i dla osób, które przygotowują recenzje. Kryteria przyjęte na Wydziale Socjologii zostały wprowadzone do formularze recenzji prac w Archiwum Prac Dyplomowych, który wcześniej zawierał punkty jednakowo zdefiniowane dla całego UW, jednak nie odpowiadające trafnie sposobowi oceniania prac socjologicznych. W kolejnych latach nasze zasady dyplomowania stanowiły inspirację dla innych jednostek dydaktycznych UW, by wypracować rozwiązania odpowiadające ich doświadczeniom i potrzebom. W październiku 2025 roku zdecydowaliśmy się rozbudować zasady dyplomowania o paragraf wskazujący możliwości wykorzystania generatywnej sztucznej inteligencji w procesie pisania pracy licencjackiej/ magisterskiej.

Ewaluacja procesu dyplomowania to również okazja do przedyskutowania problemu terminowości podchodzenia do egzaminów dyplomowych, a tym samym finalizowania studiów. Od lat obserwujemy, że w przypadku studiów I stopnia większość egzaminów odbywa się w lipcu, a z rozmów z dyplomantami wiemy, że motywowane jest to chęcią wzięcia przez nich udziału w rekrutacji na studia II stopnia. W przypadku osób kończących studia II stopnia bardzo częste jest natomiast korzystanie z prawa przewidzianego w Regulaminie studiów, które pozwala na przedłużenie okresu trwania studiów o 3 miesiące (tzw. grudniowe obrony). Prawo to przysługuje osobom, które na koniec września mają zrealizowane wszystkie wymogi programowe i pozostaje im jedynie dokończenie samej pracy. I znów, z rozmów wynika, że mniejsza presja czasowa (z wyjątkiem osób, które kontynuują edukację w szkołach doktorskich i muszą przedstawić dyplom magisterski) powoduje, że proces pisania pracy przenoszony

jest na okres po miesiącach letnich, często przeznaczonych na realizację badań. Możliwość wydłużenia studiów pozwala też balansować łączyć finalizowanie studiów z pracą zarobkową.

10.2.7. Ewaluacja zajęć i programów studiów

Na początku semestru letniego Rada Dydaktyczna opiniuje planowaną obsadę zajęć na kolejny rok akademicki oraz sylabusy zajęć. Wcześniej KJD przedstawia zapotrzebowania na zajęcia dydaktyczne. Oprócz zajęć obowiązkowych, program studiów I, a zwłaszcza II stopnia, budowany jest z zajęć fakultatywnych, zgłaszanych rokrocznie przez pracowników, zgodnych z ich aktualnymi zainteresowaniami naukowymi i prowadzonymi projektami. Przygotowane przez pracowników sylabusy są następnie weryfikowane przez członków Rady Dydaktycznej, przede wszystkim pod kątem wymogów formalnych. Jeżeli Rada stwierdzi braki bądź nieścisłości w sylabusie, KJD prosi prowadzących, którzy zgłosili sylabus o ich skorygowanie. Rozwiązanie to pozwala na bieżącą kontrolę programów studiów, zapewnienie aktualności oferowanych zajęć (w tym transferu najnowszych wyników badań) oraz weryfikację kompetencji merytorycznych osób prowadzących zajęcia.

Rokrocznie przeprowadzana jest również **ewaluacja zajęć i programów studiów** bazująca na **wynikach ogólnouniwersyteckiej studenckiej ankiety oceny zajęć dydaktycznych** (przeprowadzanej obowiązkowo na zajęciach dydaktycznych po ich zakończeniu w oparciu o [wytyczne URK](#)) oraz **badań jakościowych** realizowanych przez KJD oraz RSS [piszemy o tym niżej, zob. także załącznik 10.4]. Pieczę nad stroną merytoryczną oraz realizacyjną ankiety sprawuje Pracownia Ewaluacji Jakości Kształcenia UW. Konkretnie wskaźniki i pytania ankietowe zmieniają się i są dostosowywane do nowych oczekiwań wobec zajęć, ale zawsze obejmują grupę pytań, w której studiujący oceniają zgodność zajęć z sylabusem, informację o kryteriach zaliczenia, poziom zaangażowania prowadzących i ich stosunek do studentów oraz – na różnych wymiarach – sposób prowadzenia zajęć. Treść ankiety jest rokrocznie dyskutowana a następnie zatwierdzana przez Uniwersytecką Radę ds. Kształcenia. Wyniki ankiet swoich zajęć dostaje każda osoba prowadząca, a pełen zbiór dla jednostki dydaktycznej (Wydziału) - KJD/ Prodziekan ds. studenckich. Jeżeli opinie wyrażone w ankietach są bardzo krytyczne jest to przedmiotem rozmów KJD z osobą prowadzącą dany kurs, które mają na celu zarówno wspólne znalezienie przyczyn, jak i zaprojektowanie działań naprawczych. Wyniki ankiet brane są również pod uwagę w okresowej ocenie pracowniczej. Zaznaczyć trzeba jednak, że krytyczne opinie, choć się zdarzają, są bardzo rzadko wyrażane w ankietach.

Dane te uzupełniane są obserwacjami dyskutowanymi na zebraniach Katedr oraz uwagami pozyskiwanymi w czasie spotkań kadry z osobami studiującymi. Rokrocznie przygotowana przez KJD prezentacja wyników tych badań jest dyskutowana na Radzie Dydaktycznej. Po dyskusji Rada formułuje listę dobrych praktyk oraz wytyczne dla osób prowadzących zajęcia, które są przedstawiane na Radzie Wydziału. Choć w obecnym ustroju Uniwersytetu Warszawskiego do kompetencji Rady Wydziału nie należą sprawy związane z dydaktyką to jest to ciało gromadzące znaczną część naszej społeczności, dzięki czemu łatwiej jest tu - poza stałą komunikacją mailową - dystrybuować najważniejsze uzgodnienia dotyczące dydaktyki. Wyniki badań pozwalają na bieżąco weryfikować jakość kształcenia, identyfikować miejsca, które wymagają korekty, ale też upowszechniać rozwiązania, które wzmacniają i usprawniają proces kształcenia.

W zeszłym roku przywróciliśmy obowiązkowe [hospitacje zajęć](#), co poprzedzone było długą dyskusją na Radzie Dydaktycznej, w trakcie której wybrzmiały zarówno pozytywne aspekty wystandaryzowanego sposobu hospitowania zajęć, jak i krytyka tego rozwiązania. Osoby, które do pomysłu podeszły ze zrozumieniem podkreślały, że formularz hospitacji traktować należy jako scenariusz obserwacji, dzięki któremu wszyscy hospitowani otrzymują pełną i uporządkowaną informację zwrotną, która ma mieć przede wszystkim charakter wspierający. Co więcej, w trakcie hospitacji również osoba, która ją przeprowadza ma okazję poznać inne techniki i metody dydaktyczne niż te, które stosuje na swoich zajęciach, przyjrzeć strategiom organizowania dyskusji czy pracy zespołowej. Dlatego też w formularzu znajduje się punkt, w którym obie osoby – hospitowana i hospitująca – wymieniają się uwagami mającymi służyć ulepszeniu sposobu prowadzenia zajęć. Krytycy z kolei zwracali uwagę, że

ograniczeniem hospitacji jest ich „jednorazowy” charakter, który nie pozwala na bieżąco obserwować dynamiki przebiegu danych zajęć, czy zmieniających się w trakcie semestru stosowanych form dydaktycznych, które powinny być ściśle związane z potrzebami kolejnych tematów i punktów sylabusa. Takie rozwiązanie nie pozwala też – ich zdaniem – trafnie ocenić, na ile obserwowane spotkanie jest „typowym” przykładem dla danej osoby prowadzącej czy dla danej grupy studiujących. Ostatecznie jednak podjęliśmy decyzję, że – poza dotychczasowymi, opisami niżej sposobami wymiany doświadczeń dydaktycznych – ważne jest wprowadzenie standardowej i systematycznie realizowanej procedury koleżeńskich hospitacji, które będą uzupełniały wcześniej wypracowane działania. Wydaje się, że po pierwszych miesiącach funkcjonowania nowego systemu jest on odbierany pozytywnie, jako ważna informacja zwrotna dla osoby prowadzącej zajęcia.

Tradycyjnym i dobrze osadzonym w kulturze organizacyjnej naszego Wydziału sposobem, zarówno oceniania przebiegu zajęć, jak i budowania wsparcia dla wykładowców, są regularne **zebrania poszczególnych katedr poświęcone kwestiom dydaktycznym**. W ich trakcie pracownice i pracownicy, ale też doktorantki i doktoranci, wymieniają się obserwacjami oraz pozytywnymi i negatywnymi doświadczeniami, pozwalającymi na testowanie różnych rozwiązań dydaktycznych. W czasie takich spotkań omawiane są np. wyniki egzaminów i zaliczeń, poziom prac pisemnych, jak również sposoby aktywizowania studentów (np. do bardziej systematycznego czytania lektur), czy nowe pomysły dydaktyczne. Ponadto, zajęcia prowadzone w grupach mają swoich koordynatorów, którzy odpowiedzialni są za merytoryczne wsparcie prowadzących na etapie opracowania sylabusów oraz przez cały czas trwania semestru, łącznie z finalnym weryfikowaniem efektów uczenia się. To koordynator jest więc „pierwszym kontaktem” dla pozostałych prowadzących dane zajęcia.

Dodatkowo, organizowane są cykliczne spotkania gromadzące osoby prowadzące zajęcia powiązane ze sobą efektami uczenia się, np. zajęcia dotyczące metod badawczych oraz ich wykorzystywania we własnej pracy badawczej (Metody Badań Jakościowych i Metody Badań Ilościowych oraz seminariów badawczych i seminariów dyplomowych), w trakcie których dyskutujemy w jaki sposób usprawnić nabywanie i pogłębianie przez studiujących określonych efektów uczenia się.

W proces ewaluowania zajęć na Wydziale Socjologii bardzo mocno zaangażowane są osoby studiujące, czego przykładem może być przeprowadzona przez nich, przy wsparciu KJD/prodzian ds. studenckich ewaluacja modułów na III roku Socjologii I stopnia. Przedmiotem zainteresowania była szczególnie spójność oferty zajęć w ramach poszczególnych modułów, obciążenie pracą przy zaliczeniu zajęć w semestrze zimowym i letnim, jak również wyzwania specyficzne dla poszczególnych typów zajęć. Prezentacja z wynikami badania była następnie dyskutowana na Radzie Dydaktycznej i pozwoliła na przygotowanie listy rekomendacji dla osób prowadzących zajęcia, które KJD rozsyła przed początkiem roku akademickiego, jako wskazówki pozwalające podnosić efektywność i jakość kształcenia (załącznik 10.5).

Na spotkaniach Rady Dydaktycznej dyskutujemy też o koniecznych inwestycjach w **infrastrukturę dydaktyczną** (zakup koniecznego sprzętu i oprogramowania, dostosowanie sal do potrzeb konkretnych typów zajęć etc.). KJD jest w stałym kontakcie z dyrektorem administracyjnym Wydziału, który szybko reaguje na zgłaszane zapotrzebowania, często też wychodzi z własną inicjatywą mającą na celu zwiększenie komfortu prowadzenia/ uczestniczenia w zajęciach. Również pracownik sekcji informatycznej wspiera osoby studiujące i pracowników w kwestiach związanych ze sprzętem elektronicznym, oprogramowaniem (pakiet Office, SPSS, Maxqda, [Atlas.ti](https://atlas.ti)), czy organizacją zdalnych konferencji.

Wszystkie obserwacje dotyczące realizowania zarówno pojedynczych zajęć, jak i całych ich bloków/modułów, które pochodzą ze zróżnicowanych źródeł – zarówno o charakterze rejestrowym (IRK, USOS, APD, SAD) jak i ankiet, wywiadów jakościowych oraz obserwacji – są szczegółowo omawiane w czasie posiedzeń Rady Dydaktycznej. Daje to w efekcie rozbudowany, ale elastyczny

system oceniania realizacji efektów uczenia się, systematycznego monitorowania przebiegu zajęć, ewaluacji programu studiów, ale również koleżeńskie wsparcia dydaktyków i dydaktyczek.

10.3. Wprowadzanie zmian w programie studiów

Proces **zmian w programach studiów** prowadzonych przez Uniwersytet Warszawski regulowany jest zapisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. z późn. zm. w sprawie studiów oraz aktami wewnętrznymi uczelni, m.in. [Zarządzeniem nr 158 Rektora UW](#) z dnia 13 października 2025 r. w sprawie określenia trybu postępowania w sprawach dotyczących utworzenia kierunku studiów oraz zmian w programie studiów na Uniwersytecie Warszawskim.

Proces zmiany zapoczątkowany jest w jednostce organizującej kształcenie, która opracowuje wniosek, w tym opis i uzasadnienie proponowanych zmian. Wniosek musi zostać pozytywnie zaopiniowany przez Radę Dydaktyczną oraz Radę Samorządu Studentów, a następnie trafia do Biura Innowacji Dydaktycznych UW, gdzie weryfikowany jest pod względem formalnym. W kolejnym kroku następuje weryfikacja merytoryczna w pierwszej w Senackiej Komisji ds. Studentów, Doktorantów i Jakości Kształcenia (gdzie wniosek recenzowany jest przez dwoje członków komisji) a w drugim kroku przez Uniwersytecką Radę ds. Kształcenia. Ostatnim etapem jest zatwierdzenie proponowanych zmian przez Senat UW.

W ostatnim czasie, obserwacje gromadzone w trakcie **ewaluacji zajęć i programów studiów** dały nam podstawy do wypracowania korekt zarówno na Socjologii I, jak i II stopnia. Cały proces przebiegał zgodnie z opisaną wyżej procedurą – od zebrania danych za pośrednictwem ankiet ewaluacyjnych, wywiadów grupowych z osobami studiującymi, rozmów z osobami prowadzącymi zajęcia oraz spotkań zespołów prowadzących poszczególne moduły zajęć, poprzez wielokrotne dyskusje na Radzie Dydaktycznej. W wyniku tego procesu przygotowano wniosek o wprowadzenie zmian, który po weryfikacji formalnej i merytorycznej w Komisji Senackiej i URK, został przyjęty przez Senat UW.

W przypadku obydwu programów studiów wypracowaliśmy nowe efekty uczenia się, lepiej dostosowane do Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz doprecyzowaliśmy sposoby weryfikacji efektów uczenia się dla większości zajęć składających się na programy studiów na kierunku Socjologia.

Dodatkowo, w ostatnich trzech latach, poddaliśmy szczegółowej ewaluacji sylabusy trzech przedmiotów obowiązkowych na I stopniu – *Klasycznych Teorii Socjologicznych*, *Wstępu do socjologii* oraz *Technik Pracy Naukowej*. W przypadku KTS ankiety ewaluacyjne i dyskusje zespołu prowadzącego zajęcia z osobami studiującymi skłoniły nas do zamiany kolejności wykładów z Filozofii oraz KTS tak, by pierwszy z nich był w semestrze zimowym, a drugi letnim. Dzięki temu materiał wykładu z filozofii lepiej koresponduje z zakresem treści ćwiczeń z KTS w pierwszym semestrze (i nie dubluje treści wykładu z KTS), a wykład z KTS w drugim semestrze pozwala, po pierwsze, lepiej powiązać go z materiałem z ćwiczeń, a po drugie jest dodatkowym wsparciem przy pisaniu przez studiujących pracy rocznej.

W przypadku *Wstępu do socjologii* zespół prowadzący przeprowadził warsztaty z udziałem KJD oraz przedstawicieli samorządu, które pozwoliły na wprowadzenie aktualizacji w programie zajęć, dopasowując ich treść do bieżących trendów w dyscyplinie. Zespół dokonał przeglądu sylabusów analogicznych zajęć na uczelniach zagranicznych (między innymi Uniwersytetu Berkeley, Stanforda, czy London School of Economic and Political Science) i zaproponował aktualizację części lektur oraz dodatkowych materiałów dydaktycznych.

W przypadku *Technik Pracy Naukowej* – ponownie w oparciu o doświadczenia prowadzących, uwagi i zapotrzebowania zgłaszane przez prowadzących inne zajęcia, na których kluczowe są umiejętności i kompetencje, które powinny być osiągnięte na TPN – dokonaliśmy aktualizacji sylabusu, kładąc większy nacisk na: 1) zapoznanie rozpoczynających studia z formalnymi wymogami studiowania na UW (doświadczenie pokazuje, że informacje przekazywane w trakcie dni adaptacyjnych nie wystarczają), w tym z Regulaminem studiów, zakresem możliwego wsparcia, zasadami składania podań etc; 2) zapoznanie studiujących z programami pomagającymi w opracowaniu bibliografii w tekstach

akademickich; 3) zasady, korzyści i zagrożenia związane z wykorzystywaniem AI w procesie studiowania. Nowy sylabus wprowadziliśmy w roku 2025/2026, więc na jego ocenę musimy poczekać do semestru letniego, gdy będą znane wyniki ankiet ewaluacyjnych z zajęć prowadzonych w I semestrze.

Podsumowanie

Polityka jakości uczenia i systematycznego ewaluowania całego procesu dydaktycznego (od momentu rekrutacji po dyplomowanie), jest na Wydziale Socjologii traktowana jako nieodłączny element naszej pracy i warunek naszego rozwoju. Służy temu rozbudowany i stale ulepszany system monitorowania jakości kształcenia. Po pierwsze, ewaluujemy pojedyncze zajęcia, moduły zajęć oraz cały program studiów – jego mocne i słabe strony, spójność oferty dydaktycznej, wzajemne powiązanie między zajęciami. Po drugie, ewaluacji poddajemy proces rekrutacji, proces weryfikowania efektów uczenia się i proces dyplomowania. Po trzecie, ewaluacji poddajemy organizację studiów, przepływ informacji oraz infrastrukturę.

W naszym systemie monitorowania i ewaluacji jakości kształcenia sięgamy po zróżnicowane metody zbierania danych w pełni świadomi, że dopiero ich triangulacja pozwala uzyskać wielowymiarowe i pogłębione informacje. Wykorzystujemy więc ankiety ewaluacyjne, dane rejestrowe, wywiady grupowe i indywidualne, rozmowy oraz cykliczne spotkania z administracją Wydziału. Tym, co uważamy za szczególnie istotne jest włączanie – zarówno w proces zbierania danych, jak i późniejsze analizy, dyskusję i działania – całej społeczności, w tym osób studiujących.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony • Modułowa konstrukcja kształcenia ułatwiająca adaptację do zmieniającego się popytu na treści programowe i sprzyjająca indywidualizacji procesu uczenia. • Nacisk na umiejętności badawcze z mocną podbudową teoretyczną oraz powiązanie nauczania z badaniami aktualnie prowadzonymi w dyscyplinie, zgodnie z badawczym profilem UW i ogólnoakademickim profilem kierunku. • Zróżnicowane kompetencje i obszary zainteresowań kadry; kadra o znaczącym dorobku naukowym, co sprzyja włączaniu studiujących w badania i analizy prowadzone w dyscyplinie. • Rozwinięta polityka wsparcia i współpracy oraz nacisk na inkluzywność sprzyjające adaptacji do zróżnicowanych potrzeb osób studiujących i pracujących • Nacisk na upodmiotowienie osób studiujących, w tym systematyczne włączanie ich w proces ewaluacji studiów	Słabe strony • Wydłużona i mocno sformalizowana ścieżka zmian związana ze złożoną strukturą uczelni, która utrudnia szybkie wprowadzanie zmian i zmniejsza elastyczność. • Konieczność dostosowywania organizacji i sposobu prowadzenia dydaktyki akademickiej do coraz bardziej zróżnicowanych potrzeb osób studiujących, co związane jest z problemami zdrowia psychicznego oraz częstym podejmowaniem zarobkowania w trakcie studiów. • Zróżnicowane kompetencje wejściowe kandydatów na II stopień, obserwowane mimo wprowadzenia testu w rekrutacji, utrudniające efektywne prowadzenie zajęć na studiach magisterskich. • Opóźnione finalizowanie studiów – częściowo generowane zróżnicowanymi problemami, które dotyczą osób studiujących.
Czynniki zewnętrzne	Szanse • Wzrost zainteresowania socjologią w wielokryzysie. • Rozwój refleksyjnego i etycznego podejścia do AI ważny dla pracodawców i otoczenia zewnętrznego oraz wzrost znaczenia kompetencji miękkich poszukiwanych na rynku pracy. • Rozwój UW jako uczelni badawczej, wzmocniony programem IDUB i związanym z tym rozwojem umiędzynarodowienia oraz infrastruktury Uniwersytetu i jego jednostek organizacyjnych.	Zagrożenia • Rosnące koszty życia, które wymuszają podejmowanie pracy zarobkowej już w trakcie studiów I stopnia oraz mogą zmniejszać zainteresowanie studiami II stopnia. • Kryzys zdrowia psychicznego wśród młodych osób, utrudniający adaptację do dydaktyki akademickiej i zwiększający ryzyko dropoutu. • Zbliżający się niż demograficzny, który - w połączeniu ze znaczną konkurencją wewnętrzną w obrębie UW - może oznaczać mniejsze zainteresowanie rekrutacją na studia • Niekonkurencyjne pensje w nauce zniechęcające osoby doktoryzujące się do pozostania na uczelni oraz zwiększające konieczność podejmowania dodatkowego zarobkowania przez osoby z kadry badawczo-dydaktycznej

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

Warszawa, 15 grudnia 2025 r.

UNIwersytet
Warszawski

Wydział
Socjologii